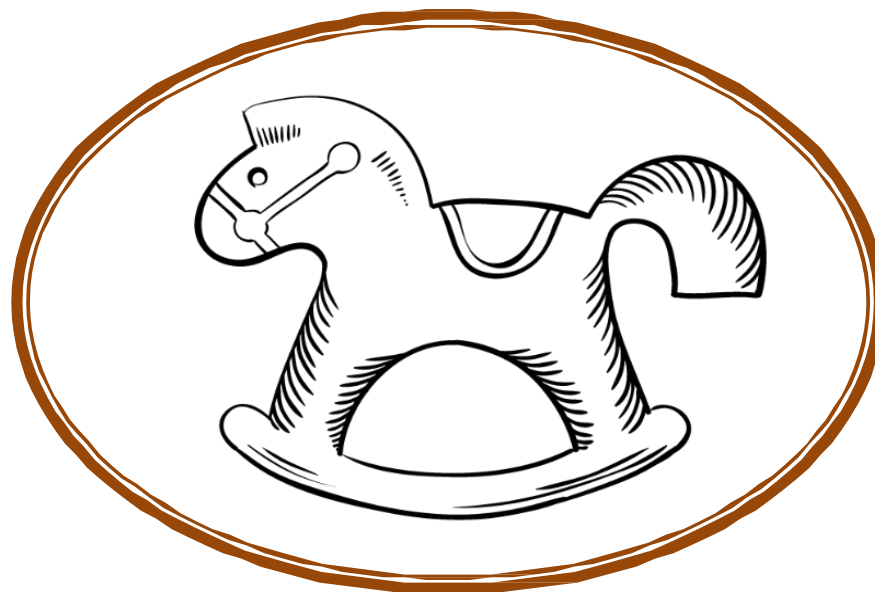

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Motto: „*Dieťa sa učí tomu v čom žije, pokiaľ žije v láske učí sa mať rado...*“

Predkladateľ:

Materská škola – Óvoda, Česká 1453, Galanta
Česká 1453, 924 01 Galanta
IČO: 42 155 622
Riaditeľka MŠ: Mgr. Elvíra Tarová

Zriaďovateľ:

Mesto Galanta
Mierové námestie 910/1 924 01

Názov školského vzdelávacieho programu:

„Kniha – priateľ človeka“

-

„Učíme sa zdravo žiť“

1. Vymedzenie vlastných cieľov:

Vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našej materskej škole sme si stanovili v súlade so všeobecnými cieľmi ustanovenými v Štátnom vzdelávacom programe, s cieľmi výchovy a vzdelávania ustanovenými v školskom zákone, s cieľmi stanovenými v koncepcnom zámere rozvoja materskej školy, s potrebami a záujmami detí, zákonných zástupcov a pedagogických zamestnancov a vlastným zameraním školy.

- Prostredníctvom projektov a aktivít zameraných na spoznávanie zdravých potravín a zdravého životného štýlu a aplikáciou daných poznatkov rozvíjať u detí návyky súvisiace so zdravým životným štýlom.
- Prostredníctvom bežných denných situácií, ale aj modelových situácií rozvíjať u detí schopnosti spolupráce a komunikácie v materinskom i štátnom jazyku hlavne v oblasti ústnych spôsobilostí.
- Podporovať prirodzenú detskú túžbu po pohybe, umožniť deťom pravidelný pohyb na čerstvom vzduchu, vytvárať pozitívny postoj k pohybovým aktivitám a športu organizovaním zaujímavých súťaživých športových podujatí.
- Pri pobyte vonku učiť deti k dopravnej disciplíne a rozvíjať schopnosť uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v roli chodca, cyklistu, či korčuliara.
- Rozvíjať predčitateľskú gramotnosť detí predčítaním rozprávok rôznych žánrov, upevňovať porozumenie textu realizáciou rôznych aktivít prameniáciach z obsahu textu, dramatizáciou rozprávok. Prostredníctvom dramatizácie (najmä) ľudových rozprávok a predčítaním rozprávok rôznych žánrov podporovať u detí pozitívny vzťah ku knihám, prispievať k upevňovaniu čitateľských návykov. Prehľbovať porozumenie čítanému textu aktivitami a vzdelávacími činnosťami. Prispievať k rozvoju hovorenej reči a obohacovaniu aktívnej slovnej zásoby a získať prostredníctvom rozprávok poznatok o tom, ako sa môže líšiť hovorená a písaná reč.
- Objavovať svet písmen a čísel, rozlišovať niektoré symboly, rozumieť ich významu.
- Spájať spoluprácu rodiny a školy realizáciou projektov (Jesenné variácie, Ochutnávka nátierok, Vianočné trhy, Deň matiek), viesť rodičov k vytváraniu optimálnej, pokojnej rodinnej atmosféry ako základu pre pokojný, zdravý vývin detí. Pravidelne a podľa potreby informovať rodičov o úlohách školy, individuálnych výkonoch a správani detí, spoločne koordinovať postup pri riešení závažnejších výchovných problémov detí.

2. Vízia školy: „Škola, v ktorej sme radi.“

Našou víziou je byť školou, ktorá je rešpektovaná zo strany rodiny, zriaďovateľa a ostatných spolupracujúcich partnerov. Našou prioritou je aj bude poskytovanie kvalitných výchovno-vzdelávacích služieb, postavených na dobrej spolupráci rodiny a školy, vytvárať tak podmienky na prežívanie šťastného detstva každého jedinca. Vytvoriť také podmienky, v ktorých sa každé dieťa bude cítiť dobre – vybavenie tried zaujímavými a podnetnými učebnými pomôckami, zatriktívniť školský dvor rôznymi preliezkami. Byť pre deti vzorom svojim správaním, konaním a pozitívne tak ovplyvňovať jeho ďalšie smerovanie v živote.

3. Stupeň vzdelania: *Predprimárne vzdelanie*

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania.

4. Vlastné zameranie materskej školy

Naša materská škola je zameraná na rozvoj funkčnej čitateľskej gramotnosti dieťaťa – porozumenie predčítanému textu a hovorenému slovu, rozvíjanie aktívnej aj pasívnej slovnej zásoby. Vplyvom bohatého gramotného prostredia v našej materskej škole (školská knižnica), dramatizácie rozprávok a vypracovaného zborníka ľudových rozprávok na každý mesiac, vytvárame bohaté podnety na rozvoj písanej kultúry a hovorenej reči. Čiastočne stierame rozdiely v sociálnom prostredí rodiny, z ktorej dieťa pochádza, a to tým, že poskytujeme porovnateľné podmienky pre poznávanie písanej kultúry všetkým deťom, prirodzeným a vývinovo primeraným spôsobom. Na tento účel máme vypracovaný vlastný:

✚ „**Zborník rozprávok**“ – vypracovaný s prihliadnutím na obsahové celky mesiacov v ŠKvP.

Východiskom pre spracovanie zamerania našej materskej školy bola aj koncepcia dlhodobého rozvoja zapracovaná v školskom projekte podporujúcom zdravie.

V spojitosti so zameraním máme rozpracovaných niekoľko projektov:

✚ „**Jesenné variácie**“ projekt zameraný na prírodu a zdravú výživu. Pri jeho realizovaní spolupracujeme s rodičmi a priateľmi školy.

✚ „**Správaj sa bezpečne**“ aktivita v spolupráci s políciou. Deti sa učia správať bezpečne a neohrozovať svoje zdravie pri účasti na cestnej premávke.

✚ „**Detská športová olympiáda**“ spoločná aktivita pre všetkých predškolákov v meste Galanta zameraná na rozvoj pohybových zručností detí.

5. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania

V materskej škole sú všetky triedy s celodennou výchovou a vzdelávaním, s možnosťou poldennej výchovy a vzdelávaním, ak o to rodičia detí požiadajú. Dĺžka dochádzky do materskej školy je spravidla tri - štyri roky, pohybuje sa podľa rozsahu od nástupu dieťaťa až po plnenie povinnej školskej dochádzky, prípadne po pokračovanie plnenia povinného predprimárneho vzdelávania.

6. Inkluzívne vzdelávanie v materskej škole

Materská škola vytvára podmienky pre inkluzívne vzdelávanie, ktorého cieľom je zabezpečiť rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu pre všetky deti bez ohľadu na ich individuálne schopnosti, potreby, zdravotný stav, sociálne alebo kultúrne prostredie. Základným princípom inklúzie je prijatie každého dieťaťa ako jedinečnej osobnosti a vytváranie takých podmienok, aby mohlo napredovať podľa svojich možností a schopností.

- **Ciele inkluzívneho vzdelávania:** podporovať rozvoj každého dieťaťa podľa jeho individuálnych potrieb, zabezpečiť bezpečné, podnetné a rešpektujúce prostredie, predchádzať vylučovaniu a vytvárať príležitosti na spoločné učenie, rozvíjať vzájomný rešpekt, toleranciu a spoluprácu medzi deťmi, posilňovať samostatnosť a sebadôveru dieťaťa. Podpora detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Materská škola zabezpečuje podporu deťom, ktoré potrebujú zvýšenú pedagogickú alebo odbornú pomoc. Podpora vychádza z: pedagogickej diagnostiky dieťaťa, spolupráce so zákonnými zástupcami, odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie, individuálnych možností a potrieb dieťaťa.

- V podmienkach materskej školy sa uplatňuje najmä: individualizácia vzdelávania, úprava vzdelávacích postupov, diferenciacia úloh a aktivít, názorné a zážitkové učenie, podpora komunikačných a sociálnych zručností. Spolupráca pedagogického tímu
- Pri vzdelávaní detí so ŠVVP spolupracujú: učiteľky materskej školy, pedagogický asistent, zákonní zástupcovia detí, odborní zamestnanci a poradenské zariadenia.
- Pedagogický asistent podporuje dieťa pri zapájaní do činností, rozvíjaní samostatnosti, komunikácie a sociálnych vzťahov.

Zabezpečovanie podporných opatrení prostredníctvom školského podporného tímu

Školský podporný tím najmä:

- identifikuje potreby detí na základe pedagogického pozorovania, konzultácií s učiteľmi a zákonnými zástupcami a odborných odporúčaní,
- navrhuje primerané podporné opatrenia a spolupracuje pri ich zavádzaní do výchovno-vzdelávacieho procesu,
- poskytuje metodickú podporu pedagogickým zamestnancom pri individualizácii a diferenciacii výchovy a vzdelávania,
- odporúča vhodné pedagogické postupy, organizačné úpravy, kompenzačné a didaktické pomôcky,
- koordinuje spoluprácu školy so zariadeniami poradenstva a prevencie a ďalšími odborníkmi,
- spolupracuje so zákonnými zástupcami pri nastavovaní a realizácii podpory dieťaťa,
- priebežne sleduje účinnosť poskytovaných podporných opatrení a navrhuje ich úpravu podľa aktuálnych potrieb dieťaťa,

- podieľa sa na preventívnych aktivitách podporujúcich pozitívnu klímu školy, rozvoj sociálnych vzťahov a predchádzanie rizikovému správaniu,
- vedie dokumentáciu o poskytovanej metodologickej podpore a spolupráci v rozsahu ustanovenom platnými právnymi predpismi a internými dokumentmi školy.

Školský podporný tím pri svojej činnosti úzko spolupracuje s pedagogickými zamestnancami, vedením školy, zákonnými zástupcami, zariadeniami poradenstva a prevencie a ďalšími odborníkmi. Jeho činnosť smeruje k vytváraniu podmienok, aby každé dieťa dostávalo podporu primeranú svojim potrebám a mohlo sa naplno zapájať do života materskej školy.

Materská škola uplatňuje princíp, že prítomnosť dieťaťa so špeciálnymi potrebami je prirodzenou súčasťou rozmanitosti detského kolektívu. Rešpektuje a presadzuje nevhodnosť segregácie v zmysle zákona.

6. Podporné opatrenia

Slovenská republika sa zaviazala v Pláne obnovy a odolnosti v roku 2021, že zavedie systém podporných opatrení. Tento nový prvok bol zavedený do zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“) novelou č. 182/2023 Z. z..

Cieľom podporných opatrení je zvyšovať kvalitu inkluzívneho vzdelávania zabezpečovaním rovnosti príležitostí všetkých detí vo výchove a vzdelávaní, prispôbienie výchovy a vzdelávania ich individuálnym výchovno-vzdelávacím potrebám aj ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám, ktoré vyplývajú buď zo znevýhodnenia v určitej oblasti vývinu, alebo naopak z nadania a talentu.

Cieľom našej školy je poskytnúť deťom podnetné, kvalitné a bezpečné prostredie a podmienky pre vzdelávanie a osobnostný rast, reflektujúc na ich individuálne potreby.

Podľa § 145a 245/2008 Z. z. zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

1. Podporným opatrením je opatrenie poskytované školou alebo školským zariadením potrebné na to, aby sa dieťa mohlo plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti.

2. Podpornými opatreniami sú:

- a) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní; poskytovanie zabezpečuje škola, školské výchovno-vzdelávacie zariadenie alebo špeciálne výchovné zariadenia,
- b) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých deťmi alebo žiakmi vo výchove a vzdelávaní; poskytovanie zabezpečuje škola, školské výchovno-vzdelávacie zariadenie alebo špeciálne výchovné zariadenia,
- c) zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy; poskytovanie zabezpečuje materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo špeciálne výchovné zariadenie,

- d) činnosť na podporu dosahovania školskej spôsobilosti; poskytovanie zabezpečuje materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, zariadenie poradenstva a prevencie alebo liečebno-výchovné sanatórium,
- e) zabezpečenie poskytovania kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy; poskytovanie zabezpečuje materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami okrem bilingválneho vzdelávania alebo špeciálne výchovné zariadenie,
- f) zabezpečenie doučovania alebo cieleného učenia na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu dieťaťa alebo žiaka; poskytovanie zabezpečuje materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo špeciálne výchovné zariadenie,
- g) skvalitnenie podmienok výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,
- h) zabezpečenie vzdelávania sa vo vyučovacom predmete alebo vo vzdelávacej oblasti vo vyššom ročníku; poskytovanie zabezpečuje základná škola, základná škola pre žiakov s nadaním, stredná škola alebo stredná škola pre žiakov s nadaním,
- i) zabezpečenie osobitných foriem komunikácie dieťaťa so zdravotným postihnutím alebo žiaka so zdravotným postihnutím so školou alebo so školským zariadením; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,
- j) činnosť na podporu sociálneho zaradenia; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,
- k) činnosť na podporu predchádzania ukončenia školskej dochádzky v nižšom ako poslednom ročníku základnej školy alebo strednej školy; poskytovanie zabezpečuje základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, zariadenie poradenstva a prevencie alebo špeciálne výchovné zariadenie,
- l) špecializované kariérové poradenstvo; poskytnutie zabezpečuje základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo zariadenie poradenstva a prevencie,
- m) zabezpečenie pôsobenia pedagogického asistenta v triede; poskytovanie zabezpečuje materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo špeciálne výchovné zariadenie,
- n) poskytovanie zdravotnej starostlivosti; poskytovanie zabezpečuje materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo špeciálne výchovné zariadenie,
- o) zabezpečenie sebaobslužných úkonov podľa osobitného predpisu) v čase výchovno-vzdelávacieho procesu; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,
- p) poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok; poskytovanie zabezpečuje materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo špeciálne výchovné zariadenie,
- q) zabezpečenie úpravy priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdanie zručností; poskytovanie zabezpečuje škola alebo špeciálne výchovné zariadenie,

- r) odstraňovanie fyzických bariér v priestoroch školy alebo školského zariadenia a organizačných bariér pri výchove a vzdelávaní; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,
- s) zabezpečenie diétného stravovania; poskytnutie zabezpečuje zariadenie školského stravovania,
- t) prevencia na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,
- u) krízová intervencia; poskytovanie zabezpečuje materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, centrum poradenstva a prevencie alebo špeciálne výchovné zariadenia.

Podporné opatrenie zabezpečuje pedagogický asistent, ktorý pôsobí v triede spolu s učiteľom. Počas výchovno-vzdelávacieho procesu sa spoločne snažia realizovať vopred naplánované činnosti a zároveň flexibilne reagujú na aktuálnu situáciu, charakter a obsah vznikajúcich interakcií v skupine.

Pedagogický asistent v priebehu výchovno-vzdelávacieho procesu:

- pomáha vytvárať na vyučovaní podporujúcu a priateľskú atmosféru s rešpektujúcimi vzťahmi, demokratickými pravidlami a tímovou spoluprácou
- zopakuje, prípadne preformuluje obsah aktivity (podľa potreby dieťaťa)
- asistuje s porozumením inštrukcie zadaných úloh (podľa potreby dieťaťa)
- flexibilne spolupracuje s učiteľom pri realizovaní jednotlivých činností
- pomáha deťom naučiť sa používať zdravotné pomôcky, špeciálne učebné a kompenzačné pomôcky s cieľom viesť ich k maximálnej samostatnosti
- pomáha zvýšiť bezpečnosť dieťaťa
- monitoruje stav dieťaťa (únava, stav pozornosti a pod.) a následne spolu s učiteľom prehodnocuje vopred stanovené VV ciele
- poskytuje podporu pri socializácii sa do rovesníckych skupín, pomáha porozumieť a riešiť vzniknuté situácie
- podieľa sa na tvorbe a úprave pomôcok, personalizácii zadaní, úloh....

7. Školský podporný tím

V súlade s § 130 školského zákona a § 21 a § 24 Zákona 138/2019 o pedagogických a odborných zamestnancoch funguje na našej materskej škole školský podporný tím. Jeho členmi sú:

- pedagogický asistent,
- triedne učiteľky,
- komunitný a výchovný asistent (KAVA)

Činnosť školského podporného tímu sa riadi platnou legislatívou, pracovnou náplňou, školským vzdelávacím programom a metodickým usmerňovaním centier poradenstva a prevencie.

Úlohou školských podporných tímov je (zákon č. 414/2021 Z.z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 138/2019 Z.z. § 84a (1):

1. koordinovať rozvoj inkluzívneho vzdelávania,
2. zabezpečiť vo výchove a vzdelávaní uplatňovanie používania prístupov a stratégií, ktoré vyplývajú z jednotlivých odborov vedy a techniky,
3. spolupracovať so zariadením poradenstva a prevencie a ďalšími subjektmi pri podpore detí a ich zákonných zástupcov v oblasti výchovy a vzdelávania,
4. poskytovať poradenstvo deťom a zákonným zástupcom a metodickú podporu pedagogickým zamestnancom,
5. podieľať sa na tvorbe školského vzdelávacieho programu.

Školský vzdelávací program školy je vypracovaný v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a Katalógom podporných opatrení schváleného ministerstvom školstva pod číslom 2023/13957:1C1661 s platnosťou od 1.9.2023. <https://podporneopatrenia.minedu.sk/katalog-podpornychopatreni/>. Dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa vzdeláva spolu s ostatnými deťmi podľa ŠkVP. Ak dieťaťu jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú, aby sa vzdelával podľa ŠkVP, dieťa sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Individuálny vzdelávací program vypracuje v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie triedna učiteľka v spolupráci s asistentom učiteľa, ak bol pridelený. Individuálny vzdelávací program dieťaťa možno priebežne počas školského roka upravovať tak, aby zohľadňoval jeho aktuálne potreby.

8. Učebné osnovy

Učebné osnovy sú vypracované v podobe tematických celkov najmenej v rozsahu ustanovenom vzdelávacím štandardom Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (Školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

8.1 Východiská plánovania

- ❖ Výchovno-vzdelávaciu činnosť (ďalej VVČ) plánujeme týždenne, plánujeme ciele vzdelávacie aktivity. Výchovno-vzdelávací plán pre príslušný týždeň vypracúva učiteľka rannej zmeny aj pre kolegyňu popoludňajšej zmeny (po ich vzájomnej konzultácii). Obsah i forma plánu VVČ je plne v kompetencii každej učiteľky.
- ❖ Plánovanie jednotlivých vzdelávacích oblastí rozdeľujeme na časový úsek jedného týždňa, jednotlivé vzdelávacie oblasti zaraďujeme týždenne minimálne tak, ako odporúča Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ďalej len ŠVP).
- ❖ Pri plánovaní okrem vývinových štádií detí učiteľka rešpektuje aj ich prirodzenú variabilitu a sociokultúrne prostredie, z ktorého deti pochádzajú.
- ❖ Plánujeme systematickým spôsobom od menej náročných požiadaviek na dieťa k náročnejším. V procese plánovania využívame adaptácie výkonových štandardov, ktoré boli vytvorené pre všetky vzdelávacie oblasti. Jednotlivé výkonové úrovne nesúvisia s vekovými kategóriami, ich členenie je odvodené od stanoveného výkonového štandardu a viažu sa na možné úrovne rozvoja detí.
- ❖ Plánujeme tematicky, témy výučby máme dané a definované v školskom vzdelávacom programe, sú členené podľa jednotlivých mesiacov. Pri plánovaní aktivít na konkrétny týždeň si učiteľky vyberajú výkonové štandardy zo ŠkVP, ktoré prispôbujú schopnostiam danej skupiny detí.

9. Vyučovací jazyk

Výchova a vzdelanie sa na našej materskej škole realizuje v štátnom jazyku slovenskom v piatich triedach a na elokovanom pracovisku Hody 1237 a v jazyku maďarskom v jednej triede.

10. Hodnotenie detí

Systém kontroly a hodnotenia detí je priebežné monitorovanie výsledkov vzdelávania sa detí a ich formatívne hodnotenie (zamerané na podporu ďalšieho rozvoja detí, je užitočnou spätnou väzbou) na základe poznatkov získaných:

- pozorovaním, hospitačnou činnosťou, individuálnymi rozhovormi, zo záznamov, výsledkov pedagogickej diagnostiky, z úrovne zvládnutia obsahu vzdelávania v materskej škole vymedzeného prostredníctvom jednotlivých vzdelávacích oblastí i s využitím evaluačných otázok (v implicitnej forme),
- analýzou výtvarných prác a iných produktov detí (portfólií), referenciami od rodičov a iných odborných zamestnancov,
- vyhodnocovaním výsledkov detí na rôznych typoch prehliadok a vystúpení,
- vyhodnocovaním úspešnosti v rámci externej evaluácie (mimoškolské aktivity).

Cieľom vnútorného systému kontroly a hodnotenia detí je získať relevantný a dlhodobý prehľad o rozvoji dieťaťa i o zrealizovaných opatreniach a ich účinnosti, ktoré smerujú k zlepšeniu kvality materskej školy. Učiteľkám i vedeniu materskej školy poskytuje spätnú väzbu pre ďalšiu prácu s dieťaťom, ako i individuálne vzdelávacie pokroky dieťaťa a výsledky vlastného vzdelávacieho úsilia učiteľiek.

Jedenkrát ročne sú tieto poznatky zhrnuté v sumatívnom hodnotení (stanovuje úroveň dosiahnutých znalostí v určenom časovom období, obvykle na konci určitého vyučovacieho obdobia). Súhrn zovšeobecnených výsledkov je jedným z podkladov k vypracovaniu správy o výchovno-vzdelávacej činnosti.

11. Stratégia digitálnej transformácie v materskej škole

Digitálne technológie sú využívané ako podporný nástroj rozvoja dieťaťa. Ich využívanie rešpektuje vekové osobitosti detí predškolského veku a podporuje aktívne učenie, tvorivosť a objavovanie.

- **Ciele digitálneho vzdelávania :** rozvíjať základné digitálne kompetencie detí, viesť deti k bezpečnému a zodpovednému používaniu technológií, podporovať logické myslenie, tvorivosť a riešenie problémov, rozvíjať schopnosť získavať a spracovávať informácie primerane veku. Využívame : Bee-Bot, interaktívna tabuľa, interaktívne knihy, digitálny mikroskop, tablet, digitálny fotoaparát.
- **Zásady využívania digitálnych technológií , digitálne technológie:** nenahrádzajú hru, pohyb ani sociálny kontakt, slúžia ako doplnok k zážitkovému učeniu, sú využívané primerane veku a potrebám detí, podporujú aktívnu tvorivú činnosť dieťaťa.

- **Príklady využitia digitálnych technológií :** interaktívne vzdelávacie aktivity, digitálne obrázky, prezentácie a zvukové materiály, fotografovanie a dokumentovanie detských činností, jednoduché programovanie a rozvoj algoritmického myslenia, využívanie digitálnych pomôcok pri poznávaní sveta.
- **Digitálna bezpečnosť, základné pravidlá:** ochrany súkromia, bezpečného správania v digitálnom prostredí, rešpektujúcej komunikácie, primeraného času pri používaní technológií.

Pedagogickí zamestnanci využívajú digitálne technológie aj na skvalitnenie plánovania, dokumentovania a hodnotenia výchovno-vzdelávacej činnosti.

Dokumenty, z ktorých sme vychádzali pri tvorbe školského vzdelávacieho programu sú:

Metodika predprimárneho vzdelávania. Partizánske: EXPRESPRINT. ISBN 978-80- 968777-3-7. Príručka na tvorbu školských vzdelávacích programov pre materské školy. Bratislava: MPC. ISBN 978-80-8052-324-4.

Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, 2016. Bratislava: Štátny pedagogický ústav.

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 321/2025 Z. z. o školskej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmenách a doplnení niektorých zákonov.

Katalóg podporných opatrení: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpegglefindmkaj/https://podporneopatrenia.minedu.sk/data/att/c09/31224.4fca50.pdf>

Tematické celky realizované počas roka

SEPTEMBER: *Z DOMU DO MATERSKEJ ŠKOLY*

1. *Ja a moji kamaráti*
2. *Doma a v materskej škole*
3. *Kto sa o nás v MŠ stará – pracovné profesie*
4. *Bezpečne do škôlky*

OKTÓBER: *JESEŇ PANI BOHATÁ*

1. *Prišla jeseň*
2. *Jeseň na poli a v záhrade*
3. *Zdravá výživa*
4. *Les a jeho tajomstvá*

NOVEMBER: *MOJE TELO*

1. *Moje telo*
2. *Zmysly*
3. *Zdravie a choroba*
4. *Oblečenie*

DECEMBER: *VIANOCE KLOPÚ NA DVERE*

1. *Mikuláš*
2. *Vianočné dielne*
3. *Vôňa Vianoc*

JANUÁR: *ČARO ZIMY*

1. *Zima ako ročné obdobie (časové vzťahy, počasie)*
2. *Zimné športy*
3. *Zvieratká v zime*

FEBRUÁR: *PRÁCA, POHYB, VESELIE*

1. *Pracovné profesie - čím budem*
2. *Fašiangy - týždeň plný zábavy*
3. *Predmety a ich vlastnosti*
4. *Malí ochrancovia prírody*

MAREC: *JARNÉ PREBÚDZANIE*

1. *Hráme sa s rozprávkou*
2. *Zvieratá a ich mláďatá*
3. *Príroda sa prebúdzá*
4. *Vítanie jari - Veľká noc*

APRÍL: *SPRÁVAJ SA BEZPEČNE A POZNAJ SVOJU VLAST'*

1. *Doprava - cestujeme a objavujeme*
2. *Poznaj pravidlá cestnej premávky/Správaj sa bezpečne na ceste*
3. *Cestujeme po Slovensku*
4. *Naša Zem je guľatá (Čistá voda, čistý vzduch)*

MÁJ: *MALÍ OCHRANCOVIA PRÍRODY*

1. *Lúčne kvety, liečivé rastliny a huby*
2. *Úsmev mojej mamy*
3. *Hmyz*
4. *Hráme sa v prírode (Malí bádatelia)*

JÚN: *TEŠÍME SA NA LETO*

1. *Planéta detí - MDD (svet hier)*
2. *Zdravo žiť, cvičiť a byť fit - Olympiáda*
3. *Kde všade sa vyberieme (leto volá)*
4. *Lúčime sa, škôlka milá*

Priebežne plnené výkonové štandardy počas celého roka

<i>Vzdelávacia oblasť</i>	<i>Vzdelávacia podoblasť</i>	<i>Výkonový štandard</i>	<i>Obsahový štandard</i>
Jazyk a komunikácia	<i>Komunikačné konvencie</i>	• Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými. • Reaguje na neverbálne signály (gestá, mimiku), udržiava očný kontakt, hlasnosť prejavu prispôsobuje situácii. • Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom. • Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.	Spoločné diskusie učiteľka vedie tak, aby rovnomerne zapájala všetky deti do rozhovorov. Menej aktívne deti nenásilnou formou povzbudzuje, poskytuje im príležitosť – priestor a čas – na vyjadrenie, zabezpečuje podpornú spätnú väzbu, aj zo strany ostatných detí. Učiteľka používa a zdôrazňuje význam konvenčných fráz a slovných spojení pri vyjadrovaní potrieb a želaní, oslovovaní iných osôb (detí, dospelých), v závislosti od situácie, pri formálnej a neformálnej komunikácii ako je napr. vykanie dospelým osobám, vyjadrenie prosby, poďakovanie druhým. Učiteľka po dohode s deťmi vymedzí základné pravidlá komunikácie v triede (napr. počúvať, keď druhý hovorí; neskákať mu do reči; prihlásiť sa o slovo), umiestni ich na viditeľné miesto (v podobe piktogramov), dbá na ich dôsledné dodržiavanie.
	<i>Koncept tlače a znalosť knižných konvencií</i>	• Používa knihu správnym spôsobom.	Deti si všimajú, ako učiteľka drží knihu, ako v nej listuje, ako číta knihu. Na základe toho potom samé začínajú používať knihu správnym spôsobom, t.j. snažia sa ju čítať s oporou o ilustrácie, sledujú správny smer čítania (zľava-doprava, zhora-nadol), všimajú si slová v texte, vedia nájsť, kde je napísaný názov knihy a jej autor a pod. Deti majú umožnený samostatný prístup ku knihám, najlepšie umiestneným v triednej knižnici. Knihy sú v nej usporiadané systematicky podľa žánru (napr. rozprávkové knihy, knihy s príbehmi pre deti, knihy detskej poézie, detské encyklopédie). Za predpokladu dodržiavania dohodnutých pravidiel (opatrné zaobchádzanie, odkladanie na pôvodné miesto) môžu s knihami voľne manipulovať (prezeráť si ich a listovať v nich). Vo vzdelávacích aktivitách pripravuje priestor na vyhľadávanie kníh v knižnici a informácií v nich. Učiteľka s deťmi diskutuje o tom, ako kniha vzniká, kto a ako sa podieľa na jej vzniku, akým spôsobom sa k nej dostanú čitatelia. Ako súčasť tohto poznávania môžu navštíviť blízku knižnicu
Človek a spoločnosť	<i>Prosociálne správanie</i>	• V dialógu vie vypočuť iných (deti i dospelých). • Rozlišuje vhodné a nevhodné správanie. • Požiada o pomoc, keď si to situácia vyžaduje a poďakuje za pomoc od druhých.	Učiteľka aktívne počúva dieťa, vedie s ním empatický rozhovor a s úctou reaguje na vypočuté oznamy dieťaťa. Vytvára situácie na vzájomné aktívne počúvanie, napr. rozprávanie zážitkov, pričom vedie deti k vzájomnému počúvaniu. Vedie deti k chápaniu vhodného a nevhodného správania prostredníctvom rozprávok a príbehov v rôznych médiách – detská literatúra, film, televízia... Prezentuje deťom rozprávky a príbehy, kde si hrdinovia príbehov navzájom pomáhajú. Taktne nabáda dieťa v situáciách, keď si nevie samo s niečím poradiť, aby kultívne požiadalo o pomoc inú osobu (dieťa alebo dospelého).

		• Poskytne iným pomoc. • Obdarí druhých. • Podelí sa o veci. • Ocení dobré skutky. • Presadzuje sa v hre alebo v činnosti spoločensky prijateľným spôsobom. • Nenásilne rieši konflikt. • Odmieta nevhodné správanie. • Odmieta kontakt s neznámymi osobami. • Uvedomuje si na elementárnej úrovni dôsledky svojho správania. • Pozná na elementárnej úrovni svoje práva a splniteľné povinnosti.	Docieli, aby si deti navzájom pomáhali v rôznych situáciách a dokázali túto pomoc oceniť pozitívnym hodnotením. Učiteľka navodí situácie, v ktorých sa deti obdarúvajú navzájom, alebo obdarúvajú inú osobu. Taktne usmerňuje deti k vzájomnému podeleniu sa s hračkami alebo vecami a tento počin pozitívne hodnotí. Učiteľka deťom vyjadruje ocenenie za dobré skutky. Nabáda deti, aby vyjadrili za konkrétny dobrý skutok ocenenie inému dieťaťu/deťom alebo dospelaj osobe. V rôznych okamihoch počas dňa dovedie deti taktne k presadzovaniu sa s ohľadom na seba a na druhých, napr. pri konkrétnych hrách a činnostiach pomáha deťom riešiť krajné polohy sebaapresadzovania sa, napr. dieťa so sklonom k podriadenosti pri činnosti povzbudzuje a dieťaťu so sklonom k nadradenosti hovorí, že aj iné deti v skupine to dokážu a pod. Taktným usmerňovaním docieli u väčšiny detí nenásilné riešenie konfliktu. Pomôže deťom nájsť konkrétne riešenie konfliktu, prijať sociálny Prezentuje deťom reálne a fiktívne situácie, v ktorých sa odmieta nevhodné správanie prostredníctvom: rozprávok a príbehov z rôznych médií, detská literatúra, film, televízia..., rolových hier. Opisuje a hodnotí spolu s deťmi, čo je bezpečné a čo nebezpečné správanie. Učiteľka pomôže deťom taktne upozorniť na dôsledky svojho pozitívneho aj negatívneho správania (jednak pre seba a jednak pre druhých). Učiteľka v pedagogickom prístupe rešpektuje práva dieťaťa v zmysle dokumentu Dohovor o právach dieťaťa. Oboznámi deti prijateľnou formou s ich právami a splniteľnými povinnosťami prostredníctvom: jednoduchých a výstižných pravidiel spoločensky prijateľného správania sa detí navzájom, dospelých voči deťom, ako aj detí voči dospelým, rozprávok a príbehov z rôznych médií, detská literatúra, film, televízia..., rolových hier
	<i>Základy etikety</i>	• Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania. • Volí vhodný pozdrav vzhľadom na aktuálnu situáciu a odzdraví primerane situácii. • Používa prosbu, poďakovanie, ospravedlnenie vzhľadom na aktuálnu situáciu. • Správa sa ohľaduplne k deťom i dospelým.	Učiteľka vedie deti k používaniu pozdravov primerane situácii a vzhľadom na osobu, s ktorou sa zdraví: - vlastným modelom etického správania, - pozorovaním zdravenia sa dospelých a zdravenia sa druhých detí, - modelmi etického správania z rôznych médií – detská literatúra, film, televízia... Dovedie deti k používaniu a zautomatizovaniu zdvorilostných fráz typu, napr. prosím, ďakujem, nech sa páči, dovoľíš, prepáč, ale aj všetko najlepšie a iné prostredníctvom: - vlastného modelu etického správania, - rolových hier, - pozitívneho hodnotenia etického správania konkrétnych detí, - predkladaním pozitívnych modelov správania v rôznych médiách – detská literatúra, film, televízia... Učiteľka stimuluje deti k rozoznávaniu a hodnoteniu vhodnosti alebo nevhodnosti správania v zmysle dodržiavania elementárnych základov etikety:

			- vlastným modelom etického správania, - pozitívnym hodnotením spoločensky prijateľného (vhodného) správania konkrétnych detí, - taktným hodnotením nevhodného správania detí, napr. pri riešení rôznych situácií, ktoré nastávajú medzi deťmi v ich vzťahoch a sociálnej komunikácii, - alebo aj pri riešení konfliktných situácií, - hodnotením konkrétnych príkladov správania sa postáv z rôznych médií – detská literatúra, film, televízia...
	<i>Ludské vlastnosti a emócie</i>	• Sústreďí sa na činnosť na základe zapojenia vôľových vlastností. • Dokončuje individuálnu alebo skupinovú činnosť. • Reaguje spoločensky prijateľným spôsobom na aktuálne prejavy emócií – pozitívne i negatívne. • Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobnostných predpokladov. • Identifikuje pozitívne a negatívne ľudské vlastnosti. • Opíše aktuálne emócie.	Motivuje deti na sústredenie sa na hru a inú činnosť prostredníctvom cieľeného vzbudenie záujmu rôznymi motivačnými prostriedkami, zohľadňuje, aké má dieťa vôľové vlastnosti Umožní deťom zorientovať sa v pozitívnych a negatívnych emóciách druhých osôb (detí i dospelých) podľa výrazu ich tváre a gestikulácie. Učiteľka umožní, aby deti mohli vyjadrovať svoje pocity spoločensky prijateľným spôsobom – pozitívne i negatívne. Učiteľka taktne nabáda dieťa na opisovanie emócií pozitívnych (radosť, veselosť, spokojnosť, hrdosť na úspech, súcit) a negatívnych (smútok, strach, obavy, hnev) na základe: pozorovania druhých detí či rozprávkových hrdinov z rôznych médií, detská literatúra, film, televízia..., vlastných aktuálnych zážitkov. Učiteľka vytvára deťom príležitosti na identifikovanie pozitívnych a negatívnych vlastností. Učiteľka vycíti, kedy je vhodný okamih na sebareflexiu dieťaťa, na základe ktorej dieťa uvedie príklady pozitívnych prejavov správania u seba a prizná si aj negatívne prejavy vo vlastnom správaní. Deti dostávajú príležitosti na hodnotenie aj záporných vlastností prostredníctvom nevhodného správania negatívnych rozprávkových hrdinov z rôznych médií – detská literatúra, film, televízia...
Človek a svet práce	<i>Užívateľské zručnosti</i>	• Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade.	Učiteľka sa zameriava na rozvoj jednoduchých užívateľských zručností: hrabanie hrabľami; prenášanie sypkého materiálu lopatou; skrutkovanie; odťahovanie a priťahovanie matic kľúčom; strihanie nožnicami; krájanie tupým nožom; otváranie a zatváranie visacieho zámku; viazanie uzla a mašličky; navliekanie ihly a zošívanie tupou ihlou; pranie mydlom; nalievanie tekutín z fľaše a do fľaše (a iné podľa aktuálnych možností školy).
Umenie a kultúra <i>Výtvarná výchova</i>	<i>Spontánny výtvarný prejav</i>	• Opíše obsah kresby.	

Zdravie a pohyb	<i>Hygiena a sebaobslužné činnosti</i>	• Má osvojené základné hygienické návyky (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení sa atď.). • Ovláda základné sebaobslužné činnosti. • Aktívne sa zúčastňuje na príprave stolovania (desiata, obed, olovrant), používa príbor a dodržiava čistotu pri stolovaní. • Udržiava poriadok vo svojom okolí.	Pri každodenných činnostiach sú deti učiteľkou vedené k dodržiavaniu základných hygienických návykov (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení sa). Učiteľka vedie deti k tomu, aby si hračky upratali a udržiavali poriadok vo svojom okolí. V každodennom režime materskej školy si deti prirodzene osvojujú a zdokonaľujú sebaobslužné činnosti ako obliekanie, vyzliekanie, prezúvanie, zaväzovanie šnúrok, osvojujú si základy stolovania (držanie príboru, použitie servítky, držanie hrnčeka či poháru pri pití). Učiteľka vedie deti k tomu, aby si hračky upratali a udržiavali poriadok vo svojom okolí.
	<i>Zdravie a zdravý životný štýl</i>	• Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka. • Má správne držanie tela v stoj a v sede. • Identifikuje typické znaky ochorenia a zdravia. • Uvádza príklady zdravej a nezdravej výživy. • Identifikuje zdravie ohrozujúce situácie. • Opíše jednoduchú prevenciu prenesenia infekčného ochorenia (napr. nekýcham na druhého) a vzniku zubného kazu (čistím si zuby).	Učiteľka poskytuje základné informácie o význame pohybu pre zdravie (lepšia práca srdca, pľúc, svalov). Vhodne zvolenými telesnými cvičeniami u detí rozvíja pohybové schopnosti (kondičné a koordinačné), ich dobrú úroveň deti prejavia v súťažiach, kde im učiteľka vysvetľuje rozdiel medzi víťazstvom a prehrou. Správne držanie tela v rôznych polohách (stoj, sed, ľah) učiteľka každodenne podporuje zdravotnými cvičeniami. Súčasťou aktivít sú relaxačné a uvoľňovacie cvičenia. Spolu s učiteľkou deti uvádzajú základné znaky choroby a jej vplyvu na denný režim. S pomocou učiteľky sa deti snažia charakterizovať zdravé a nezdravé stravovanie. Vysvetľuje sa im význam rovnováhy príjmu a výdaja energie (obezita a podvýživa). Dôležité je vysvetliť pitný režim. Učiteľka uvádza príklady zdravie ohrozujúcich situácií (poštípanie hmyzom, popálenie, poranenie atď.) a diskutuje s deťmi o ich vlastnej skúsenosti. Učiteľka upevňuje hygienické návyky a rozpráva sa s deťmi o význame prevencie chorôb (napríklad umývanie rúk ako prevencia pred infekčnými chorobami, otužovanie, pravidelný pohyb; čistenie zubov a obmedzenie konzumácie sladkostí ako prevencia pred zubným kazom a pod.)

SEPTEMBER: Z DOMU DO MATERSKEJ ŠKOLY (obsahový celok)

Tematické celky:

1. *Ja a moji kamaráti*
2. *Doma a v materskej škole*
3. *Kto sa o nás v MŠ stará – pracovné profesie*
4. *Bezpečne do škôlky*

Rozprávka:

DOMČEK, KTO V TEBE BÝVA... (vid'. Zborník rozprávok)

Grafomotorické zručnosti: (vid'. Plán rozvoja grafomotorických zručností pre našu MŠ)

Hra s bodom: 3-4r. rozptyl z centra/zo strán do centra

4-5r. stúpanie/pád dole

5-6r. vznik línie, spájanie bodov do obrazcov, vznik plochy

<i>Vzdelávacia oblasť</i>	<i>Vzdelávacia podoblasť</i>	<i>Výkonový štandard</i>	<i>Obsahový štandard</i>
Jazyk a komunikácia	<i>Artikulácia a výslovnosť</i>	Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny.	Pri hlasnom čítaní deťom učiteľka dbá na zreteľnú artikuláciu. Krátke literárne útvary (básničky, riekanky, vyčítanky) si deti osvojujú spamäti, recitujú ich s dôrazom na správnu výslovnosť. Jazykové hry spestruje učiteľka využívaním špecifických riekaniek so zameraním na precvičovanie problematických spoluhlások (sykaviek, slabikotvorných spoluhlások r, í, l, ľ, a pod.).
	<i>Gramatická správnosť a spisovnosť</i>	- Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvíte vety a súvetia. (Zborník rozprávok aktivita č.2) - Rozumie spisovnej podobe jazyka. (Divadielko v knižnici), (Zborník rozprávok aktivita č.1)	Jazykové prostredie materskej školy poskytuje dieťaťu vzor spisovnej slovenčiny v jej kultivovanej a vysoko rozvinutej podobe. Dieťa má dostatok príležitostí sledovať, že jazyk používaný v knihách a bežná hovorová reč sa môžu líšiť. Prostredníctvom vhodných textov učiteľka demonštruje, že knižná podoba jazyka je vzorom správneho vyjadrovania sa, vedie deti k porovnávaniu a rozlišovaniu nárečových, hovorových, spisovných a nespisovných slov. Vo vzťahu k osvojovaniu si gramatických pravidiel dohliada na správnosť skloňovania všetkých slovných druhov, časovania sloves, stupňovania prídavných mien a prísloviek.
	<i>Fonologické procesy a fonologické uvedomovanie</i>	Sprevádza spievanie piesne alebo recitáciu krátkeho literárneho útvaru rytmickým sprievodom.	Recitovanie básní a spev piesní učiteľka dopĺňa rytmickým sprievodom napr. tleskaním, rytmizáciou na ľahkoovládateľných hudobných nástrojoch.

		• Vyčlení začiatočnú hlásku slova. (Zborník rozprávok aktivita č.3)	Vyčlenenie začiatočnej hlásky slova učiteľka modeluje predĺžením doby výslovnosti začiatočnej hlásky alebo jej opakovaným vyslovením (v závislosti od charakteristiky hlásky). Dbá na to, aby deti postupne dokázali základné analyticko-syntetické činnosti so slovami vykonávať samostatne, bez podpory učiteľky.
	<i>Grafomotorické predpoklady písania</i>	• Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná. (Zborník rozprávok aktivita č.3) • Pri kreslení a grafomotorických činnostiach drží ceruzku správnym spôsobom a vyvíja primeranú intenzitu tlaku na podložku.	Predpokladom rozvoja tejto oblasti je rozvíjanie jemnej motoriky dieťaťa najmä vo vzdelávacej oblasti <i>Umenie a kultúra</i> (výtvarná výchova) a <i>Človek a svet práce</i> . Pri využívaní kresliacich potrieb sa dieťa učí regulovať tlak ruky na podložku.
	<i>Koncept tlače a znalosť knižných konvencií</i>	• Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh. (Zborník rozprávok aktivita č.1)	Deti majú príležitosť nahliadnuť do knihy v priebehu toho, ako ju učiteľka číta. Všímajú si pritom, že ilustrácia a text spolu súvisia. Spolu s učiteľkou o tejto súvislosti diskutujú. Ilustrácie k textu učiteľka používa na predvídanie deja príbehu a na reprodukciu prečítaného príbehu.
	<i>Porozumenie implicitného významu textu</i>	• Odpovedá na otázky nad rámec doslovného významu textu a dokáže predvídať dej, domýšľať (dedukovať) obsah, aplikovať informácie z textu v prenesených situáciách a pod. (Zborník rozprávok aktivita č.3) • Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v dramatických a hudobno-pohybových činnostiach. (Zborník rozprávok aktivita č.4)	V rámci rozhovorov a diskusií k čítaným textom kladie učiteľka rôzne typy otázok, podnecuje deti k rozmyšľaniu o obsahu textu, rozvíja a prehľbuje porozumenie vo viacerých smeroch a rovinách porozumenia. Porozumenie čítaných textov sa prehľbuje a upevňuje následnými aktivitami a vzdelávacími činnosťami. Zadaní úloh v rámci ostatných vzdelávacích oblastí nadväzujú (v rámci možnosti) na obsah čítaných textov. Deti majú možnosť vyjadriť svoje pocity, zážitky a získané vedomosti rôznym spôsobom (v rámci výtvarných, hudobno-pohybových či dramatických činností).
	<i>Porozumenie explicitného významu textu – slovná zásoba</i>	• Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu (napr. udalostí, deja, faktov, informácií a i). (Zborník rozprávok aktivita č.4)	Počas čítania i po prečítaní textov kladie deťom kontrolné otázky, rekapituluje obsah, udalosti, pri náučných textoch fakty, informácie a nové poznatky (Čo nové sme sa dozvedeli? Podľa čoho vieme, že...?) Učiteľka venuje patričnú pozornosť vysvetľovaniu a vyvodzovaniu významov odvodených, nových a neznámych slov.
Matematika a práca s informáciami	<i>Čísla a vzťahy</i>	• Vymenuje čísla od 1 do 10 tak, ako idú za sebou.	Pomocou jednoduchých básničiek hravou formou učiteľka upevňuje poznanie číselného radu najprv do päť, neskôr do desať. V prípade zostupného radu využíva rôzne bežné aktivity – „odštartovanie“, odpočítavanie a pod.

	<i>Geometria a meranie</i>	• Postaví stavbu z primeraného množstva (do 10) stavebnicových dielcov podľa predlohy, podľa pokynov, na danú tému. • Určí (označí) objekt na základe popisu polohy pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...). • Približne nakreslí kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.	Umožňuje využívať rôzne stavebnice na stavanie a skladanie podľa predlohy, podľa popisu, podľa určených pravidiel, na danú tému. Organizuje aj situácie, kde rozhodujúcim zmyslom je hmat. Učiteľka umožňuje deťom využívať orientáciu v priestore, rovine a rade v rôznorodých situáciách a hrách. Pritom sa snaží o rozvíjanie všetkých pojmov spojených s orientáciou. Vedie deti k tvorbe najmä rovinných útvarov. Umožňuje pri tom používať čo najrôznejšie formy (kreslenie, strihanie, lepenie, skladanie, lámanie, modelovanie...).
	<i>Logika</i>	• Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).	Snaží sa aj pri bežných situáciách a činnostiach nechať deti triediť a vyberať objekty s danou vlastnosťou (rozdeliť autá na nákladné a osobné, jednu skupinu budú tvoriť dievčatá, čo majú na sebe niečo žlté a pod.). Postupne prenáša zodpovednosť za rozhodovanie (je to dobre, má to dobre a pod.), pri vhodných úlohách iniciuje kontrolu nájdenej riešenia.
	<i>Práca s informáciami</i>	• Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok (podľa možnosti konkrétnej materskej školy), vie kresliť, farebne vyplňať uzavreté plochy, vyberať a umiestňovať obrázky. • Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok (podľa možnosti konkrétnej materskej školy), ktorá simuluje pravouhlý pohyb v štvorcovej sieti (po štvorčekoch aj po vrcholoch), vie pomocou tlačidiel prejsť určenú trasu a to aj s prekážkami, pri tom zbiera a ukladá určené predmety, dodržiava správne poradie činností. Naraz dokáže naplánovať až 4 kroky takejto cesty.	Učiteľka využíva digitálne pomôcky pre predškolský vek, ktoré má materská škola k dispozícii na zoznamovanie sa a ovládanie základných činností, ktoré poskytujú špeciálne podrobnejšie ovládanie digitálnych pomôcok a hier, ktoré stimulujú: - pohyb po štvorcovej sieti, vyfarbovanie čiar a uzavretých plôch, hľadanie a prenášanie predmetov na určené miesto. Podľa možnosti materskej školy vytvára maximálny priestor na zoznamovanie sa a ovládanie tých digitálnych pomôcok a hier, ktoré umožňujú plánovanie viacerých krokov.

Človek a príroda	<i>Vnímanie prírody</i>	- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia. - Odlišuje živé od neživých súčastí prírody. - Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov.	Učiteľka vytvára situácie, v ktorých majú deti možnosť prezentovať aktuálne predstavy o prírodných javoch, predmetoch a situáciách. Porovnáva detské predstavy a zdôrazňuje rozdiely. Špeciálne sa venuje odlišovaniu živej a neživej prírody, diskutuje s deťmi o prejavoch života. Vytvára situácie, v ktorých je úlohou detí triediť prírodné objekty podľa znaku, ktorý si určia deti a zisťuje, ako exaktne pracujú so zvoleným kritériom. Určuje kategórie triedenia rôznych prírodných objektov a zisťuje, do akej miery deti pri triedení premýšľajú.
Človek a spoločnosť	<i>Orientácia v okolí</i>	- Opisuje interiér a exteriér materskej školy alebo inej známej budovy. - Uvedie adresu svojho bydliska. - Pozná verejné inštitúcie a služby vo svojom okolí a účel, na ktorý slúžia (napr. obchod, polícia, pošta, lekárska ambulancia a iné podľa lokálnych podmienok).	Učiteľka vedie deti k opisu interiéru a exteriéru známych budov pričom sa zameriava na orientáciu v opisovaných budovách. Vedie deti k opisu známych trás, ktorými deti bežne prechádzajú (napríklad cesta z materskej školy na ihrisko, cesta z domu do materskej školy, cesta z domu do obchodu a pod.). Dbá na to, aby deti pri opise trasy uvádzali významné orientačné body, a správne používali predložky orientácie v prostredí (pred, za, okolo, rovno, vpravo, vľavo, hore, dolu a pod.). Vedie deti k spoznávaní obce/mesta, v ktorom sa materská škola nachádza a to prostredníctvom lokálnych inštitúcií a služieb, ktoré sú v obci/meste poskytované. Spolu s deťmi sa rozpráva o spôsobe fungovania a význame vybraných verejných inštitúcií a služieb: obchod, polícia, pošta, lekárska ambulancia a pod.
	<i>Orientácia v čase</i>	- Opíše režim dňa. - Plynule rozpráva o svojich záľubách aj povinnostiach.	Učiteľka vedie deti k uvedomovaniu si postupnosti činností, ktoré tvoria v materskej škole a doma režim dňa. Spolu sa o jednotlivých činnostiach rozprávajú a pokúšajú sa zdôvodňovať význam jednotlivých činností. Učiteľka sa rozpráva s deťmi o čase strávenom doma a čase strávenom v materskej škole. Spolu sa rozprávajú o význame záľub a deti si svoje záľuby vzájomne porovnávajú. Rozprávajú sa o povinnostiach v rámci režimu dňa (napríklad čistiť si zuby, ísť včas spať).
	<i>Dopravná výchova</i>	- Pozná nebezpečenstvá súvisiace s cestnou premávkou. - Pozná a dodržiava základné pravidlá správania účastníkov cestnej premávky týkajúce sa chodcov.	Dieťa ako chodec. Učiteľka sa s deťmi rozpráva o bezpečnom spôsobe pohybu po chodníku – chodenie vpravo. Vedie deti k tomu, aby boli obozretné nielen na ceste, ale aj v blízkosti cesty. Učiteľka umožní deťom prechádzanie cez vyznačený priechod so svetelným zariadením i bez neho. Učiteľka vedie deti k chápaniu rozdielu medzi chodníkom a cestou, k pozeraniu a počúvaniu diania na ceste.
	<i>Ľudia v blízkom a širšom okolí</i>	Predstaví sa deťom i dospelým, oslovuje menom rovesníkov v triede, pozná mená učiteľiek v triede.	Učiteľka vedie deti k oslovovaniu rovesníkov menom, aby používali zodpovedajúce oslovenie učiteľiek, riaditeľky materskej školy ako aj nepedagogických zamestnancov.

		Nadviaže adekvátny sociálny kontakt (verbálny i neverbálny) s inými osobami – deťmi i dospelými.	Učiteľka vedie deti k tomu (napr. aj prostredníctvom rolových hier), aby pri nadväzovaní kontaktu s inými osobami využili adekvátne verbálne prejavy – oslovenie, predstavenie sa menom a priezviskom a neverbálne prejavy – očný kontakt, mimiku (aj úsmev), gestikuláciu a pod.
Človek a svet práce	<i>Remeslá a profesie</i>	Pozná základnú pracovnú náplň vybraných profesií (napr. lekár, šofér, učiteľ, policajt).	Učiteľka sa venuje diskusi o rôznych súčasných povolaniach. Moderuje diskusiu o aktuálnych predstavách detí o obsahu pracovnej náplne vybraných povolanií, pričom sústreďuje pozornosť detí na ich aktuálne skúsenosti s danými povolaniami. Sústreďuje sa na obsah pracovnej náplne a význam vybraných profesií: lekár, šofér, učiteľ, policajt (a iné podľa aktuálnych možností sprostredkovania obsahu a významu povolania).
	<i>Konštruovanie</i>	- Pracuje podľa jednoduchého kresleného postupu. - Vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel.	Učiteľka zadáva deťom jednoduché kreslené technologické postupy a pomáha im orientovať sa v nich a postupovať v činnostiach podľa zadanej schémy, náčrtu, predlohy (napríklad sadenie semien, presádzanie kvetov, skladanie papiera, skladanie konkrétnej stavby z kociek alebo inej dostupnej stavebnice a pod.) Učiteľka zadáva deťom jednoduché konštrukčné úlohy, pričom pri ich riešení zapája deti do riešenia jednoduchých technických problémov a to tým, že sa pýta otázky typu „ako?“ (napríklad: Ako postaviť stenu z kociek, aby bola stabilná? Ako vytvoriť loďku, ktorá bude plávať na vode? Ako zložiť papierové lietadlo, aby letelo čo najdlhšie? Ako vytvoriť padák, ktorý spomalí pád predmetu najlepšie? Ako spojiť papiera do „knižky“?). Po dokončení výrobku učiteľka vedie deti k opisu tvorby a účelu vytvoreného výrobku.
Umenie a kultúra <i>Hudobná výchova</i>	<i>Vokálne činnosti</i>	Spieva piesne a riekanky.	Učiteľka spieva s deťmi ľudové, detské umelé piesne, riekanky, resp. vhodnú súčasnú hudobnú produkciu pre deti v rozsahu d1- h1 až c1-c2. Učiteľka vytvára u detí návyk správneho speváckeho dýchania realizáciou dychových rozcvičiek a hier s dychom. Učiteľka prostredníctvom hlasových rozcvičiek, hier s hlasom a vokálnych dialogických hier rozširuje detský hlasový rozsah, rozvíja základné spevácke schopnosti a zručnosti. Učiteľka vytvára situácie, v ktorých deti imitujú hlasom zvuky okolitého sveta a spievajú osvojené piesne na zvukomalebné alebo neutrálne slabiky.
	<i>Rytmické činnosti</i>	Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj v 3/4 takte.	Učiteľka s deťmi vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj v 3/4 takte. Vyberá a rytmizuje slová, slovné spojenia. Realizuje s deťmi vokálne, inštrumentálne a hudobno-pohybové rytmické dialogické hry v podobe rytmického dialógu a hry na ozvenu či štafetu.
	<i>Percepčné činnosti</i>	Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky.	Učiteľka počúva s deťmi detské hudobné skladby a piesne. Učiteľka sama spieva a hrá deťom piesne a inštrumentálne miniatúry. Učiteľka učí deti sluchom rozlišovať zvuky a tóny, zdroj hudobného a nehudobného zvuku. Identifikujú hlas dieťaťa, mužský, ženský, sólo spev, spev skupiny, znenie najznámejších klasických hudobných

			nástrojov, odkiaľ prichádza zvuk či tón. Učiteľka pri počúvaní hudby spoločne s deťmi identifikuje niektoré vyjadrovacie prostriedky hudby (rytmus, tempo, dynamiku). Spoločne pomenujú kontrasty v hudbe. Učiteľka vytvára situácie pre opätovné počúvanie a spoznávanie už počúvaných hudobných diel.
	<i>Hudobno-pohybové činnosti</i>	Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách.	Učiteľka vyberá vhodné hudobno-pohybové hry, v ktorých deti imitujú pohyb, resp. tvoria vlastné pohybové vyjadrenie. Vede ich k dodržiavaniu pravidiel v hudobno-pohybových hrách.
Umenie a kultúra <i>Výtvarná výchova</i>	<i>Výtvarné činnosti s farbou</i>	Pomenuje základné a zmiešané farby.	Učiteľka zameriava pozornosť detí na názvy základných farieb a farieb zmiešaných (z dvoch základných farieb), svetlých a tmavých farieb. Vede deti k osvojovaniu návykov držania maliarskeho nástroja a miešania farieb. Ponúka aktivity zamerané na usporiadanie farieb (v krabičke, na palette).
	<i>Výtvarné činnosti s tvarom v priestore</i>	Skladá, spája z rôznych materiálov priestorovú zostavu, pomenuje ju.	Učiteľka vede deti, aby objekt alebo architektúru vytvárali z hotových prvkov (škatuľky, geometrické tvary, prírodniny, s využitím kartónu a iných materiálov), materiál spájali lepením, upevňovaním lepiacou páskou, plastelínou... s dôrazom na predstavivosť dieťaťa. Podľa inštrukcií učiteľky dieťa vytvára jednoduché papierové skladačky (napr. loďky, čiapka, lietadlo, nebopeklo ...).
	<i>Spontánny výtvarný prejav</i>	Výtvarne vyjadruje svoje predstavy o svete.	Učiteľka volí aktivity zamerané na spontánnu maľbu, kresbu, modelovanie alebo priestorové vytváranie – voľba vlastnej témy, techniky; s dôrazom na sebaujedenie a uplatnenie svojich citov, vnemov, predstáv a fantázie. Dieťa má k dispozícii širšiu škálu technických prostriedkov, z ktorých si môže vybrať, alebo ich kombinovať.
Zdravie a pohyb	<i>Pohyb a telesná zdatnosť</i>	Ovláda správnu techniku chôdze a behu.	Prostredníctvom vhodných telesných cvičení a pohybových hier učiteľka deťom pomáha osvojiť si a zdokonaľiť správnu techniku základných lokomočných pohybov (beh rýchly a pomalý, slalomový beh, beh cez prekážky, beh zo štartu do cieľa).
		Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď.	Učiteľka využíva pri manipulácii s náčiním rôzne cvičenia ako hádzanie lopty jednoručne a obojručne, hádzanie a chytanie lopty vo dvojiciach, hádzanie lopty na cieľ, podávanie a odrážanie lopty rôznej veľkosti, preskoky na švihadle, psychomotorické cvičenia a hry s využitím netradičného náčinia, ako sú šatky, padáky, a iné.

Stratégie, metódy a prostriedky VVČ:

Hry: námetové, didaktické, v triede a na ŠD: "Na staviteľov/ky", "Na opravárov/ky"..., ukladanie a triedenie hračiek, skrývačky, naháňačky, praktická a tvorivá činnosť...

Edukačné aktivity: "Ja a kamaráti", "Ja a pravidlá", "Ja a moja bezpečnosť"...

Pobyt vonku: Jazdenie na kolobežkách a trojkolkách na dopravnom ihrisku, pohyb.-relaxačné cvičenia, vychádzka, prehliadka MŠ, pozorovanie prírodného okolia...

Hodnotenie VVČ: Pracovné listy, tematické rozhovory, výsledné produkty detí,

Učebné zdroje a pomôcky: Odborná a detská literatúra, hračky, grafický materiál, zbor. detských hier, piesní a riekaniek, detské dopr. prostriedky, didaktická pomôcka Pohyblivé notácie, Kafomet, Edukačnými hrami spoznáваме svet, internet, CD, nahrávky...

OKTÓBER: JESEŇ PANI BOHATÁ (obsahový celok)

Tematické celky:

1. *Prišla jeseň*
2. *Jeseň na poli a v záhrade*
3. *Zdravá výživa*
4. *Les a jeho tajomstvá*

Rozprávka:

O ČERVENEJ ČIAPOČKE ... (vid'. Zborník rozprávok)

Grafomotorické zručnosti:

Vertikálne línie: pre všetkých pohyb zhora dole – súvislá, prerušovaná, kombinovaná línia vedená z L→P, či opačne

<i>Vzdelávacia oblasť</i>	<i>Vzdelávacia podoblasť</i>	<i>Výkonový štandard</i>	<i>Obsahový štandard</i>
Jazyk a komunikácia	<i>Grafomotorické predpoklady písania</i>	Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov	Predpokladom rozvoja tejto oblasti je rozvíjanie jemnej motoriky dieťaťa najmä vo vzdelávacej oblasti <i>Umenie a kultúra</i> (výtvarná výchova) a <i>Človek a svet práce</i> . Prostredníctvom výtvarných a pracovných aktivít na voľnej ploche si dieťa rozvíja vizuálno-motorickú koordináciu pohybu ruky, zápästia a prstov pri jej cielenom pohybe. Pri využívaní kresliacich potrieb sa dieťa učí regulovať tlak ruky na podložku. V nadväznosti na to si dieťa osvojuje zvládnutie jednoduchých grafomotorických prvkov vyžadujúcich prácu zápästia (o.i. vertikálne línie, horizontálne línie, krivky, slučky) a dlane a prstov (o.i. horný a dolný oblúk, lomená línia, vlnovka, ležatá osmička).
	<i>Gramatická správnosť a spisovnosť</i>	Rozumie spisovnej podobe jazyka. (Zborník rozprávok aktivita č.3)	Prostredníctvom vhodných textov učiteľka demonštruje, že knižná podoba jazyka je vzorom správneho vyjadrovania sa, vedie deti k porovnávaniu a rozlišovaniu nárečových, hovorových, spisovných a nespisovných slov. Vo vzťahu k osvojovaniu si gramatických pravidiel dohliada na správnosť skloňovania všetkých slovných druhov, časovania slovík, stupňovania prídavných mien a prísloviak.
	<i>Porozumenie explicitnému významu textu - slovná zásoba</i>	Vlastnými slovami vysvetlí význam slov, ktoré pozná (napr. opisom, použitím synonymických výrazov, aj negatívnym vymedzením, teda použitím antonym a i.). (Zborník rozprávok aktivita č.1)	Pri hlasnom čítaní deťom učiteľka dbá na prozódiiu (intonáciu, prízvuk, tempo, intenzitu, pauzy), moduláciu hlasu zvyrazňuje rozdiel medzi rozprávačom a priamou rečou rôznych postáv. Učiteľka venuje patričnú pozornosť vysvetľovaniu a vyvodzovaniu významov odvodených, nových a neznámych slov. V následných rozhovoroch, vzdelávacích aktivitách a komunikačných situáciách ich učiteľka opakovane používa, vytvára príležitosti na ich zmysluplné používanie deťmi. V slovných hrách (hľadanie protikladov, prirovnaní, tvorba zdobenín, homonymá, antonymá, synonymá a i.) upevňuje a rozvíja aktívnu slovnú zásobu detí.

	<i>Porozumenie implicitného významu textu</i>	• Odpovedá na otázky nad rámec doslovného významu a dokáže predvídať dej, domýšľať (dedukovať) obsah, aplikovať informácie z textu v prenesených situáciách a pod. (<i>Divadielko v knižnici</i>) • Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v dramatických a hudobno-pohybových činnostiach.	V rámci rozhovorov a diskusií k čítaným textom kladie učiteľka rôzne typy otázok, podnecuje deti k rozmýšľaniu o obsahu textu, rozvíja a prehľbuje porozumenie vo viacerých smeroch a rovinách porozumenia. Okrem otázok na doslovný význam textu vedie deti k: - predvídaniu obsahu, formulovaniu očakávaní, utváraní predstáv, - domýšľaniu obsahu – vyvodzovaniu možných významov (dedukcii), - chápaniu súvislostí medzi obsahom textu a reálnym svetom, vlastnými skúsenosťami, rozlišovaní reálnych a nereálnych, fantastických obsahov, - aplikácii – používaniu informácií z textu v reálnej situácii (uviesť príklad zo života, postupovať podľa inštrukcií, návodu a pod.), - hodnoteniu – posudzovaniu (napr. správnosti – nesprávnosti konania postáv, dobra a zla, čo sa mu páči – nepáči), Deti majú možnosť vyjadriť svoje pocity, zážitky a získané vedomosti rôznym spôsobom (v rámci výtvarných, hudobno-pohybových či dramatických činností). Porozumenie čítaných textov sa prehľbuje a upevňuje následnými aktivitami a vzdelávacími činnosťami. Zadané úloh v rámci ostatných vzdelávacích oblastí nadväzujú (v rámci možností) na obsah čítaných textov.
	<i>Koncept tlače a znalosť knižných konvencií</i>	• Na základe ilustrácií rozpráva vlastný jednoduchý príbeh. (<i>Zborník rozprávok aktivita č.4</i>)	Deti majú príležitosť nahliadnuť do knihy v priebehu toho, ako ju učiteľka číta.-Všimajú si pritom, že ilustrácia a text spolu súvisia. Spolu s učiteľkou o tejto súvislosti diskutujú. Ilustrácie k textu učiteľka používa na predvídanie deja príbehu a na reprodukciu prečítaného príbehu.
	<i>Fonologické procesy a fonologické uvedomovanie</i>	• Sprevádza spievanie piesne alebo recitáciu krátkeho literárneho útvaru rytmickým sprievodom. • Rozhodne, či sa dve slová rýmujú. (<i>Zborník rozprávok aktivita č.2</i>) • Vyčlení začiatočnú hlásku slova. (<i>Zborník rozprávok aktivita č.2</i>)	Recitovanie básní a spev piesní učiteľka dopĺňa rytmickým sprievodom (napr. tleskaním, rytmizáciou na ľahkoovládateľných hudobných nástrojoch). V texte básní, riekaniek, hádaniek a vyčítaniek deti vyhľadávajú slová, ktoré sú si zvukovo podobné (rýmujú sa), k zadaným slovám vyberajú ďalšie zvukovo podobné slová z radu slov, ktoré ponúka učiteľka alebo navrhujú vlastné slová. Vyčlenenie začiatočnej hlásky slova učiteľka modeluje predĺžením doby výslovnosti začiatočnej hlásky alebo jej opakovaním vyslovením (v závislosti od charakteristiky hlásky). Dbá na to, aby deti postupne dokázali základné analyticko-syntetické činnosti so slovami vykonávať samostatne, bez podpory učiteľky.

Matematika a práca s informáciami	<i>Čísla a vzťahy</i>	• V obore do 6 pomocou hmatu alebo sluchu určí počet predmetov v skupine a vytvorí skupinu predmetov s určeným počtom. • Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov podľa zisteného počtu v skupinách (do 10 prvkov v skupine).	Učiteľka deťom umožňuje, aby sa stretávali s najrôznejšími situáciami, pri ktorých sa počet objektov zisťuje len pomocou: - hmatu (pod dekou, v rukách za chrbtom, so zakrytými očami, - sluchu (dieťa určuje slabiky v slove; rôzne zvuky – počet tlesknutí, dupnutí, zaťukání, úderov na bubon, triangel, ...). Učiteľka deťom ukazuje, že striedavým značením po jednom v dvoch skupinách (dávaním do dvojíc) môžeme aj bez určovania ich počtu: - porovnať počty dvoch skupín,
	<i>Geometria a meranie</i>	• Odhadom aj meraním porovná dva predmety podľa veľkosti určeného rozmeru (dĺžka, výška, šírka, hrúbka). Výsledok porovnania vysloví pomocou stupňovania prídavných mien (dlhší, kratší, širší, nižší, užší...). • Pri usporiadaní 3 predmetov určí predmet s najväčším zvoleným rozmerom. Túto skutočnosť vysloví pomocou slov s predponou naj (najdlhší, najkratší, najužší,...) • Usporiada podľa veľkosti určeného rozmeru 3 až 4 predmety.	Umožní deťom, aby merali pomocou neštandardných jednotiek dĺžky (napr. špagátu či prúžku papiera). Vytvára rôzne situácie na porovnávanie predmetov (pri porovnaní viacerých predmetov aj vyberanie naj...) pomocou veľkosti zvoleného rozmeru (dĺžka, výška, šírka, hrúbka...) a to odhadom aj meraním. Pri porovnávaní odhadom robia deti kontrolu odhadu meraním. Učiteľka nechá deti porovnať a usporiadať útvary v ich celkovej veľkosti a jednotlivých rozmeroch.
	<i>Logika</i>	• Objaví a jednoducho opíše pravidlo postupnosti. • Roztriedi objekty v skupine na základe určenej vlastnosti (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.)	Prepája úlohy na pravidelnosť s estetickým vnímaním a bežným životom. Iniciuje hľadanie pravidelností okolo nás. Deti identifikujú vzor, ktorý sa opakuje napríklad na oblečení, v rôznej výzdobe, v prírode. Identifikujú postupnosť (napríklad po lete prídje vždy jeseň), v určitej postupnosti vzorov môžu identifikovať dvojicu vzorov, ktoré vždy idú po sebe a pod. Snaží sa aj pri bežných situáciách a činnostiach nechať deti triediť a vyberať objekty s danou vlastnosťou (rozdelte autá na nákladné a osobné, jednu skupinu budú tvoriť dievčatá, čo majú na sebe niečo žlté a pod.).
	<i>Práca s informáciami</i>	• Ovláda základy práce s digitálnymi technológiami, vie ovládať digitálne hry či používať digitálne animované programy určené pre danú vekovú skupinu a pod.	Učiteľka využíva digitálne pomôcky pre predškolský vek, ktoré má materská škola k dispozícii na zoznamovanie sa a ovládanie základných činností, ktoré poskytujú špeciálne podrobnejšie ovládanie digitálnych pomôcok a hier, ktoré stimulujú: - pohyb po štvorcovej sieti, - vyfarbovanie čiar a uzavretých plôch, - hľadanie a prenášanie predmetov na určené miesto.

Človek a príroda	<i>Vnímanie prírody</i>	• Vymenuje ročné obdobia. • Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka. • Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasí.	Učiteľka sa rozpráva s deťmi o pozorovateľných zmenách v prírode, ktoré nastávajú v dôsledku zmien ročných období. Učiteľka diskutuje s deťmi o daždi, vetre a oblačnosti, spolu sa venujú jednoduchému krátkodobému pozorovaniu zmien počasia.
	<i>Rastliny</i>	• Identifikuje rôznorodosť rastlinnej ríše. • Uvedie potravinový a technický úžitok niektorých úžitkových rastlín a húb. • Rozpozná vybrané poľnohospodárske rastliny. • Rozpozná rôzne druhy ovocia a zeleniny a uvedomí si význam ich konzumácie pre správnu životosprávu.	Učiteľka vytvára také situácie, v ktorých deti porovnávajú jednotlivé časti rôznych rastlín, napríklad stoniek, listov, kvetov, koreňov, či plodov. Uvažujú spolu nad významom rôznorodosti. Učiteľka sústreďuje pozornosť detí na hľadanie spoločných a rozdielnych znakov rôznych rastlín, používa na to rastliny blízkeho okolia (školský dvor), resp. rastliny, ktoré deti poznajú (s dôrazom na úžitkové, liečivé rastliny). Učiteľka dáva dôraz na spoznávanie vybraných liečivých a jedovatých rastlín. Venuje sa objasneniu úžitku z pestovania rastlín a upozorňuje na nebezpečenstvo, ktoré predstavujú jedovaté rastliny. Učiteľka vedie deti k rozpoznávaniu (podľa reálnej rastliny alebo jej realistického zobrazenia) vybraných poľnohospodárskych rastlín typických pre danú lokalitu. Učiteľka diskutuje s deťmi o rôznych druhoch ovocia a zeleniny, objasňuje spôsob získavania lokálnych druhov ovocia a zeleniny tak, aby si deti uvedomili, že ovocie a zelenina sú rastlinného pôvodu a získavajú sa pestovaním v záhradách, sadoch a na poliach.
	<i>Živočíchy</i>	• Identifikuje rôznorodosť spôsobu života živočíchov. • Vie, že rôzne druhy živočíchov vyžadujú pre svoj život rôzne druhy potravy.	Učiteľka vedie deti k spoznávaní spôsobu života vybraných druhov živočíchov (napr. mačka, dážd'ovka, motýľ). Pri pozorovaní živočíchov sa zameriava na tie, ktoré sa nachádzajú v blízkom okolí (napr. na školskom dvore) alebo na tie, s ktorými majú deti skúsenosti (rôzne druhy hmyzu, živočíchy chované pre úžitok), resp. sú v blízkom okolí pozorovateľné.
Človek a spoločnosť	<i>Orientácia v čase</i>	• Vie, koľko má rokov, pozná ročné obdobie, príp. aj mesiac svojho narodenia.	Vedie deti k tomu, aby sa orientovali v časových súvislostiach dňa, týždňa a roka v spojení s konkrétnymi činnosťami (napríklad režim dňa, oslavy a sviatky, dni pracovného voľna a pod.) a prostredníctvom rozlišovania podstatných znakov (napríklad ročných období, jednotlivých fáz dňa a pod.).
	<i>Geografia okolia</i>	• Pri opise krajiny používa pojmy ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník.	Učiteľka spoznáva s deťmi okolitú krajinu a venuje sa rozvoju používania pojmov, pomocou ktorých geograficky pomenúvame prírodné prostredie: vrchy, lesy, polia, lúky, potoky, rieky, jazerá, najmä konkrétne vzhľadom na vlastný región a pod.
Človek a svet práce	<i>Materiály a ich vlastnosti</i>	• Vhodne využíva či spracúva materiály pri modelovaní objektov alebo výrobe jednoduchých nástrojov.	Skúmajú spolu rôzne druhy materiálov a zamýšľajú sa nad možnosťou ich použitia, pričom sa prednostne sústreďujú na prírodné materiály: kameň, drevo, uhlie, slama, šúpolie, perie, vlna a pod.

			Pri zvažovaní možnosti ich využitia pri tvorbe špecifických výrobkov spolu zdôvodňujú využitie vymenovaním vlastností, ktorými sa materiál líši od iných materiálov.
	<i>Konštruovanie</i>	• Pracuje podľa jednoduchého kresleného postupu.	Učiteľka zadáva deťom jednoduché kreslené technologické postupy a pomáha im orientovať sa v nich a postupovať v činnostiach podľa zadanej schémy, náčrtu, predlohy (napríklad sadenie semien, presádzanie kvetov, skladanie papiera, skladanie konkrétnej stavby z kociek alebo inej dostupnej stavebnice a pod.).
	<i>Užívateľské zručnosti</i>	• Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade. • Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.	Učiteľka sa zameriava na rozvoj nasledovných užívateľských zručností: hrabanie hrabľami; prenášanie sypkého materiálu lopatou; skrútkovanie; odťahovanie a priťahovanie matíc kľúčom; krájanie tupým nožom; otváranie a zatváranie visacieho zámku; použitie vodováhy; použitie olovnice; viazanie uzla a mašličky; navliekanie ihly a zošívanie tupou ihlou; pranie mydlom; nalievanie tekutín z fľaše a do fľaše (a iné podľa aktuálnych možností školy). Učiteľka vedie deti k realizácii činností, pri ktorých dieťa využíva jemnú motoriku, napríklad navliekanie korálok, prevliekanie šnúrok, triedenie drobných predmetov, skladanie papiera a podobne.
Umenie a kultúra <i>Hudobná výchova</i>	<i>Vokálne činnosti</i>	• Spieva piesne a riekanky.	Učiteľka spieva s deťmi ľudové, detské umelé piesne, riekanky, resp. vhodnú súčasnú hudobnú produkciu pre deti v rozsahu d1 - h1 až c1 - c2. Učiteľka vytvára u detí návyk správneho speváckeho dýchania realizáciou dychových rozcvičiek a hier s dychom. Učiteľka prostredníctvom hlasových rozcvičiek, hier s hlasom a vokálnych dialogických hier rozširuje detský hlasový rozsah, rozvíja základné spevácke schopnosti a zručnosti. Učiteľka vytvára situácie, v ktorých deti imitujú hlasom zvuky okolitého sveta a spievajú osvojené piesne na zvukomalebné alebo neutrálne slabiky.
	<i>Inštrumentálne činnosti</i>	• Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby.	Učiteľka využíva základné nástroje Orffovho inštrumentára, deti ich identifikujú vizuálne i sluchom, pomenúvajú, zvládajú techniku hrania na ne. Vytvára situácie, v ktorých deti využívajú Orffove aj samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby. Prostredníctvom nich vyjadrujú aj zvukovú podobu javov a nálad.
	<i>Hudobno-pohybové činnosti</i>	• Vyjadří charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom.	Učiteľka vedie deti k správne tanečnému držaniu tela, kultivovanému pohybu pri pohybovom vyjadrení obsahu riekaniek, piesní a hudby.
	<i>Hudobno-dramatické činnosti</i>	• Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.	Učiteľka s deťmi stvára detské piesne a skladbičky primeranými dramatickými výrazovými prostriedkami. Učiteľka vytvára situácie, v ktorých deti využijú prvky hudobno-dramatickej improvizácie a hudobnodramatickú interpretáciu (zmenené dramatické podanie). Učiteľka spoločne s deťmi vyberá vhodnú hudbu na vykreslenie prostredia, nálady a postáv v hudobnodramatických celkoch a hudobných rozprávkach.

Umenie a kultúra <i>Výtvarná výchova</i>	<i>Výtvarné činnosti s tvarom na ploche</i>	• Dopĺňa (spresňuje) neurčitý tvar.	Učiteľka vytvára podmienky na uplatnenie predstavivosti pri pohľade na tvar bez významu – dokresľovanie alebo domaľovanie škvrny, odtlačku farby – dekalku (škvrna, ktorá vznikne roztlačením farebnej pasty, preložením a stlačením papiera, na ktorom je vytlačená) čarbanice, pokrčeného papiera – krkváže a pod.
	<i>Výtvarné činnosti s tvarom v priestore</i>	• Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty	Učiteľka dáva deťom príležitosť na modelovanie jednoduchého figurálneho a geometrického tvaru (mäkká modelovacia hmota).
	<i>Výtvarné činnosti s farbou</i>	• Pomenuje základné a zmiešané farby. • Ovláda niekoľko techník maľovania. • Ovláda základy miešania farieb. • Farbami vyjadruje pocity. • Hravo experimentuje s farbami.	Učiteľka zameriava pozornosť detí na názvy základných farieb a farieb zmiešaných (z dvoch základných farieb), svetlých a tmavých farieb. Ponúka aktivity zamerané na usporiadanie farieb (v krabičke, na palete). Učiteľka poskytuje možnosť výberu jednoduchej maliarskej techniky, napr. tempera – farby riediteľné vodou (s možnosťou miešania farebnej masy), alebo vodové farby, farebné tuše, pastel, pastelky, fixky (farby s možnosťou výberu pripraveného farebného tónu); vedie s deťmi rozhovor o farbách a pocitoch ktoré vyjadrujú; dôraz na výraz farieb (napr. tmavé, svetlé) a na ich miešanie (v paste alebo prekryvaním). Vedie deti k osvojovaniu návykov držania maliarskeho nástroja a miešania farieb. <i>Pozn.: učiteľka necháva dieťaťu priestor na vlastnú sebarealizáciu, objavovanie, experimentovanie a vyjadrenie fantázie s možnosťou prepojenia na aktivity v inej vzdelávacej oblasti</i>
	<i>Spontánny výtvarný prejav</i>	• Používa rôzne maliarske nástroje.	Učiteľka podnecuje používanie čiary, bodu (kreslenie vybraným nástrojom a materiálom; dieťa si má predtým možnosť vyskúšať rôzne kresliace nástroje, napr. ceruzku rôznej tvrdosti, fixku, uhlík, rudku, štetec/drievko a tuš ...) a porovnať rôzne kvality ich kresebnej stopy. Učiteľka podnecuje používanie čiary, bodu (kreslenie vybraným nástrojom a materiálom; dieťa si má predtým možnosť vyskúšať rôzne kresliace prostriedky, napr. ceruzku rôznej tvrdosti, fixku, uhlík, rudku, štetec/drievko a tuš ...) a porovnať rôzne kvality ich kresebnej stopy. Učiteľka u detí utvára a upevňuje návyky držania kresliaceho nástroja.

Zdravie a pohyb	<i>Pohyb a telesná zdatnosť</i>	• Zvládne turistickú prechádzku. • Vykoná tieto základné polohy a postoje podľa pokynov: stoj, drep, kľak, sed, ľah. • Ovláda tieto jednoduché akrobatické zručnosti: stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi.	Učiteľka motivuje deti počas prechádzky tak, aby deti zvládli súvislú chôdzu primeraného trvania bez únavy alebo vyčerpania. Turistické prechádzky sa spravidla realizujú počas pobytu vonku. Učiteľka na základe opakovaných pokynov a ukážok podporuje u detí osvojovanie si základných polôh a postojov (stoj čelom vpred, stoj čelom vzad, drep, kľak, sed, ľah vpred, ľah vzad). Vhodné je využívať poradové cvičenia a správnu terminológiu (upažiť, zapažiť, vzpažiť, predpažiť, pripažiť, unožiť, zanožiť, prednožiť, prinožiť, pokrčiť, skrčiť a pod.). Pre rozvoj jednoduchých akrobatických zručností je vhodné využívať cvičenia zamerané na rozvoj koordinačných schopností najmä na podporu dynamickej rovnováhy (chôdza a beh po vyvýšenej rovine - lavičke) a statickej rovnováhy (stoj na jednej nohe, váha predklonmo -lastovička, balančnej plošine). Učiteľka zaraďuje cvičenia pre nácvik a následné zdokonalenie prevalov (kotúl vpred, kolíska, bočné prevaly). Odporúčajú sa využívať pohybové hry zamerané na zmeny polôh a postojov, rozvíjajúce reakčnú a orientačnú schopnosť. Pre celkový rozvoj koordinácie je vhodné zaraďovať obraty okolo výškovej osi s poskokmi alebo vo výskoku.
------------------------	---------------------------------	--	---

Stratégie, metódy a prostriedky VVČ:

Hry: námetové, didaktické, konštruktívne - "Na záhradníkov/čky", "Na závozníkov/čky", „Na gazdov a gazdiné“, „Na kozu a záhradníka“, „Farebný kolotoč“, „

Edukačné aktivity: Ročné obdobia, Farby okolo mňa, Zavárame ovocie a zeleninu, Príroda na jeseň, Tvorivé dielne, Pyramída zdravých potravín ...

Pobyt vonku: Rozhovor, slovný opis, pozorovanie záhrad a prírodnín, pohybové hry - naháňačky, skrývačky, pohyb medzi prírodnými a umelými prekážkami, návšteva DSS – Patria.

Hodnotenie VVČ: pracovné listy, tematické rozhovory, pozorovanie detí, výsl. produkty detí, pojmové mapovanie, hádanky

Učebné zdroje a pomôcky: Knihy a encyklopédie pre deti, prírodniny, farebný padák, hračky - stavebnice, puzzle, maňušky, zvieracie čiapky, výtvarný a pracovný materiál, fotografie a obrázky záhrad a jesennej prírody, CD nahrávky piesní, Kafomet, internet...

NOVEMBER: MOJE TELO (obsahový celok)

Tematické celky:

1. *Moje telo*
2. *Zmysly*
3. *Zdravie a choroba*
4. *Oblečenie*

Rozprávka:

JANKO HRAŠKO ... (vid'. Zborník rozprávok)

Grafomotorické zručnosti:

Horizontálne línie: 3-4r. súvislé vedené z Ľ→P, P→Ľ

4-5r. prerušované s postupným predlžovaním dĺžky vedenej línie

5-6r. súvislé, prerušované

<i>Vzdelávacia oblasť</i>	<i>Vzdelávacia podoblasť</i>	<i>Výkonový štandard</i>	<i>Obsahový štandard</i>
Jazyk a komunikácia	<i>Gramatická správnosť a spisovnosť</i>	Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia. (Zborník rozprávok aktivita č.2)	Jazykové prostredie materskej školy poskytuje dieťaťu vzor spisovnej slovenčiny v jej kultivovanej a vysoko rozvinutej podobe. Dieťa má dostatok príležitostí sledovať, že jazyk používaný v knihách a bežná hovorová reč sa môžu líšiť. Prostredníctvom vhodných textov učiteľka demonštruje, že knižná podoba jazyka je vzorom správneho vyjadrovania sa, vedie deti k porovnávaniu a rozlišovaniu nárečových, hovorových, spisovných a nespisovných slov. Vo vzťahu k osvojovaniu si gramatických pravidiel dohliada na správnosť skloňovania všetkých slovných druhov, časovania slovies, stupňovania prídavných mien a prísloviak.
	<i>Grafomotorické predpoklady písania</i>	- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia. (Zborník rozprávok aktivita č.3) - Pri kreslení a grafomotorických činnostiach drží ceruzku správnym spôsobom a vyvíja primeranú intenzitu tlaku na podložku. (Zborník rozprávok aktivita č.1, č.4)	Rozvíjanie tejto oblasti sa deje dominantne vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra (oblasť výtvarných aktivít) a Človek a svet práce. Prostredníctvom cielených výtvarných a pracovných aktivít na voľnej ploche si dieťa rozvíja vizuálno-motorickú koordináciu pohybu ruky, zápästia a prstov pri jej cielenom pohybe. Pri využívaní kresliacich potrieb sa dieťa učí regulovať tlak ruky na podložku. V nadväznosti na to si dieťa osvojuje zvládnutie jednoduchých grafomotorických prvkov vyžadujúcich prácu zápästia (o.i. vertikálne línie, horizontálne línie, krivky, slučky) a dlane a prstov (o.i. horný a dolný oblúk, lomená línia, vlnovka, ležatá osmička).

	<i>Porozumenie explicitného významu textu - slovná zásoba</i>	• Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu (napr. udalostí, deja, faktov, informácií a i.). (Divadielko v knižnici), (Zborník rozprávok aktivita č.1, č.3, č.4) • Reprodukujú stručne obsah prečítaného textu. (Zborník rozprávok aktivita č.2, č.4)	Počas čítania i po prečítaní textov kladie deťom kontrolné otázky, rekapituluje obsah, udalosti, pri náučných textoch fakty, informácie a nové poznatky (Čo nové sme sa dozvedeli? Podľa čoho vieme, že...?)
	<i>Koncept tlače a znalosť knižných konvencií</i>	• Identifikuje niektoré písmená abecedy. (Zborník rozprávok aktivita č.1, č.3, č.4)	Učiteľka môže písomne označiť hrové kútky alebo centrá aktivít v triede (knižnica, polička na odkladanie prác detí, ...), na nástenku a informačné plochy v triede umiestňuje krátke oznamy alebo inštrukcie napísané veľkými tlačnými písmenami, pri zadávaní úloh v skupine dáva deťom (5-6 ročným) postup v podobe stručnej osnovy činností (jednoslovné inštrukcie). Tieto informácie dopĺňa piktogramami činností alebo objektov.
Matematika a práca s informáciami	<i>Čísla a vzťahy</i>	• V obore do 10 určí počítaním po jednej počet predmetov v skupine. • V obore do 10 vytvorí skupinu predpísaných predmetov s určeným počtom a zo skupiny predmetov oddelí skupinu s určeným počtom. • Pomocou určovania počtu rieši kontextové úlohy s jednou operáciou, kde sa pridáva, odoberá, dáva spolu a rozdeľuje. • Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov bez určovania ich počtu.	Učiteľka deťom umožňuje, aby sa stretávali s najrôznejšími situáciami, pri ktorých sa určuje počet predmetov: - usporiadaných aj neusporiadaných, - všetkých aj len s danou vlastnosťou, - ktoré sú neustále k dispozícii, ale aj takých, ktoré sú k dispozícii len určitý čas. Pri menej prehľadných situáciách ukazuje, ako si pri zisťovaní počtu môžeme pomáhať chodením pomedzi predmety, úpravou objektov (zmena polohy, robenie značky, na započítanom objekte) a vytvára príležitosti na ich osvojenie si deťmi. Učiteľka vytvára situácie, kde sa rozdeľuje na dve alebo tri časti s rovnakým počtom a nechá deti úlohu riešiť intuitívne (bez počítania). Následne vedie deti ku kontrole, či sú skupiny správne rozdelené. Pri tom sa deti stretávajú aj s možnosťou, že sa skupiny zadaným spôsobom rozdeliť nedajú (riešenie neexistuje). Učiteľka vytvorí deťom dostatok príležitostí stretávať sa s používaním rôznych symbolov, modelov pri riešení týchto úloh, vedie ich k tomu, aby ich postupne aj sami začali používať pri riešení jednoduchých abstraktnejších úloh (ovečky budú zelené kocky, miesto každého zajaca nakreslíme klietku, v ktorej je, ...). Učiteľka vytvára situácie, kde sa rozdeľuje na dve alebo tri časti s rovnakým počtom a nechá deti úlohu riešiť intuitívne (bez počítania). Následne vedie deti ku kontrole, či sú skupiny správne rozdelené. Pri tom sa deti stretávajú aj s možnosťou, že sa skupiny zadaným spôsobom rozdeliť nedajú (riešenie neexistuje). Učiteľka deťom ukazuje, že striedavým značením po jednom v dvoch skupinách (dávaním do dvojíc) môžeme aj bez určovania ich počtu: - porovnať počty dvoch skupín,

		• V obore do 6 pomocou hmatu alebo sluchu určí počet predmetov v skupine a vytvorí skupinu predmetov s určeným počtom.	- vytvoriť rovnako veľa objektov ako má určená skupina objektov, Učiteľka deťom umožňuje, aby sa stretávali s najrôznejšími situáciami, pri ktorých sa počet objektov zisťuje len pomocou: - hmatu (napr. pod dekou, v rukách za chrbtom, so zakrytými očami; - sluchu (dieťa určuje slabiky v slove; rôzne zvuky - počet tiesknutí , dupnutí, zaťukaní, úderov
	<i>Geometria a meranie</i>	• Pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...) opíše polohu objektu, umiestni predmet podľa pokynov, dá pokyn na umiestnenie predmetu na určené miesto. • Určí (aj len hmatom), pomenuje a vymodeluje guľu, kocku, valec. • V skupine útvarov identifikuje (aj hmatom) kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.	Iniciuje činnosti, pri ktorých deti spontánne opisujú polohu objektu, prípadne ho umiestňujú na dané miesto (skrývačky). Učiteľka pomocou modelov, neskôr aj obrázkami predstavuje geometrické útvary, jednoducho opíše ich vlastnosti, necháva ich deti opakovane identifikovať. Vedie deti k tomu, aby skúšali popisovať daný geometrický objekt, hľadali spoločné aj odlišné vlastnosti dvoch konkrétnych geometrických objektov, vedeli zdôvodniť, prečo daný objekt nemôže byť určený objekt (a to aj len pomocou hmatu).
	<i>Logika</i>	• Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.). • Vytvorí dvojicu objektov na základe danej logickej súvislosti.	Snaží sa aj pri bežných situáciách a činnostiach nechať deti triediť a vyberať objekty s danou vlastnosťou (rozdeľte autá na nákladné a osobné, jednu skupinu budú tvoriť dievčatá, čo majú na sebe niečo žlté a pod.).
Človek a príroda	<i>Človek</i>	• Opíše ľudské telo v základných anatomických kategóriách. • Opíše základné fyziologické funkcie ľudského tela – dýchanie, trávenie, pohyb, krvný obeh, zmyslové vnímanie.	Učiteľka vytvára situácie, v ktorých učí deti rozpoznávať a pomenovávať základné pozorovateľné anatomické kategórie. Venuje sa objasňovaniu prejavov života človeka (dýchame, prijímame potravu, vylučujeme nepotrebné zvyšky, pohybujeme sa, rastieme a pod.). Diskutuje s deťmi o procesoch, ktoré prebiehajú v ľudskom tele: dýchanie, trávenie, krvný obeh, zmyslové vnímanie. V diskusii sa zameriava na identifikáciu aktuálnych predstáv detí o uvedených procesoch a predstavu rozvíja na základe skúmania vnímateľných prejavov uvedených fyziologických funkcií (napr. skúmajú, ako zistíme, že človek dýcha; pozorujú prejavy trávenia a vylučovania; pozorujú a zisťujú, ako sa prejavuje srdcová činnosť v pokoji a pohybe; skúmajú, ako a čím spoznáваме prostredie a pod.)

	<i>Rastliny</i>	• Rozpozná rôzne druhy ovocia a zeleniny a uvedomí si význam ich konzumácie pre správnu životosprávu.	Učiteľka diskutuje s deťmi o rôznych druhoch ovocia a zeleniny, objasňuje spôsob získavania lokálnych druhov ovocia a zeleniny tak, aby si deti uvedomili, že ovocie a zelenina sú rastlinného pôvodu a získavajú sa pestovaním v záhradách, sadoch a na poliach.
Človek a svet práce	<i>Materiály a ich vlastnosti</i>	• Opisuje predmety a ich rôzne vlastnosti.	Učiteľka zameriava pozornosť detí na skúmanie vlastností rôznych predmetov a následne sa spolu s deťmi pokúšajú triediť ich podľa materiálov, z ktorých sú vyrobené. Neskôr učiteľka vedie deti k podobnému skúmaniu človekom upravených materiálov: papier, plasty, sklo, kovy, textil a pod. Na základe rozpoznávania rôznych materiálov sa učiteľka snaží viesť deti k rozvoju recyklačných spôsobilostí – k triedeniu odpadu.
	<i>Remeslá a profesie</i>	• Pozná základnú pracovnú náplň vybraných profesií (napr. lekár, šofér, učiteľ, policajt).	Učiteľka sa venuje diskusi o rôznych súčasných povolaniach. Moderuje diskusiu o aktuálnych predstavách detí o obsahu pracovnej náplne vybraných povolanií, pričom sústreďuje pozornosť detí na ich aktuálne skúsenosti s danými povolaniami. Sústreďuje sa na obsah pracovnej náplne a význam vybraných profesií: lekár, šofér, učiteľ, policajt (a iné podľa aktuálnych možností sprostredkovania obsahu a významu povolania).
Umenie a kultúra <i>Hudobná výchova</i>	<i>Hudobno-pohybové činnosti</i>	• Využíva tanečné prvky v jednoduchých choreografiách.	Učiteľka imitačne osvojuje s deťmi tanečné prvky: tanečnú chôdzu, tanečný beh, prísunový krok (dopredu, dozadu a do strán), poskočný krok, cval, točenie vo dvojici, točenie na mieste, pohupy v kolenách, úklony pri jednoduchých taneč. choreografiách. Vhodne kombinuje hru na tele (tlieskanie, plieskanie, dupanie) a tanečné prvky.
	<i>Vokálne činnosti</i>	• Spieva piesne a riekanky.	Učiteľka spieva s deťmi ľudové, detské umelé piesne, riekanky, resp. vhodnú súčasnú hudobnú produkciu pre deti v rozsahu d1- h1 až c1- c2. Učiteľka vytvára u detí návyk správneho speváckeho dýchania realizáciou dychových rozcvičiek a hier s dychom. Učiteľka prostredníctvom hlasových rozcvičiek, hier s hlasom a vokálnych dialogických hier rozširuje detský hlasový rozsah, rozvíja základné spevácke schopnosti a zručnosti. Učiteľka vytvára situácie, v ktorých deti imitujú hlasom zvuky okolitého sveta a spievajú osvojené piesne na zvukomalebné alebo neutrálne slabiky.
	<i>Inštrumentálne činnosti</i>	• Zvláda jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam a riekankám.	Učiteľka spoločne s deťmi vytvára a realizuje jednoduché sprievody k piesňam a riekankám v podobe ich rytmu, metra, resp. rytmického ostinátu.
	<i>Hudobno-dramatické činnosti</i>	• Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.	Učiteľka s deťmi stvára detské piesne a skladbičky primeranými dramatickými výrazovými prostriedkami. Učiteľka vytvára situácie, v ktorých deti využijú prvky hudobno-dramatickej improvizácie a hudobnodramatickú interpretáciu (zmenené dramatické podanie). Učiteľka spoločne s deťmi vyberá vhodnú hudbu na vykreslenie prostredia, nálady a postáv v hudobnodramatických celkoch a hudobných rozprávkach.

Umenie a kultúra <i>Výtvarná výchova</i>	<i>Výtvarné činnosti s tvarom na ploche</i>	• Vystrihuje časti obrázkov. • Spája časti obrázkov lepením.	Učiteľka umožňuje deťom skladanie častí figuratívnych tvarov, vznik novotvaru (napr. časti obrázkov/fotografií zvierat či postáv vystrihnutých z časopisov, ktoré dieťa spája na ploche výkresu do nových tvarov, možnosť dopĺňať tvary kresbou). Učiteľka podnecuje hravé skladanie nefiguratívnych tvarov do zloženého tvaru, vznik novotvaru (napr. plošných geometrických tvarov z farebného papiera) alebo skladanie kartónových tlačných písmen (do tvarov postavičiek). Nový zložený tvar možno na výkres obkresliť, ofrotážovať, prilepiť a pod., a je možné ho doplniť kresbou alebo maľbou.
	<i>Spontánny výtvarný prejav</i>	• Kreslí postavu.	Učiteľka zameriava aktivity detí na kresbu postavy človeka alebo zvierat, bez nárokov na vystihnutie proporcií, s vystihnutím hlavných znakov (napr. uši, krk, prsty na ruke, chodidlá), s dôrazom na vyjadrenie charakteristických prvkov a spontánny výraz.
	<i>Synestézia (medzizmyslové vnímanie)</i>	• Reaguje výtvarnými prostriedkami na zmyslové podnety.	Učiteľka umožňuje deťom aktivity zamerané na snímanie rozmanitých povrchov technikou frotáže (budovanie vzorkovníčka, alebo tvarovej kompozície z frotážovaných povrchov). Vedie deti k pomenovaniu rôznych hmatových pocitov z frotážovaných povrchov (drsny, hladký, vrúbkovaný, pichľavý, mäkký...). Pozn.: téma môže nadväzovať na vzdelávaciu oblasť Človek a svet práce, podoblast' Materiály a ich vlastnosti. Učiteľka podnecuje farebné vyjadrenie výrazných chutí farbami (napr. kyslosť – citrón – žltá ...). Volí aktivity, kde sa deti inšpirujú náladou hudobnej skladby; s dôrazom na vzťah zrakovej a zvukovej skúsenosti (krátka, výrazovo jednoznačná ukážka hudobnej skladby – reakcia ľubovoľnými výtvarnými prostriedkami) <i>Pozn. aktivity môžu nadväzovať na aktivity z hudobnej oblasti.</i>
Zdravie a pohyb	<i>Pohyb a telesná zdatnosť</i>	• Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď. • Dodržiava pravidlá v pohybových hrách. • Ovláda rôzne techniky lezenia, plazenia a preliezania. • Zvládne turistickú prechádzku.	Učiteľka využíva pri manipulácii s náčiním rôzne cvičenia ako hádzanie lopty jednoručne a obojručne, hádzanie a chytanie lopty vo dvojiciach, hádzanie lopty na cieľ, psychomotorické cvičenia a hry s využitím netradičného náčinia, ako sú šatky, padáky a iné. V pohybových hrách učiteľka vysvetľuje význam pravidiel a dôležitosť ich dodržiavania. Súčasne u detí podporuje súťaženie a myšlienku fair-play. Učiteľka využíva na zaradenie rôznych techník lezenia, podliezania a preliezania aj náradie a náčinie. Učiteľka motivuje deti počas prechádzky tak, aby deti zvládli súvislú chôdzu primeraného trvania bez únavy alebo vyčerpania. Turistické prechádzky sa spravidla realizujú počas pobytu vonku.

Stratégie, metódy a prostriedky VVČ:

Hry: námetové, didaktické, "Na kuchárov", "Na predavačov/ky", "Na molekuly", "Na sochy", "Na lekára", "Na ošetrovateľky/ľov"

Edukačné aktivity: pojmová mapa - Ovocie a zelenina, výstava, tvorivé dielne, "Pyramída zdravých potravín", kreslenie, maľovanie, plošné zobrazenie ľudskej postavy, HPH - "Hlava, ramená...", "Čo tie očka vidia, čo uška počujú", "Janko Trúdik a chrípka"... **Pobyt vonku:** vychádzka, PH a HPH na ŠD, rozhovor, dychové cvičenia, otužovanie... **Hodnotenie VVČ:** pracovné listy, pozorovanie detí, výsledné produkty detí, tematické rozhovory, hádanky... **Učebné zdroje:** prírodniny, ovocie, zelenina, časopisy, knihy, grafický a technický materiál, obrázky, Kafomet, modelovací materiál, detské edukačné programy...

DECEMBER: VIANOCE KLOPÚ NA DVERE (obsahový celok)

Tematické celky:

1. Mikuláš
2. Vianočné dielne
3. Vôňa Vianoc

Rozprávka:

MEDOVNÍKOVÝ DOMČEK... (vid'. Zborník rozprávok)

Grafomotorické zručnosti:

Kombinované pohyby: 3-4r. spájanie bodov s cieľom vytvoriť tvar (napr. hrad).

4-5r. v mieste spojenia oboch línií (napr. kríž, hviezda, geometrický tvar, roh...

5-6r. spájanie vertikálnej a horizontálnej línie s využitím rôznorodosti smeru pohybu.

<i>Vzdelávacia oblasť</i>	<i>Vzdelávacia podoblasť</i>	<i>Výkonový štandard</i>	<i>Obsahový štandard</i>
Jazyk a komunikácia	<i>Znalosť žánrov a jazykových prostriedkov písanej reči</i>	- Vie primerane vysvetliť rozdiel medzi fiktívnymi a skutočnými príbehmi zo života. (Zborník rozprávok aktivita č.1) - Vníma a vie primerane vysvetliť rozdiel medzi poéziou (básničkou) a prozaickými žánrami. (Divadielko v knižnici) - Predvída udalosti deja, zápletku, záver príbehu a opiera sa pri tom o poznanie štruktúry rozprávok, príbehov pre deti a bajok. - Dokáže vysvetliť prenesený (symbolický) význam jednoduchých slovných spojení.	Dôležitou súčasťou čítania deťom je predstavenie žánru textu. Učiteľka pred čítaním zvolených textov uvedie, o aký žáner ide, používa zodpovedajúce označenie textov, s ktorými pracuje (učíme sa básničku, ideme čítať rozprávku, povesť, bajku, príbeh, pozrieme sa do encyklopédie, vyhľadáme si informáciu na internete). Charakteristiky jednotlivých žánrov sú predmetom rozhovorov pred čítaním, následne po prečítaní sa dopĺňajú o nové skúsenosti a postrehy. Pri čítaní príbehov učiteľka s deťmi diskutuje, či sa príbeh mohol reálne stať, ktoré prvky deja áno a ktoré nie, aký bol zámer autora knihy z hľadiska žánru textu (či ide o text, ktorý slúži na zábavu, oddych, ponaučenie, získavanie informácií). Pri čítaní detských literárnych útvarov venuje osobitnú pozornosť použitým jazykovým prostriedkom (vysvetľovaniu prenesených významov, symbolov, prirovnaní). Súčasťou rozhovorov môžu byť aj skúsenosti s čítaním v rodine (čo rodičia čítajú deťom, čo čítajú rodičia, súrodenci, aké knižky majú doma), deti majú možnosť nosiť si z domu vlastné obľúbené knižky.
	<i>Gramatická správnosť a spisovnosť</i>	Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia. (Zborník rozprávok aktivita č.1, č.4)	Jazykové prostredie materskej školy poskytuje dieťaťu vzor spisovnej slovenčiny v jej kultivovanej a vysoko rozvinutej podobe. Dieťa má dostatok príležitostí sledovať, že jazyk používaný v knihách a bežná hovorová reč sa môžu líšiť.
	<i>Fonologické procesy a fonologické uvedomovanie</i>	Rozhodne, či sa dve slová rýmujú. (Zborník rozprávok aktivita č.2, č.3)	V texte básní, riekaniiek, hádaniiek a vyčítaniiek deti vyhľadávajú slová, ktoré sú si zvukovo podobné (rýmujú sa), k zadaným slovám vyberajú ďalšie zvukovo podobné slová z radu slov, ktoré ponúka učiteľka alebo navrhujú vlastné slová.

		• Rozčlení zvolené slová na slabiky.	Učiteľka pri rytmizácii riekaniek a piesní zdôrazňuje rytmickú štruktúru slova na úrovni slabiky.
	<i>Grafomotorické predpoklady písania</i>	• Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia • Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná. (Zborník rozprávok aktivita č.1)	Predpokladom rozvoja tejto oblasti je rozvíjanie jemnej motoriky dieťaťa najmä vo vzdelávacej oblasti <i>Umenie a kultúra</i> (výtvarná výchova) a <i>Človek a svet práce</i>. Prostredníctvom výtvarných a pracovných aktivít na voľnej ploche si dieťa rozvíja vizuálno-motorickú koordináciu pohybu ruky, zápästia a prstov pri jej cielenom pohybe. Pri využívaní kresliacich potrieb sa dieťa učí regulovať tlak ruky na podložku. V nadväznosti na to si dieťa osvojuje zvládnutie jednoduchých grafomotorických prvkov vyžadujúcich prácu zápästia (o.i. vertikálne línie, horizontálne línie, krivky, slučky) a dlane a prstov (o.i. horný a dolný oblúk, lomená línia, vlnovka, ležatá osmička).
	<i>Porozumenie implicitného významu textu</i>	• Uvažuje nad informáciami prezentovanými prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, porovnáva ich s vlastnou skúsenosťou a s tým, čo vie z iných zdrojov. • Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v dramatických a hudobno-pohybových činnostiach.	Učiteľka zaraďuje do činností nielen texty publikované v knižnej alebo časopiseckej podobe, ale aj texty a obsahy sprostredkované informačno-komunikačnými technológiami (napr. texty na internete, obsahy, ktoré sú súčasťou televíznych programov, výučbových programov pre digitálne technológie a digitalizovaných hier pre deti a pod.). Okrem otázok na doslovný význam textu vedie deti k: - predvídaní obsahu, formulovaniu očakávaní, utváraní predstáv, - domýšľaniu obsahu – vyvodzovaniu možných významov (dedukcii), - chápaní súvislostí medzi obsahom textu a reálnym svetom, vlastnými skúsenosťami, rozlišovaniu reálnych a nereálnych, fantastických obsahov, - aplikácii – používaniu informácií z textu v reálnej situácii (uviesť príklad zo života, postupovať podľa inštrukcií, návodu a pod.), - hodnoteniu – posudzovaniu (napr. správnosti – nesprávnosti konania postáv, dobra a zla, čo sa mu páči – nepáči), - vysvetľovaniu a zdôvodňovaní svojich odpovedí (<i>Prečo si to myslíš? Ako to myslíš?</i>), - kladeniu vlastných otázok. Porozumenie čítaných textov sa prehľbuje a upevňuje následnými aktivitami a vzdelávacími činnosťami. Zadané úloh v rámci ostatných vzdelávacích oblastí nadväzujú (v rámci možností) na obsah čítaných textov. Deti majú možnosť vyjadriť svoje pocity, zážitky a získané vedomosti rôznym spôsobom (v rámci výtvarných, hudobno-pohybových či dramatických činností).
Matematika a práca s informáciami	<i>Čísla a vzťahy</i>	• Pridá ku skupine a odoberie zo skupiny skupinu s daným počtom.	Zisťovanie počtu umožňuje deťom využívať v rôznorodých prostrediach (tieto prostredia využíva aj na zadávanie úloh, ktoré nemajú riešenie, alebo majú viac riešení), ako napríklad sú: - stolné hry, kde sa činnosť odvíja od hľadania a prikladania dielikov s rovnakým počtom (princíp domina) až po hry, kde sa pohybuje hracia figúrka na základe počtu, - hry so symbolickými peniazmi a tovarom (zisťovanie ceny nákupu, porovnávanie cien nákupov, koľko nám chýba, koľko je navyše),

		• Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov podľa zisteného počtu v skupinách (do 10 prvkov v skupine). • V obore do 6 pomocou hmatu alebo sluchu určí počet predmetov v skupine a vytvorí skupinu predmetov s určeným počtom.	rozmieňanie (aj na predpísaný počet), čo sa dá kúpiť za peniaze (aj pre predpísaný počet kusov tovaru), - prostredia iných vzdelávacích oblastí. Učiteľka oboznamuje deti s tým, ako sa dá postupné zisťovanie jednotlivých počtov využiť pri riešení jednoduchých úloh, kde sa pridáva, odoberá, dáva spolu a rozdeľuje. Učiteľka deťom umožňuje, aby sa stretávali s najrôznejšími situáciami, pri ktorých sa počet objektov zisťuje len pomocou: - hmatu (napr. pod dekou, v rukách za chrbtom, so zakrytými očami, - sluchu (dieťa určuje slabiky v slove; rôzne zvuky – počet tliesknutí, dupnutí, zaťukaní, úderov na bubon, triangel, ...).
	<i>Geometria a meranie</i>	• Pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...) dokreslí obrázok podľa pokynov, dá pokyn na dokreslenie obrázka na určené miesto. • Približne nakreslí kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.	Učiteľka umožňuje deťom využívať orientáciu v priestore, rovine a rade v rôznorodých situáciách a hrách. Pritom sa snaží o rozvíjanie všetkých pojmov spojených s orientáciou. Iniciuje činnosti, pri ktorých deti spontánne opisujú polohu objektu, prípadne ho umiestňujú na dané miesto (skrývačky). Iniciuje činnosti, pri ktorých sa deti s rovinnými útvarmi stretávajú predovšetkým prostredníctvom telies (napríklad otáčanie stien telesa, obkresľovanie (kreslenie pôdorysu), prestrkávanie telies cez „tesné“ otvory, ...). Vede deti k tvorbe najmä rovinných útvarov. Umožňuje pri tom používať čo najrôznejšie formy (kreslenie, strihanie, lepenie, skladanie, lámanie, modelovanie, ...).
	<i>Logika</i>	• Vytvorí (nakreslí) podľa daného vzoru (do 6 objektov) alebo pravidla jednoduchú postupnosť objektov. • Objaví a jednoducho opíše pravidlo postupnosti.	Učiteľka zabezpečí, aby deti absolvovali čo najrôznejšie činnosti a formy dopĺňania pravidielnosti a určovaní vzorov. Organizuje činnosti, kde deti opakujú pravidelne sa meniace zvuky (hovorené, napríklad la, li, li, la, li, li, la, prípadne pravidelné zvuky vytvárajú, bubnujú, vydupávajú a pod.). Prepája úlohy na pravidielnosť s estetickým vnímaním a bežným životom. Iniciuje hľadanie pravidielnosti okolo nás. Deti identifikujú vzor, ktorý sa opakuje napríklad na oblečení, v rôznej výzdobe, v prírode. Identifikujú postupnosť (napríklad po lete príde vždy jeseň), v určitej postupnosti vzorov môžu identifikovať dvojicu vzorov, ktoré vždy idú po sebe a pod. Učiteľka zabezpečí, aby deti absolvovali čo najrôznejšie činnosti a formy dopĺňania pravidielnosti a určovaní vzorov. Organizuje hry, kde deti opakujú pravidelne sa meniace jednoduché činnosti (napríklad drep, drep, vzpažiť a pripažiť, napríklad drep, drep, vzpažiť a upažiť ...).

	<i>Práca s informáciami</i>	Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok (podľa možnosti konkrétnej materskej školy), vie kresliť, farebne vyplňať uzavreté plochy, vyberať a umiestňovať obrázky.	Učiteľka využíva digitálne pomôcky pre predškolský vek, ktoré má materská škola k dispozícii na zoznamovanie sa a ovládanie základných činností, ktoré poskytujú špeciálne podrobnejšie ovládanie digitálnych pomôcok a hier, ktoré stimulujú: - pohyb po štvorcovej sieti, - vyfarbovanie čiar a uzavretých plôch, - hľadanie a prenášanie predmetov na určené miesto.
Človek a príroda	<i>Vnímanie prírody</i>	- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia. - Odlišuje živé od neživých súčastí prírody. - Vymenuje ročné obdobia.	Učiteľka vytvára situácie, v ktorých majú deti možnosť prezentovať aktuálne predstavy o prírodných javoch, predmetoch a situáciách. Porovnáva detské predstavy a zdôrazňuje rozdiely. Špeciálne sa venuje odlišovaniu živej a neživej prírody, diskutuje s deťmi o prejavoch života. Učiteľka sa rozpráva s deťmi o pozorovateľných zmenách v prírode, ktoré nastávajú v dôsledku zmien ročných období.
Človek a spoločnosť	<i>Ludia v blízkom a širšom okolí</i>	Vymenuje členov blízkej rodiny, identifikuje príbuzenské vzťahy v blízkej rodine.	Učiteľka taktne umožní deťom prezentovanie individuálnej skúsenosti o vlastnej rodine, rodinných väzbách (napr. rodičia, súrodenci, starí rodičia, prarodičia) aj na základe využitia fotografií z rodinného prostredia.
Človek a svet práce	<i>Konštruovanie</i>	- Podľa návrhu (schémy, náčrtu, predlohy) zhotoví daný predmet. - Jednoducho opíše postup zhotovenia vybraných výrobkov.	Učiteľka zadáva deťom jednoduché kreslené technologické postupy a pomáha im orientovať sa v nich a postupovať v činnostiach podľa zadanej schémy, náčrtu, predlohy (napríklad sadenie semien, presádzanie kvetov, skladanie papiera, skladanie konkrétnej stavby z kociek alebo inej dostupnej stavebnice a pod.). Učiteľka dbá na to, aby sa u detí rozvíjal cit pre efektívne, ekonomické a bezpečné postupy práce, čo znamená napríklad minimalizáciu odpadu (ekonomické vystrihovanie a vykrajovanie z rôznych materiálov, ako je papier, plastelína, cesto, hlina a pod.) ale tiež dodržiavanie bezpečnostných pravidiel pri používaní rôznych nástrojov a materiálov (pečenie medovníkov). Učiteľka zadáva deťom jednoduché konštrukčné úlohy, pričom pri ich riešení zapája deti do riešenia jednoduchých technických problémov a to tým, že sa pýta otázky typu „ako?“ (napríklad: Ako postaviť stenu z kociek, aby bola stabilná? Ako vytvoriť loďku, ktorá bude plávať na vode? Ako zložiť papierové lietadlo, aby letelo čo najdlhšie? Ako vytvoriť padák, ktorý spomalí pád predmetu najlepšie? Ako spojiť papiere do „knižky“?). Po dokončení výrobku učiteľka vedie deti k opisu tvorby a účelu vytvoreného výrobku.
Umenie a kultúra <i>Hudobná výchova</i>	<i>Vokálne činnosti</i>	Spieva piesne a riekanky.	Učiteľka spieva s deťmi ľudové, detské umelé piesne, riekanky, resp. vhodnú súčasnú hudobnú produkciu pre deti v rozsahu d1- h1 až c1- c2. Učiteľka vytvára u detí návyk správneho speváckeho dýchania realizáciou dychových rozvíčiek a hier s dychom. Učiteľka prostredníctvom hlasových rozvíčiek, hier s hlasom a vokálnych dialogických hier rozširuje detský hlasový rozsah, rozvíja základné spevácke schopnosti a zručnosti. Učiteľka vytvára situácie, v ktorých deti imitujú hlasom zvuky okolitého sveta a spievajú osvojené piesne na zvukomalebné alebo neutrálne slabiky.

	<i>Hudobno-pohybové činnosti</i>	• Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách.	Učiteľka vyberá vhodné hudobno-pohybové hry, v ktorých deti imitujú pohyb, resp. tvoria vlastné pohybové vyjadrenie. Vedie ich k dodržiavaniu pravidiel v hudobno-pohybových hrách.
	<i>Percepčné činnosti</i>	• Vyjadruje zážitky z počúvanej hudby verbálne, pohybom alebo inými umeleckými výrazovými prostriedkami.	Učiteľka nabáda deti k tomu, aby pocity z počúvanej hudby vyjadrili slovom, stvárnil pohybovom či výtvarne.
Umenie a kultúra <i>Výtvarná výchova</i>	<i>Výtvarné činnosti s tvarom na ploche</i>	• Dotvára tvary kresbou (maľbou) a pomenuje výsledok.	Učiteľka umožňuje deťom skladanie častí figuratívnych tvarov, vznik novotvaru (napr. časti obrázkov/fotografií zvierat či postáv vystrihnutých z časopisov, ktoré dieťa spája na ploche výkresu do nových tvarov, možnosť dopĺňať tvary kresbou).
	<i>Spontánny výtvarný prejav</i>	• Kreslí postavu. • Používa rôzne maliarske nástroje.	Učiteľka zameriava aktivity detí na kresbu postavy človeka alebo zvierat, bez nárokov na vystihnutie proporcií, s vystihnutím hlavných znakov (napr. uši, krk, prsty na ruke, chodidlá), s dôrazom na vyjadrenie charakteristických prvkov a spontánny výraz. Učiteľka podnecuje používanie čiary, bodu (kreslenie vybraným nástrojom a materiálom; dieťa si má predtým možnosť vyskúšať rôzne kresliace nástroje, napr. ceruzku rôznej tvrdosti, fixku, uhlík, rudku, štetec/drievko a tuš...) a porovnať rôzne kvality ich kresebnej stopy. Učiteľka u detí utvára a upevňuje návyky držania kresliaceho nástroja.
Zdravie a pohyb	<i>Pohyb a telesná zdatnosť</i>	• Ovláda skok znožmo a skok cez prekážku. • Rytmicky správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod. • Vykoná tieto základné polohy a postoje podľa pokynov: stoj, drep, kľak, sed, ľah.	Učiteľka zaraďuje cvičenia zamerané na skoky znožmo na mieste, skoky znožmo z miesta do diaľky, skoky zo zvýšenej podložky, skoky na jednej nohe, preskakovanie prekážok. Učiteľka zaraďuje hudobno-pohybové hry na osvojenie rytmizácie štvrtových dôb v 2/4 takte hrou na telo a na vyjadrovanie hudobného rytmu pri chôdzi alebo behu. Na základe ukážky deti imitujú tanečné kroky ako napr. krok poskočný, krok prísuný na hudobný sprievod. Následne je možné zaradiť pohybovú improvizáciu na báze vlastnej tvorivosti na známy alebo neznámy hudobný sprievod. Učiteľka na základe opakovaných pokynov a ukážok podporuje u detí osvojovanie si základných polôh a postojov (stoj čelom vpred, stoj čelom vzad, drep, kľak, sed, ľah vpred, ľah vzad). Vhodné je využívať poradové cvičenia a správnu terminológiu (upažiť, zapažiť, vzpažiť, predpažiť, pripažiť, unožiť, zanožiť, prednožiť, prinožiť, pokrčiť, skrčiť a pod.).

Stratégie, metódy a prostriedky VVČ:

Hry: námetové, didaktické, "Na Mikuláša", "Na pekárov", "Na mamičku a otecka", "Na vianočné trhovisko"..., **Edukačné aktivity:** mikulášske pesničky, "Mikuláš príde", "Ja a moja rodina", "Moje želanie", "Darček pre teba", pečenie a modelovanie medovníčkov..., **Pobyt vonku:** vychádzka, PH a HPH na ŠD, rozhovor, dychové cvičenia, otužovanie, kruhové hry, pozorovanie vianočnej výzdoby...

Hodnotenie VVČ: pracovné listy, pozorovanie detí, výsledné produkty detí, tematické rozhovory, hádanky..., **Učebné zdroje:** časopisy, knihy, grafický a technický materiál, obrázky, Kafomet, modelovací materiál, detské edukačné programy, CD s koledami, Orffov inštrument...

JANUÁR: ČARO ZIMY (obsahový celok)

Tematické celky:

1. Zima ako ročné obdobie (časové vzťahy, počasie)
2. Zimné športy
3. Zvieratká v zime

Rozprávka:

RUKAVIČKA... (vid'. Zborník rozprávok)

Grafomotorické zručnosti:

Lomené línie: 3-4r. experimentovanie so snehom, hra s bodom (sneží, gombíky pre snehuliaka), horizontálne línie (pruhovaný šál, čiapka)
 4-5r. nácvik lomenej línie rôznymi smermi (strecha, schody, kopce, krokodíl...)
 5-6r. lomené línie (zachovanie tvaru a veľkosti grafického pohybu)

Vzdelávacia oblasť	Vzdelávacia podoblasť	Výkonový štandard	Obsahový štandard
Jazyk a komunikácia	Grafomotorické predpoklady písania	- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov. (Zborník rozprávok aktivita č.1) - Pri kreslení a grafomotorických činnostiach drží ceruzku správnym spôsobom a vyvíja primeranú intenzitu tlaku na podložku. (Zborník rozprávok aktivita č.4)	Predpokladom rozvoja tejto oblasti je rozvíjanie jemnej motoriky dieťaťa najmä vo vzdelávacej oblasti <i>Umenie a kultúra</i> (výtvarná výchova) a <i>Človek a svet práce</i> . Prostredníctvom výtvarných a pracovných aktivít na voľnej ploche si dieťa rozvíja vizuálno-motorickú koordináciu pohybu ruky, zápästia a prstov pri jej cielenom pohybe. Pri využívaní kresliacich potrieb sa dieťa učí regulovať tlak ruky na podložku. V nadväznosti na to si dieťa osvojuje zvládnutie jednoduchých grafomotorických prvkov vyžadujúcich prácu zápästia (o.i. vertikálne línie, horizontálne línie, krivky, slučky) a dlane a prstov (o.i. horný a dolný oblúk, lomená línia, vlnovka, ležatá osmička). Pri využívaní kresliacich potrieb sa dieťa učí regulovať tlak ruky na podložku.
	Gramatická správnosť a spisovnosť	Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia. (Zborník rozprávok aktivita č.1)	Jazykové prostredie materskej školy poskytuje dieťaťu vzor spisovnej slovenčiny v jej kultivovanej a vysoko rozvinutej podobe. Dieťa má dostatok príležitostí sledovať, že jazyk používaný v knihách a bežná hovorová reč sa môžu líšiť.
	Poznávanie funkcií písanej reči	Dokáže jednoducho vysvetliť, prečo je písaná reč dôležitá a uvedie jednoduché príklady. (Zborník rozprávok aktivita č.2, č.3)	Učiteľka volí na vzdelávacie aktivity texty rozmanitých žánrov, snaží sa o pestrosť ich využívania. Okrem ľudovej a autorskej poézie, rozprávok a príbehov využíva informačné texty (detské encyklopédie) a ďalšie informačné zdroje, vrátane digitálnych technológií.

	<i>Artikulácia a výslovnosť</i>	Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny.	Pri hlasnom čítaní deťom učiteľka dbá na zreteľnú artikuláciu. Krátke literárne útvary (básničky, riekanky, vyčítanky) si deti osvojujú spamäti, recitujú ich s dôrazom na správnu výslovnosť. Jazykové hry spestruje učiteľka využívaním špecifických riekaniek so zameraním na precvičovanie problematických spoluhlások (sykaviek, slabikotvorných spoluhlások r, f, l, í, a pod.).
	<i>Porozumenie implicitného významu textu</i>	- Odpovedá na otázky nad rámec doslovného významu textu a dokáže predvídať dej, domýšľať (dedukovať) obsah, aplikovať informácie z textu v prenesených situáciách a pod. (Zborník rozprávok aktivita č.1) - Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje vo výtvarných činnostiach. (Zborník rozprávok aktivita č.4) (Divadielko v knižnici) - Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v dramatických a hudobno-pohybových činnostiach.	V rámci rozhovorov a diskusií k čítaným textom kladie učiteľka rôzne typy otázok, podnecuje deti k rozmyšľaniu o obsahu textu, rozvíja a prehľbuje porozumenie vo viacerých smeroch a rovinách porozumenia. Porozumenie čítaných textov sa prehľbuje a upevňuje následnými aktivitami a vzdelávacími činnosťami. Zadané úlohy v rámci ostatných vzdelávacích oblastí nadväzujú (v rámci možnosti) na obsah čítaných textov. Deti majú možnosť vyjadriť svoje pocity, zážitky a získané vedomosti rôznym spôsobom (v rámci výtvarných, hudobno-pohybových či dramatických činností).
	<i>Porozumenie explicitného významu textu – slovná zásoba</i>	Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu (napr. udalostí, deja, faktov, informácií a i). (Zborník rozprávok aktivita č.2)	Učiteľka venuje patričnú pozornosť vysvetľovaniu a vyvodzovaniu významov odvodených, nových a neznámych slov.
	<i>Koncept tlače a znalosť knižných konvencií</i>	- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh. (Zborník rozprávok aktivita č.3) - Identifikuje niektoré písmená abecedy. (Zborník rozprávok aktivita č.3)	Deti majú príležitosť nahliadnuť do knihy v priebehu toho, ako ju učiteľka číta. Všímajú si pritom, že ilustrácia a text spolu súvisia. Spolu s učiteľkou o tejto súvislosti diskutujú. Ilustrácie k textu učiteľka používa na predvídanie deja príbehu a na reprodukciu prečítaného príbehu. Učiteľka môže písomne označiť hrové kútiky alebo centrá aktivít v triede (knižnica, polička na odkladanie prác detí, ...), na nástenku a informačné plochy v triede umiestňuje krátke oznamy alebo inštrukcie napísané veľkými tlačnými písmenami, pri zadávaní úloh v skupine dáva deťom (5-6 ročným) postup v podobe stručnej osnovy činností (jednoslovné inštrukcie).

Matematika a práca s informáciami	<i>Čísla a vzťahy</i>	• V obore od 1 do 10 pokračuje od náhodného čísla v numerickej postupnosti po číslo 10. • V obore do 10 určí počítaním po jednej počet objektov v skupine. • Bez zisťovania počtu pre dve skupiny objektov určí, kde je viac a kde menej objektov.	Požaduje vymenovanie číselného radu aj od ľubovoľného čísla. Pri menej prehľadných situáciách ukazuje, ako si pri zisťovaní počtu môžeme pomáhať chodením pomedzi predmety, úpravou objektov (zmena polohy, robenie značky, na započítanom objekte) a vytvára príležitosti na ich osvojenie si deťmi. Učiteľka deťom umožňuje, aby sa stretávali s najrôznejšími situáciami, pri ktorých sa určuje počet predmetov: - usporiadaných aj neusporiadaných, - všetkých aj len s danou vlastnosťou, - ktoré sú neustále k dispozícii, ale aj takých, ktoré sú k dispozícii len určitý čas. Učiteľka deťom ukazuje, že striedavým značením po jednom v dvoch skupinách (dávaním do dvojíc) môžeme aj bez určovania ich počtu: - porovnať počty dvoch skupín, - vytvoriť rovnako veľa objektov ako má určená skupina objektov, - rozdeliť (pokiaľ to ide) skupinu obrázkov na dve časti s rovnakým počtom.
	<i>Geometria a meranie</i>	• Odmeria vzdialenosť a určený rozmer predmetu (v skutočnosti, aj na obrázku) odhadom a pomocou určenej aj zvolenej neštandardnej jednotky (krok, dlaň, pomocný predmet). Výsledok merania vysloví počtom použitých jednotiek merania (v obore do 10). • Nakreslí, rozlíši, vymodeluje a pomenuje rovnú a krivú čiaru. • Určí (aj len hmatom), pomenuje a vymodeluje guľu, kocku, valec.	Učiteľka predstavuje deťom meranie prostredníctvom jednoduchých hier, v ktorých porovnávajú či určujú dĺžku predmetov a porovnávajú či určujú vzdialenosť (napríklad krokmi, dlaňami, pomocnými predmetmi a pod.). Iniciuje opakovanie týchto meraní a diskutuje s deťmi o nepresnosti merania. Iniciuje činnosti, pri ktorých sa kreslia, obťahujú rovné, krivé aj uzavreté čiary rôznej hrúbky. Na kreslenie čiar organizuje rôznorodé činnosti a hry, ako napríklad: - riešenie bludísk, - postupné spájanie obrázkov v určenom poradí nepretínajúcimi sa čiarami, - spájanie dvojíc určených (popísaných) dvojíc obrázkov nepretínajúcimi sa čiarami, - nájdenie druhého konca čiary. Učiteľka pomocou modelov, neskôr aj obrázkami predstavuje geometrické útvary, jednoducho opíše ich vlastnosti, necháva ich deti opakovane identifikovať. Umožňuje využívať rôzne stavebnice na stavanie a skladanie podľa predlohy, podľa popisu, podľa určených pravidiel, na danú tému. Organizuje aj situácie, kde rozhodujúcim zmyslom je hmat.
	<i>Logika</i>	• Rozhodne o pravdivosti (áno/nie, platí/neplatí) jednoduchých tvrdení. • Rozhodne, či daný objekt má/nemá danú vlastnosť.	Postupne prenáša zodpovednosť za rozhodovanie (je to dobre, má to dobre a pod.), pri vhodných úlohách iniciuje kontrolu nájdených riešení.

	<i>Práca s informáciami</i>	Ovláda základy práce s digitálnymi technológiami, vie ovládať digitálne hry či používať digitálne animované programy určené pre danú vekovú skupinu a pod.	Učiteľka využíva digitálne pomôcky pre predškolský vek, ktoré má materská škola k dispozícii na zoznamovanie sa a ovládanie základných činností, ktoré poskytujú špeciálne podrobnejšie ovládanie digitálnych pomôcok a hier, ktoré stimulujú: pohyb po štvorcovej sieti, vyfarbovanie čiar a uzavretých plôch, hľadanie a prenášanie predmetov na určené miesto.
Človek a príroda	<i>Vnímanie prírody</i>	- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia. - Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov. - Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka. - Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasi.	Učiteľka vytvára situácie, v ktorých majú deti možnosť prezentovať aktuálne predstavy o prírodných javoch, predmetoch a situáciách. Porovnáva detské predstavy a zdôrazňuje rozdiely. Určuje kategórie triedenia rôznych prírodných objektov a zisťuje, do akej miery deti pri triedení premýšľajú. Vytvára situácie, v ktorých je úlohou detí triediť prírodné objekty podľa znaku, ktorý si určia deti a zisťuje, ako exaktne pracujú so zvoleným kritériom. Učiteľka sa rozpráva s deťmi o pozorovateľných zmenách v prírode, ktoré nastávajú v dôsledku zmien ročných období. Učiteľka diskutuje s deťmi o daždi, vetre a oblačnosti, spolu sa venujú jednoduchému krátkodobému pozorovaniu zmien počasia.
	<i>Prírodné javy</i>	Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania (svetlo a tieň, teplo a horenie, topenie a tuhnutie, vyparovanie, rozpúšťanie, zvuk, sila a pohyb).	Učiteľka zisťuje aktuálne predstavy detí o vybraných prírodných javoch a ďalej ich spolu s deťmi skúma: Svetlo a tieň - Identifikujú spolu zdroje svetla a to, ako je možné svetlo vytvoriť. Skúmajú tvorbu tieňa, jeho predlžovanie a skracovanie, pozorovanie tieňa v exteriéri v súvislosti so zdanlivým pohybom Slnka po oblohe a pod. Teplo a horenie - Identifikujú zdroje tepla, diskutujú o tom, ako je možné teplo tvoriť, o podmienkach horenia a následne aj o protipožiarnych opatreniach a pod. Topenie a tuhnutie - Pozorujú zmenu vlastností látok vplyvom tepla, skúmajú bežne dostupné látky, s ktorými sa bezpečne manipuluje – ľad, čokoláda, maslo a pod. Vyparovanie - Pozorujú zmenu vody na vodnú paru. Učiteľka vedie deti k diskusii o bežne pozorovaných javoch súvisiacich s vyparovaním tak, aby si uvedomovali, čo sa deje s vodou napríklad pri sušení bielizne, vlasov, mláky. Rozpúšťanie látok vo vode – Učiteľka vedie deti ku skúmaniu toho, aké látky sa vo vode rozpúšťajú, kedy sa rozpúšťajú rýchlejšie. Zameriava sa na látky, s ktorými majú deti skúsenosť – cukor, soľ, príprava kávy, čaju. Diskutuje s deťmi o tom, čo sa s látkami stane pri rozpúšťaní, pokúšajú sa získať látky z vody späť. Zvuk - Učiteľka vytvára príležitosť na sledovanie rôznych spôsobov vzniku zvukov a o spôsobov ich zosilňovania a zoslabovania. Deti sa napríklad pokúšajú usmerňovať zvuk papierovými lievickami alebo skúmajú prenos zvuku po „špagátovom telefóne“. Sily a pohyb – Vytvára situácie, ktoré umožňujú zistiť, ako je možné dostať predmety do pohybu. Deti skúmajú a porovnávajú veľkosť

			dvoch síl pôsobiacich opačným smerom v ťahu aj tlaku; skúšajú zmeniť smer pôsobenia určitej sily (napríklad proti pádu predmetov, pohybu predmetov v prievane a pod.). Magnetizmus – Učiteľka vedie deti ku skúmaniu toho, ktoré predmety sú priťahované magnetom a ku skúmaniu vzájomného správania sa magnetov voči sebe. Voľný pád predmetov – Učiteľka navodzuje situácie umožňujúce sledovať spôsob pádu predmetov k zemi (rýchlosť pádu rôznych predmetov) a následne sledovať možnosti zrýchlenia a spomalenia pádu predmetov.
	<i>Živočích</i>	• Identifikuje niektoré životné prejavy živočíchov. • Opíše spôsoby starostlivosti o niektoré živočích. • Identifikuje rôznorodosť spôsobu života živočíchov. • Vie, že rôzne druhy živočíchov vyžadujú pre svoj život rôzne druhy potravy.	Učiteľka vedie deti k pozorovaniu a porovnávaniu rôznych živočíchov podľa vonkajších znakov ich tiel, podľa rôznych spôsobov ich pohybu v prostredí, podľa rôzneho spôsobu získavania potravy a k porovnávaniu podmienok, v ktorých rôzne živočích žijú. Pri pozorovaní živočíchov sa zameriava na tie, ktoré sa nachádzajú v blízkom okolí (napr. na školskom dvore) alebo na tie, s ktorými majú deti skúsenosti (rôzne druhy hmyzu, živočích chované pre úžitok), resp. sú v blízkom okolí pozorovateľné. Učiteľka vedie deti k spoznávaniu spôsobu života vybraných druhov živočíchov (napr. mačka, dáždovka, motýľ).
	<i>Neživá príroda</i>	• Opíše Zem ako súčasť vesmíru.	Učiteľka diskutuje s deťmi o ich predstavách o Zemi ako o vesmírnom telese (používa najmä glóbus). Diskutuje s deťmi o rôznych vesmírnych telesách, najmä o Zemi a iných planétach, Slnku a iných hviezdach a o Mesiaci a iných obežniciach planét. Diskutuje o spôsoboch, pomocou ktorých človek skúma vesmír.
Človek a spoločnosť	<i>Orientácia v čase</i>	• Správne používa pojmy včera, dnes a zajtra. • Vie, koľko má rokov, pozná ročné obdobie, príp. aj mesiac svojho narodenia.	Učiteľka vytvára situácie, v ktorých majú deti možnosť rozvíjať si adekvátne používanie pojmov vyjadrujúcich časové súvislosti, najmä: včera, dnes, zajtra, dávno, teraz, potom (napríklad pri opise zážitkov, záľub, plánov na prázdniny, rodokmeňa a pod.). Vedie deti k tomu, aby sa orientovali v časových súvislostiach dňa, týždňa a roka v spojení s konkrétnymi činnosťami (napríklad režim dňa, oslavy a sviatky, dni pracovného voľna a pod.) a prostredníctvom rozlišovania podstatných znakov (napríklad ročných období, jednotlivých fáz dňa a pod.).
Človek a svet práce	<i>Konštruovanie</i>	• Chápe technický náčrt ako návod pre vytvorenie predmetu.	Učiteľka poskytuje deťom predlohy predmetov a pomáha im identifikovať predmety podľa predlohy zo súboru predložených predmetov, pričom vedie deti k všimaniu si detailov predmetov, prípadne k dopĺňaniu predlohy o prvky, ktoré dieťa identifikuje na predmete a na predlohe chýbajú (napríklad dieťa doplní obrázok zo šálky, ktorú identifikovalo ako predmet zobrazený na náčrte,

		Podľa návrhu (schémy, náčrtu, predlohy) zhotoví daný predmet.	predlohe; na predlohe doplní chýbajúce tlačidlo z imitácie mobilného telefónu – hračky a pod.). Učiteľka zadáva deťom jednoduché kreslené technologické postupy a pomáha im orientovať sa v nich a postupovať v činnostiach podľa zadanej schémy, náčrtu, predlohy (napríklad sadenie semien, presádzanie kvetov, skladanie papiera, skladanie konkrétnej stavby z kociek alebo inej dostupnej stavebnice a pod.).
	<i>Užívateľské zručnosti</i>	Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade.	Učiteľka sa zameriava na rozvoj nasledovných užívateľských zručností: hrabanie hrabľami; prenášanie sypkého materiálu lopatou; skrutkovanie; odťahovanie a priťahovanie matíc kľúčom; krájanie tupým nožom; otváranie a zatváranie visacieho zámku; použitie vodováhy; použitie olovnice; viazanie uzla a mašličky; navliekanie ihly a zošívanie tupou ihlou; pranie mydlom; nalievanie tekutín z fľaše a do fľaše (a iné podľa aktuálnych možností školy). V rámci rozvoja užívateľských zručností vedie deti k používaniu základných úkonov potrebných pri používaní rôznych elektronických zariadení: zapnutie a vypnutie počítača; práca s PC myšou, klávesnicou, prípadne touchpadom (alternatívne práca s inou informačnou technikou podľa možností – napr. interaktívna tabuľa, tablet, čítačka kníh). Učiteľka spolu s deťmi skúma fungovanie a spôsob využitia vybraných jednoduchých mechanizmov a to na bežne dostupných nástrojoch a zariadeniach: páka (rovnoramenné váhy – vyvažovanie a váženie, hojdačka, nadvíhovanie ťažkých predmetov pákou); naklonená rovina (pohyb predmetov po rôzne naklonenej rovine s nákladom, bez nákladu); koleso (pohyb ťažkých predmetov s pomocou kolesa a bez) ; ozubené kolesá (kuchynský ručný šľahač, bicykel). Pomáha deťom používať uvedené jednoduché mechanizmy pri konštrukčných úlohách.
Umenie a kultúra <i>Hudobná výchova</i>	<i>Vokálne činnosti</i>	Spieva piesne a riekanky	Učiteľka spieva s deťmi ľudové, detské umelé piesne, riekanky, resp. vhodnú súčasnú hudobnú produkciu pre deti v rozsahu d1- h1 až c1- c2. Učiteľka vytvára u detí návyk správneho speváckeho dýchania realizáciou dychových rozcvičiek a hier s dychom. Učiteľka prostredníctvom hlasových rozcvičiek, hier s hlasom a vokálnych dialogických hier rozširuje detský hlasový rozsah, rozvíja základné spevácke schopnosti a zručnosti. Učiteľka vytvára situácie, v ktorých deti imitujú hlasom zvuky okolitého sveta a spievajú osvojené piesne na zvukomalebné alebo neutrálne slabiky.
	<i>Inštrumentálne činnosti</i>	Zvláda jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam a riekankám.	Učiteľka spoločne s deťmi vytvára a realizuje jednoduché sprievody k piesňam a riekankám v podobe ich rytmu, metra, resp. rytmického ostinátu.

	<i>Percepčné činnosti</i>	Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky.	Učiteľka počúva s deťmi detskú hudobnú skladbu a piesne. Učiteľka sama spieva a hrá deťom piesne a inštrumentálne miniatúry. Učiteľka učí deti sluchom rozlišovať zvuky a tóny, zdroj hudobného a nehudobného zvuku. Identifikujú hlas dieťaťa, mužský, ženský, sólo spev, spev skupiny, znenie najznámejších klasických hudobných nástrojov, odkiaľ prichádza zvuk či tón. Učiteľka pri počúvaní hudby spoločne s deťmi identifikuje niektoré vyjadrovacie prostriedky hudby (rytmus, tempo, dynamiku). Spoločne pomenujú kontrasty v hudbe. Učiteľka vytvára situácie pre opätovné počúvanie a spoznávanie už počúvaných hudobných diel.
Umenie a kultúra <i>Výtvarná výchova</i>	<i>Vnímanie umeleckých diel</i>	Slovne opíše obraz, sochu, dizajn (predmet) a architektúru.	Učiteľka zameriava pozornosť detí na aktívne vnímanie výtvarného diela. Umožňuje deťom opis výtvarného diela dieťaťom. Vedie s deťmi rozhovory o výtvarnom diele.
	<i>Výtvarné činnosti s farbou</i>	Ovláda niekoľko techník maľovania.	Učiteľka poskytuje možnosť výberu jednoduchšej maliarskej techniky, napr. tempera – farby riediteľné vodou (s možnosťou miešania farebnej masy), alebo vodové farby, farebné tuše, pastel, pastelky, fixky (farby s možnosťou výberu pripraveného farebného tónu); vedie s deťmi rozhovor o farbách a pocitoch ktoré vyjadrujú; dôraz na výraz farieb (napr. tmavé, svetlé) a na ich miešanie (v paste alebo prekryvaním). Vedie deti k osvojovaniu návykov držania maliarskeho nástroja a miešania farieb. Pozn.: učiteľka necháva dieťaťu priestor na vlastnú sebarealizáciu, objavovanie, experimentovanie a vyjadrenie fantázie s možnosťou prepojenia na aktivity v inej vzdelávacej oblasti.
	<i>Výtvarná činnosť s tvarom v priestore</i>	Skladá, spája z rôznych materiálov priestorovú zostavu, pomenuje ju.	Učiteľka vedie deti, aby objekt alebo architektúru vytvárali z hotových prvkov (škatuľky, geometrické tvary, prírodniny, s využitím kartónu a iných materiálov), materiál spájali lepením, upevňovaním lepiacou páskou, plastelínou...s dôrazom na predstavivosť dieťaťa. Podľa inštrukcií učiteľky dieťa vytvára jednoduché papierové skladačky (napr. loďky, čiapka, lietadlo, nebopeklo ...).
Zdravie a pohyb	<i>Pohyb a telesná zdatnosť</i>	- Vykoná tieto základné polohy a postoje podľa pokynov: stoj, drep, kľak, sed, ľah. - Ovláda rôzne techniky lezenia, plazenia a preliezania. - Rytmicke správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod.	Učiteľka na základe opakovaných pokynov a ukážok podporuje u detí osvojovanie si základných polôh a postojov (stoj čelom vpred, stoj čelom vzad, drep, kľak, sed, ľah vpred, ľah vzad). Vhodné je využívať poradové cvičenia a správnu terminológiu (upažiť, zapažiť, vzpažiť, predpažiť, pripažiť, unožiť, zanožiť, prednožiť, prinožiť, pokrčiť, skrčiť a pod.). Učiteľka využíva na zaradenie rôznych techník lezenia, podliezania a preliezania aj náradie a náčinie. Učiteľka zaraďuje hudobno-pohybové hry na osvojenie rytmizácie štvrtových dŕb v 2/4 takte hrou na telo a na vyjadrovanie hudobného rytmu pri chôdzi alebo behu. Na základe ukážky deti imitujú tanečné kroky ako napr. krok poskočný, krok prísuný na hudobný sprievod. Následne je možné zaradiť pohybovú improvizáciu na báze vlastnej tvorivosti na známy alebo neznámy hudobný sprievod.

		• Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď. • Zvládne turistickú prechádzku. • Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.	Učiteľka využíva pri manipulácii s náčiním rôzne cvičenia ako hádzanie lopty jednoručne a obojručne, hádzanie a chytanie lopty vo dvojiciach, hádzanie lopty na cieľ, psychomotorické cvičenia a hry s využitím netradičného náčinia, ako sú šatky, padáky, balančné plošiny a iné. Učiteľka motivuje deti počas prechádzky tak, aby deti zvládli súvislú chôdzu primeraného trvania bez únavy alebo vyčerpania. Turistické prechádzky sa spravidla realizujú počas pobytu vonku. V pohybových hrách učiteľka vysvetľuje význam pravidiel a dôležitosť ich dodržiavania. Súčasne u detí podporuje súťaženie a myšlienku fair-play.
--	--	--	---

Stratégie, metódy a prostriedky VVČ:

Hry: námetové, didaktické, "Na zvieratká", "Na meteorológov", "Na športových reportérov", "Na horárov/ky", "Na ošetrovatel'ky/l'ov zvierat"...

Edukačné aktivity: "Môj režim dňa", "Deň a noc", kreslenie, maľovanie - "Zimná krajina", pojmová mapa- "Zimné športy", rozhovor, diskusia, zhotovenie krmidla a potravy pre vtákov, reprodukcia a dramatizácia rozprávky "Deduškova rukavica"...

Pobyt vonku: vychádzka, PH "Na vrabcov" na ŠD, rozhovor, dychové cvičenia, otužovanie snehom, slovné hry, riekanky, guľovačka, sánkovanie...

Hodnotenie VVČ: pracovné listy, pozorovanie detí, výsledné produkty detí, tematické rozhovory, hádanky, pojmové mapovanie...

Učebné zdroje: zborníky hier, časopisy, knihy, grafický a technický materiál, obrázky, Kafomet, modelovací materiál, detské edukačné programy...

FEBRUÁR: PRÁCA, POHYB, VESELIE (obsahový celok)

Tematické celky:

1. *Pracovné profesie - čím budem*
2. *Fašiangy - týždeň plný zábavy*
3. *Predmety a ich vlastnosti*
4. *Malí ochrancovia prírody*

Rozprávka:

TRI PRASIATKA... (vid'. Zborník rozprávok)

Grafomotorické zručnosti:

Krúživé pohyby: 3-4r. - krúživé pohyby zápastia s vizuálnou kontrolou oka (krúživé čmáranie, mletie, hojdanie, navíjania)

4-5r. - navíjanie, nácvik kružnice a oválu v v smere zdola do Ľ/ zdola do P, zhora do P

5-6r. - krúživé pohyby z vonkajšej okrajovej línie až do stredu a opačne

<i>Vzdelávacia oblasť</i>	<i>Vzdelávacia podoblasť</i>	<i>Výkonový štandard</i>	<i>Obsahový štandard</i>
Jazyk a komunikácia	<i>Porozumenie explicitného významu textu - slovná zásoba</i>	- Vlastnými slovami vysvetlí význam slov, ktoré pozná (napr. opisom, použitím synonymických výrazov, aj negatívnym vymedzením, teda použitím antoným a i.). Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu (napr. udalostí, deja, faktov, informácií a i). (Zborník rozprávok aktivita č.2), (Divadielko v knižnici) - Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu. (Zborník rozprávok aktivita č.1)	Pri hlasnom čítaní deťom učiteľka dbá na prozódium (intonáciu, prízvuk, tempo, intenzitu, pauzy), moduláciou hlasu zvýrazňuje rozdiel medzi rozprávačom a priamou rečou rôznych postáv. Učiteľka venuje patričnú pozornosť vysvetľovaniu a vyvodzovaniu významov odvodených, nových a neznámych slov. V následných rozhovoroch, vzdelávacích aktivitách a komunikačných situáciách ich učiteľka opakovane používa, vytvára príležitosti na ich zmysluplné používanie deťmi. V slovných hrách (hľadanie protikladov, prirovnaní, tvorba zdobnenín, homonymá, antonymá, synonymá a i.) upevňuje a rozvíja aktívnu slovnú zásobu detí. Počas čítania i po prečítaní textov kladie deťom kontrolné otázky, rekapituluje obsah, udalosti, pri náučných textoch fakty, informácie a nové poznatky (Čo nové sme sa dozvedeli? Podľa čoho vieme, že...?)
	<i>Porozumenie implicitného významu textu</i>	Uvažuje nad informáciami prezentovanými prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, porovnáva ich s vlastnou skúsenosťou a s tým, čo vie z iných zdrojov.	Učiteľka zaraďuje do činností nielen texty publikované v knižnej alebo časopiseckej podobe, ale aj texty a obsahy sprostredkované informačno-komunikačnými technológiami (napr. texty na internete, obsahy, ktoré sú súčasťou televíznych programov, výučbových programov pre digitálne technológie a digitalizovaných hier pre deti a pod.) Okrem otázok na doslovný význam textu vedie deti k: predvídaní obsahu, formulovaniu očakávaní, utváraní predstáv, domýšľaniu obsahu – vyvodzovaniu možných významov (dedukcii),

			chápaniu súvislostí medzi obsahom textu a reálnym svetom, vlastnými skúsenosťami, rozlišovaní reálnych a nereálnych, fantazijných obsahov, aplikácii – používaní informácií z textu v reálnej situácii (uviesť príklad zo života, postupovať podľa inštrukcií, návodu a pod.), hodnoteniu – posudzovaniu (napr. správnosti – nesprávnosti konania postáv, dobra a zla, čo sa mu páči – nepáči), vysvetľovaniu a zdôvodňovaniu svojich odpovedí
	<i>Gramatická správnosť a spisovnosť</i>	Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia. (Zborník rozprávok aktivita č.1, č.2, č.4)	Jazykové prostredie materskej školy poskytuje dieťaťu vzor spisovnej slovenčiny v jej kultivovanej a vysoko rozvinutej podobe. Dieťa má dostatok príležitostí sledovať, že jazyk používaný v knihách a bežná hovorová reč sa môžu líšiť. Prostredníctvom vhodných textov učiteľka demonštruje, že knižná podoba jazyka je vzorom správneho vyjadrovania sa, vedie deti k porovnávaní a rozlišovaniu nárečových, hovorových, spisovných a nespisovných slov.
	<i>Koncept tlače a znalosť knižných konvencií</i>	Identifikuje niektoré písmená abecedy. (Zborník rozprávok aktivita č.3)	Pred čítaním knihy učiteľka ukáže deťom, kde v knihe nájdú údaje o knihe a ako ich použije pri orientácii v knihe (názov knihy a autora knihy na titulnej strane – o. i. naznačuje začiatok čítania knihy a správne držanie knihy); obsah (pomáha pri vyhľadávaní príbehu v knihe). Pri opätovnom čítaní knihy sa deti pýtajú, kde je možné nájsť tieto údaje. Pri individuálnom čítaní alebo čítaní v menšej skupine detí učiteľka prstom ukazuje smer čítania. Vyzýva deti, aby vyhľadali v texte známe (vizuálne zapamätané) slová. Učiteľka môže písomne označiť hrové kútky alebo centrá aktivít v triede (knižnica, polička na odkladanie prác detí, ...), na nástenku a informačné plochy v triede umiestňuje krátke oznamy alebo inštrukcie napísané veľkými tlačnými písmenami, pri zadávaní úloh v skupine dáva deťom (5-6 ročným) postup v podobe stručnej osnovy činností (jednoslovné inštrukcie).
	<i>Artikulácia a výslovnosť</i>	Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny.	Pri hlasnom čítaní deťom učiteľka dbá na zreteľnú artikuláciu. Krátke literárne útvary (básničky, riekanky, vyčítanky) si deti osvojujú spamäti, recitujú ich s dôrazom na správnu výslovnosť. Jazykové hry spestruje učiteľka využívaním špecifických riekaniak so zameraním na precvičovanie problematických spoluhlások (sykaviek, slabikotvorných spoluhlások r, í, l, ľ, a pod.).
	<i>Grafomotorické predpoklady písania</i>	- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia. - Pri kreslení a grafomotorických činnostiach drží ceruzku správnym spôsobom a vyvíja primeranú intenzitu tlaku na podložku. (Zborník rozprávok aktivita č.3)	Prostredníctvom cieľných výtvarných a pracovných aktivít na voľnej ploche si dieťa rozvíja vizuálno-motorickú koordináciu pohybu ruky, zápästia a prstov pri jej cieľnom pohybe. Pri využívaní kresliacich potrieb sa dieťa učí regulovať tlak ruky na podložku. Pri využívaní kresliacich potrieb sa dieťa učí regulovať tlak ruky na podložku.

Matematika a práca s informáciami	<i>Čísla a vzťahy</i>	• Vymenuje čísla od 1 do 10 tak, ako idú za sebou. • Bez zisťovania počtu rozdelí (ak to ide) skupinku obrázkov na 2 skupinky s rovnakým počtom. • Pridá ku skupine a odoberie zo skupiny skupinu s daným počtom.	Pomocou jednoduchých básničiek hrovou formou učiteľka upevňuje poznanie číselného radu najprv do päť, neskôr do desať. V prípade zostupného radu využíva rôzne bežné aktivity – „odštartovanie“, odpočítavanie a pod. Učiteľka deťom umožňuje, aby sa stretávali s najrôznejšími situáciami, pri ktorých sa určuje počet objektov: - usporiadaných aj neusporiadaných, - všetkých aj len s danou vlastnosťou, - ktoré sú neustále k dispozícii, ale aj takých, ktoré sú k dispozícii len určitý čas Učiteľka vytvára situácie, kde sa rozdeľuje na 2 alebo 3 časti s rovnakým počtom a nechá deti úlohu riešiť intuitívne (bez počítania). Následne vedie deti ku kontrole, či sú skupiny správne rozdelené. Pri tom sa deti stretávajú aj s možnosťou, že sa skupiny zadaným spôsobom rozdeliť nedajú (riešenie neexistuje). Podobne ukazuje, že striedavým značením po jednom v dvoch skupinách (dávaním do dvojíc) môžeme aj bez určovania ich počtov: - porovnať počty dvoch skupín, - vytvoriť rovnako veľa objektov ako má určená skupina objektov, - rozdeliť (pokiaľ to ide) skupinu obrázkov na dve časti s rovnakým počtom.
	<i>Geometria a meranie</i>	• Pri usporiadaní 3 predmetov určí predmet s najväčším zvoleným rozmerom. Túto skutočnosť vysloví pomocou slov s predponou naj (najdlhší, najkratší, najužší, najtenší...). • V usporiadanom rade určí objekt na základe slov prvý, druhý, tretí, štvrtý, posledný, predposledný, pred, za, hneď pred a hneď za. • Opíše polohu predmetov v usporiadanom rade a umiestni v ňom predmet podľa týchto pokynov.	Učiteľka nechá deti porovnať a usporiadať útvary v ich celkovej veľkosti a jednotlivých rozmeroch. V bežných situáciách zo života (príchod pretekárov do cieľa, čakanie v rade na obed, na lístky) a v rozprávkových situáciách (O rukavičke, O pampúšikovi) učiteľka spolu s deťmi popisuje polohu osôb, postáv ... pomocou daných pojmov. Dramatizáciou vedie deti k orientácii v usporiadanom rade.
	<i>Logika</i>	• Vytvorí (nakreslí) podľa daného vzoru (do 6 objektov) alebo pravidla jednoduchú postupnosť objektov. • Pokračuje vo vytvorenej postupnosti predmetov alebo nakreslenej postupnosti obrázkov. Predmety môžu byť celkom odlišné, alebo sa líšia iba farbou či veľkosťou.	Organizuje činnosti, kde deti opakujú pravidelne sa meniace zvuky (hovorené, napríklad la, li, li, la, li, li, la, prípadne pravidelné zvuky vytukávajú, bubnujú, vydupávajú a pod.). Organizuje hry, kde deti opakujú pravidelne sa meniace jednoduché činnosti (napríklad drep, drep, vzpažiť a pripažiť, napríklad drep, drep, vzpažiť a upažiť ...). Prepája úlohy na pravidelnosť s estetickým vnímaním a bežným životom. Iniciuje hľadanie pravidelností okolo nás. Deti identifikujú vzor, ktorý sa opakuje napríklad na oblečení, v rôznej výzdobe, v prírode. Identifikujú postupnosť (napríklad po lete príde vždy jeseň), v určitej postupnosti vzorov môžu identifikovať dvojicu vzorov, ktoré vždy idú po sebe a pod. Postupne prenáša zodpovednosť za rozhodovanie (je to dobre, má to dobre a pod.), pri vhodných

		Rozhodne, či daný objekt má/nemá danú vlastnosť.	úlohách iniciuje kontrolu nájdených riešení. Snaží sa aj pri bežných situáciách a činnostiach nechať deti triediť a vyberať objekty s danou vlastnosťou (rozdeľte autá na nákladné a osobné, jednu skupinu budú tvoriť dievčatá, čo majú na sebe niečo žlté a pod.).
Človek a príroda	Prírodné javy	Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania (svetlo a tieň, teplo a horenie, topenie a tuhnutie, vyparovanie, rozpúšťanie, zvuk, sila a pohyb).	Učiteľka zisťuje aktuálne predstavy detí o vybraných prírodných javoch a ďalej ich spolu s deťmi skúma: Svetlo a tieň - Identifikujú spolu zdroje svetla a to, ako je možné svetlo vytvoriť. Skúmajú tvorbu tieňa, jeho predlžovanie a skracovanie, pozorovanie tieňa v exteriéri v súvislosti so zdanlivým pohybom Slnka po oblohe a pod. Teplo a horenie - Identifikujú zdroje tepla, diskutujú o tom, ako je možné teplo tvoriť, o podmienkach horenia a následne aj o protipožiarnych opatreniach a pod. Topenie a tuhnutie - Pozorujú zmenu vlastností látok vplyvom tepla, skúmajú bežne dostupné látky, s ktorými sa bezpečne manipuluje – ľad, čokoláda, maslo a pod. Vyparovanie - Pozorujú zmenu vody na vodnú paru. Učiteľka vedie deti k diskusii o bežne pozorovaných javoch súvisiacich s vyparovaním tak, aby si uvedomovali, čo sa deje s vodou napríklad pri sušení bielizne, vlasov, mláky. Rozpúšťanie látok vo vode – Učiteľka vedie deti ku skúmaniu toho, aké látky sa vo vode rozpúšťajú, kedy sa rozpúšťajú rýchlejšie. Zameriava sa na látky, s ktorými majú deti skúsenosť – cukor, soľ, príprava kávy, čaju. Diskutuje s deťmi o tom, čo sa s látkami stane pri rozpúšťaní, pokúšajú sa získať látky z vody späť. Zvuk - Učiteľka vytvára príležitosť na sledovanie rôznych spôsobov vzniku zvukov a o spôsobov ich zosilňovania a zoslabovania. Deti sa napríklad pokúšajú usmerňovať zvuk papierovými lievickami alebo skúmajú prenos zvuku po „špagátovom telefóne“. Sily a pohyb – Vytvára situácie, ktoré umožňujú zistiť, ako je možné dostať predmety do pohybu. Deti skúmajú a porovnávajú veľkosť dvoch síl pôsobiacich opačným smerom v ťahu aj tlaku; skúšajú zmeniť smer pôsobenia určitej sily (napríklad proti pádu predmetov, pohybu predmetov v prievane a pod.). Magnetizmus – Učiteľka vedie deti ku skúmaniu toho, ktoré predmety sú priťahované magnetom a ku skúmaniu vzájomného správania sa magnetov voči sebe. Voľný pád predmetov – Učiteľka navodzuje situácie umožňujúce sledovať spôsob pádu predmetov k zemi (rýchlosť pádu rôznych predmetov) a následne sledovať možnosti zrýchlenia a spomalenia pádu predmetov.

	<i>Neživá príroda</i>	• Uvedie príklady, kde sa v prírode nachádza voda. • Pozná význam vody pre rastliny, živočíchy a človeka.	Učiteľka zisťuje predstavy detí o prítomnosti vody v prírode, vedie ich k pozorovaniu prítomnosti vody v kvapalnom, pevnom aj plynnom skupenstve (bez zavedenia pojmov). Diskutuje s deťmi o význame vody pre človeka, rastliny a živočíchy, pričom súčasťou diskusie je aj problematika znečistenia vody rôznymi látkami, ktoré je aj nie je možné vo vode vidieť, či inak vnímať (čuchom, hmatom a pod.). Napríklad vedie deti k porovnávaniu vody pochádzajúcej z rôznych zdrojov. Špecifikuje pitnú vodu a obhajuje nebezpečenstvo pitia vody z neznámych zdrojov.
Človek a spoločnosť	<i>Geografia a okolie</i>	• Pozná najznámejšie prírodné krásy regiónu, napr. rieku, ktorá preteká cez daný región, pohorie či vodnú plochu.	Učiteľka spoznáva s deťmi okolitú krajinu a venuje sa rozvoju používania pojmov, pomocou ktorých geograficky pomenúvame prírodné prostredie: vrchy, lesy, polia, lúky, potoky, rieky, jazerá, rybníky, najmä konkrétne vzhľadom na vlastný región a pod. Učiteľka vedie riadený rozhovor na tému prírodné krásy našej vlasti. Rozpráva sa s deťmi o skúsenostiach, ktoré s krajinou majú a o tom, ako človek krajinu mení (napríklad výstavbou miest, priehrad a pod.).
	<i>Orientácia v okolí</i>	• Pozná verejné inštitúcie a služby vo svojom okolí a účel, na ktorý slúžia (napr. obchod, polícia, pošta, lekárska ambulancia a iné podľa lokálnych podmienok).	Vedie deti k spoznávaniu obce/mesta, v ktorom sa materská škola nachádza a to prostredníctvom lokálnych inštitúcií a služieb, ktoré sú v obci/meste poskytované. Spolu s deťmi sa rozpráva o spôsobe fungovania a význame vybraných verejných inštitúcií a služieb: obchod, polícia, pošta, lekárska ambulancia a pod.
Človek a svet práce	<i>Materiály a ich vlastnosti</i>	• Opisuje predmety a ich rôzne vlastnosti. • Vymenúva rôzne prírodné materiály (napr. kameň, drevo, uhlie, slama, šúpolie, perie, vlna a pod.).	Pri zvažovaní možnosti ich využitia pri tvorbe špecifických výrobkov spolu zdôvodňujú využitie vymenovaním vlastností, ktorými sa materiál líši od iných materiálov. Neskôr učiteľka vedie deti k podobnému skúmaniu človekom upravených materiálov: papier, plasty, sklo, kovy, textil a pod. Na základe rozpoznávania rôznych materiálov sa učiteľka snaží viesť deti k rozvoju recyklačných spôsobilostí – k triedeniu odpadu. Učiteľka zameriava pozornosť detí na skúmanie vlastností rôznych predmetov a následne sa spolu s deťmi pokúšajú triediť ich podľa materiálov, z ktorých sú vyrobené. Skúmajú spolu rôzne druhy materiálov a zamýšľajú sa nad možnosťou ich použitia, pričom sa prednostne sústreďujú na prírodné materiály: kameň, drevo, uhlie, slama, šúpolie, perie, vlna a pod.
	<i>Remeslá a profesie</i>	• Pozná základnú pracovnú náplň vybraných profesií (napr. lekár, šofér, učiteľ, policajt).	Učiteľka sa venuje diskusii o rôznych súčasných povolaniach. Moderuje diskusiu o aktuálnych predstavách detí o obsahu pracovnej náplne vybraných povolání, pričom sústreďuje pozornosť detí na ich aktuálne skúsenosti s danými povolaniami. Sústreďuje sa na obsah pracovnej náplne a význam vybraných profesií: lekár, šofér, učiteľ, policajt (a iné podľa aktuálnych možností sprostredkovania obsahu a významu povolania).
	<i>Užívateľské zručnosti</i>	• Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.	Učiteľka vedie deti k realizácii činností, pri ktorých dieťa využíva jemnú motoriku, napríklad navliekanie korálok, prevliekanie šnúrok, triedenie drobných predmetov, skladanie papiera a podobne.

Umenie a kultúra <i>Hudobná výchova</i>	<i>Hudobno-pohybové činnosti</i>	Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách.	Učiteľka vyberá vhodné hudobno-pohybové hry, v ktorých deti imitujú pohyb, resp. tvoria vlastné pohybové vyjadrenie. Vede ich k dodržiavaniu pravidiel v hudobno-pohybových hrách.
	<i>Inštrumentálne činnosti</i>	Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby.	Učiteľka využíva základné nástroje Orffovho inštrumentára, deti ich identifikujú vizuálne i sluchom, pomenúvajú, zvládajú techniku hrania na ne. Vytvára situácie, v ktorých deti využívajú Orffove aj samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby. Prostredníctvom nich vyjadrujú aj zvukovú podobu javov a nálad.
	<i>Hudobno-pohybové činnosti</i>	Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom	Učiteľka vedie deti k správne tanečnému držaniu tela, kultivovanému pohybu pri pohybovom vyjadrení obsahu riekaniak, piesní a hudby.
Umenie a kultúra <i>Výtvarná výchova</i>	<i>Vnímanie umeleckých diel</i>	Reaguje výtvarnými prostriedkami na výtvarné dielo.	Učiteľka ponúka aktivity zamerané na výtvarné spracovanie podnetu z umeleckého diela (ukážky vybraných výtvarných diel – podľa výberu, príp. návšteva výstavy/galérie; dieťaťu umožňuje spontánne reagovať na umelecké dielo v rozmedzí od detskej „kópie“ až po parafrázu alebo inšpiráciu námetom alebo spracovaním; s uplatnením rôznych techník. Pozn. vnímanie výtvarných diel možno prepojiť s medzizmyslovým vnímaním (napr. obraz – hudba, socha – pantomíma ..).
	<i>Výtvarné činnosti s farbou</i>	Farbami vyjadruje pocity.	Učiteľka poskytuje možnosť výberu jednoduchšej maliarskej techniky, napr. tempera – farby riediteľné vodou (s možnosťou miešania farebnej masy), alebo vodové farby, farebné tuše, pastel, pastelky, fixky (farby s možnosťou výberu pripraveného farebného tónu); vedie s deťmi rozhovor o farbách a pocitoch ktoré vyjadrujú; dôraz na výraz farieb (napr. tmavé, svetlé) a na ich miešanie (v paste alebo prekryvaním). Vede deti k osvojovaniu návykov držania maliarskeho nástroja a miešania farieb. <i>Pozn.: učiteľka necháva dieťaťu priestor na vlastnú sebarealizáciu, objavovanie, experimentovanie a vyjadrenie fantázie s možnosťou prepojenia na aktivity v inej vzdelávacej oblasti.</i>
	<i>Výtvarné činnosti s tvarom v priestore</i>	Skladá, spája z rôznych materiálov priestorovú zostavu, pomenuje ju.	Učiteľka vedie deti, aby objekt alebo architektúru vytvárali z hotových prvkov (škatulky, geometrické tvary, prírodniny, s využitím kartónu a iných materiálov), materiál spájali lepením, upevňovaním lepiacou páskou, plastelínou...s dôrazom na predstavivosť dieťaťa. Podľa inštrukcií učiteľky dieťa vytvára jednoduché papierové skladačky (napr. loďky, čiapka, lietadlo, nebopeklo ...).
	<i>Spontánny výtvarný prejav</i>	Kreslí postavu.	Učiteľka zameriava aktivity detí na kresbu postavy človeka alebo zvierat, bez nárokov na vystihnúť proporcií, s vystihnutím hlavných znakov (napr. uši, krk, prsty na ruke, chodidlá), s dôrazom na vyjadrenie charakteristických prvkov a spontánny výraz.

	<i>Synestézia (medzismyslové vnímanie)</i>	• Reaguje výtvarnými prostriedkami na zmyslové podnety.	Učiteľka umožňuje deťom aktivity zamerané na snímanie rozmanitých povrchov technikou frotáže (budovanie vzorkovníčka, alebo tvarovej kompozície z frotážovaných povrchov). Vedie deti k pomenovaniu rôznych hmatových pocitov z frotážovaných povrchov (drsňý, hladký, vrúbkovaný, pichľavý, mäkký...). Pozn.: téma môže nadväzovať na vzdelávaciu oblasť Človek a svet práce, podoblasť Materiály a ich vlastnosti. Učiteľka podnecuje farebné vyjadrenie výrazných chutí farbami (napr. kyslosť – citrón – žltá ...). Volí aktivity, kde sa deti inšpirujú náladou hudobnej skladby; s dôrazom na vzťah zrakovej a zvukovej skúsenosti (krátka, výrazovo jednoznačná ukážka hudobnej skladby – reakcia ľubovoľnými výtvarnými prostriedkami).
Zdravie a pohyb	<i>Pohyb a telesná zdatnosť</i>	• Ovláda tieto jednoduché akrobatické zručnosti: stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi. • Dodržiava pravidlá v pohybových hrách. • Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď. • Ovláda správnu techniku chôdze a behu. • Rytmicke správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod.	Pre rozvoj jednoduchých akrobatických zručností je vhodné využívať cvičenia zamerané na rozvoj koordinačných schopností najmä na podporu dynamickej rovnováhy (chôdza a beh po vyvýšenej rovine - lavičke) a statickej rovnováhy (stoj na jednej nohe, váha predklonom - lastovička). Učiteľka zaraďuje cvičenia pre nácvik a následné zdokonalenie prevalov (kotúľ vpred, kolíska, bočné prevaly). Odporúčajú sa využívať pohybové hry zamerané na zmeny polôh a postojov, rozvíjajúce reakčnú a orientačnú schopnosť. Pre celkový rozvoj koordinácie je vhodné zaraďovať obraty okolo výškovej osi s poskokmi alebo vo výskoku. V pohybových hrách učiteľka vysvetľuje význam pravidiel a dôležitosť ich dodržiavania. Súčasne u detí podporuje súťaženie a myšlienku fair-play. Učiteľka využíva pri manipulácii s náčiním rôzne cvičenia ako hádzanie lopty jednoručne a obojručne, hádzanie a chytanie lopty vo dvojiciach, hádzanie lopty na cieľ, psychomotorické cvičenia a hry s využitím netradičného náčinia, ako sú šatky, padáky, balančné plošiny a iné. Prostredníctvom vhodných telesných cvičení a pohybových hier učiteľka deťom pomáha osvojiť si a zdokonaľiť správnu techniku základných lokomočných pohybov (beh rýchly a pomalý, slalomový beh, beh cez prekážky, beh zo štartu do cieľa). Učiteľka zaraďuje hudobno-pohybové hry na osvojenie rytmizácie štvrtových dôb v 2/4 takte hrou na telo a na vyjadrovanie hudobného rytmu pri chôdzi alebo behu. Na základe ukážky deti imitujú tanečné kroky ako napr. krok poskočný, krok prisuný na hudobný sprievod. Následne je možné zaradiť pohybovú improvizáciu na báze vlastnej tvorivosti na známy alebo neznámy hudobný sprievod.

Stratégie, metódy a prostriedky VVČ: Hry: námetové, didaktické, "Na kuchárov", "Na predavačov/ky", "Na divadelníkov/čky", "Na Šípkovú Ruženku", "Na smetiarov"..., **Pobyt vonku:** vychádzka, PH a HPH na ŠD (Na medveďa, Vlk a kozliatka...), rozhovor, dychové cvičenia, otužovanie, spoznávanie smetných nádob v okolí, naháňačky... **Hodnotenie VVČ:** pracovné listy, pozorovanie detí, výsledné produkty detí, tematické rozhovory, hádanky..., **Učebné zdroje:** časopisy, knihy, grafický a technický materiál, obrázky, Kafomet, modelovací materiál, detské edukačné programy, internet, farby na telo...

MAREC: JARNÉ PREBÚDZANIE (obsahový celok)

Tematické celky:

1. *Kniha priateľ človeka*
2. *Hráme sa s rozprávkou*
3. *Príroda sa prebúda*
4. *Zvieratá a ich mláďatá*
5. *Veľká Noc* (pohyblivá téma)

Rozprávka:

O KOHÚTIKOVI A SLIEPOČKE... (vid'. Zborník rozprávok)

Grafomotorické zručnosti:

Oblúky/vlnovky: 3-4r. veľké oblúkové a krížené línie v sprievode riekaniak o zvieratkách (pohyb celého predlaktia, ktorý vzniká v ramennom kĺbe)

4-5r. nácvik horného a dolného oblúka z L→P

5-6r. oblúky horný aj dolný (samostatne/ v zoskupení, v rôznej výške/šírke) a vlnovky

<i>Vzdelávacia oblasť</i>	<i>Vzdelávacia podoblasť</i>	<i>Výkonový štandard</i>	<i>Obsahový štandard</i>
Jazyk a komunikácia	<i>Gramatická správnosť a spisovnosť</i>	- Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia. (Zborník rozprávok aktivita č.1) - Rozumie spisovnej podobe jazyka.	Jazykové prostredie materskej školy poskytuje dieťaťu vzor spisovnej slovenčiny v jej kultivovanej a vysoko rozvinutej podobe. Dieťa má dostatok príležitostí sledovať, že jazyk používaný v knihách a bežná hovorová reč sa môžu líšiť. Prostredníctvom vhodných textov demonštruje, že knižná podoba jazyka je vzorom správneho vyjadrovania sa, vedie deti k porovnávaniu a rozlišovaniu nárečových, hovorových, spisovných a nespisovných slov.
	<i>Poznávanie funkcií písanej reči</i>	Dokáže jednoducho vysvetliť, prečo je písaná reč dôležitá a uvedie jednoduché príklady. (Zborník rozprávok aktivita č.1)	Učiteľka volí na vzdelávacie aktivity texty rozmanitých žánrov, snaží sa o pestrosť ich využívania. Okrem ľudovej a autorskej poézie, rozprávok a príbehov využíva informačné texty (detské encyklopédie) a ďalšie informačné zdroje, vrátane digitálnych technológií. Prostredníctvom rôznych žánrov a ich využívania v rámci vzdelávacích aktivít učiteľka demonštruje funkcie písanej reči tak, aby dieťa získalo predstavu o tom, že písaná reč: - umožňuje dorozumievanie (nad rámec hovorenej reči) v čase neprítomnosti adresáta komunikačného zámeru, - je zdrojom poznatkov, informácií a vedomostí, - je zdrojom zážitkov (emócií, prežívania, fantázie) a umožňuje ich vyjadrovať, - má mnohoraké praktické využitie (napr uľahčuje a rozširuje možnosti zapamätania si informácií, umožňuje riadenie vlastnej činnosti aj činnosti druhých, poskytuje informácie o

			praktických činnostiach). Pravidelným čítaním, širokospektrálnou ponukou textových žánrov, možnosťou výberu s ohľadom na záujem detí poskytuje učiteľka bohaté zážitky a skúsenosti s čítaním, podporuje pozitívny vzťah ku knihám a písanej kultúre, prispieva k upevňovaniu čitateľských návykov.
	<i>Porozumenie implicitného významu textu</i>	• Odpovedá na otázky nad rámec doslovného významu textu a dokáže predvídať dej, domýšľať (dedukovať) obsah, aplikovať informácie z textu v prenesených situáciách a pod. (Zborník rozprávok aktivita č.3) • Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje vo výtvarných činnostiach. (Zborník rozprávok aktivita č.4)	V rámci rozhovorov a diskusií k čítaným textom kladie učiteľka rôzne typy otázok, podnecuje deti k rozmyšľaniu o obsahu textu, rozvíja a prehľbuje porozumenie vo viacerých smeroch a rovinách porozumenia. Okrem otázok na doslovný význam textu vedie deti k: - predvídaniu obsahu, formulovaniu očakávaní, utváraniu predstáv, - domýšľaniu obsahu – vyvodzovaniu možných významov (dedukcii), - chápaniu súvislostí medzi obsahom textu a reálnym svetom, vlastnými skúsenosťami, rozlišovaniu reálnych a fantazijných obsahov, - aplikácii – používaniu informácií z textu v reálnej situácii (uviesť príklad zo života, postupovať podľa inštrukcií, návodu a pod.), - hodnoteniu – posudzovaniu (napr. správnosti – nesprávnosti konania postáv, dobra a zla, čo sa mu páči – nepáči), - vysvetľovaní a zdôvodňovaní svojich odpovedí (Prečo si to myslíš? Ako to myslíš?), - generovaní vlastných otázok. Dôležitou súčasťou pri práci s textami pri spoločnom čítaní sú riadené rozhovory a diskusie (pred, počas, po čítaní). Pri moderovaní spoločných diskusií učiteľka dbá na zapájanie všetkých detí, posmeľuje a poskytuje priestor na vyjadrenie menej aktívnych detí, vyzýva ich, aby sa navzájom počúvali, kladli otázky a odpovedali. Porozumenie čítaných textov sa prehľbuje a upevňuje následnými aktivitami a vzdelávacími činnosťami. Zadaní úloh v rámci ostatných vzdelávacích oblastí nadväzujú (v rámci možnosti) na obsah čítaných textov. Deti majú možnosť vyjadriť svoje pocity, zážitky a získané vedomosti rôznym spôsobom (v rámci výtvarných, hudobno-pohybových či dramatických činností).
	<i>Znalosť žánrov a jazykových prostriedkov písanej reči</i>	• Predvída udalosti deja, zápletku, záver príbehu a opiera sa pri tom o poznanie štruktúry rozprávok, príbehov pre deti a bájok. (Zborník rozprávok aktivita č.2), (Divadielko v knižnici) • Dokáže vysvetliť prenesený (symbolický) význam jednoduchých slovných spojení.	Pri čítaní príbehov učiteľka s deťmi diskutuje, či sa príbeh mohol reálne stať, ktoré prvky deja áno a ktoré nie, aký bol zámer autora knihy z hľadiska žánru textu (či ide o text, ktorý slúži na zábavu, oddych, ponaučenie, získavanie informácií). Pri čítaní detských literárnych útvarov venuje osobitnú pozornosť použitým jazykovým prostriedkom (vysvetľovaniu prenesených významov, symbolov, prirovnaní)
	<i>Koncept tlače a znalosť knižných konvencií</i>	• Pri činnostiach s knihou rozumie a aktívne (v primeraných ekvivalentoch) používa výrazy ako autor, kniha, strana, spisovateľ. (Zborník rozprávok aktivita č.1)	Pred čítaním knihy učiteľka oboznamuje deti s tým, kto je autorom knihy a ako sa kniha volá.

Matematika a práca s informáciami	<i>Čísla a vzťahy</i>	• V obore do 10 určí počítaním po jednej počet objektov v skupine. • V obore do 10 vytvorí skupinu predpísaných predmetov s určeným počtom a zo skupiny predmetov oddelí skupinu s určeným počtom. • Bez zisťovania počtu manipuláciou rozdelí skupinku predmetov na 2 alebo 3 skupinky s rovnakým počtom.	Učiteľka deťom umožňuje, aby sa stretávali s najrôznejšími situáciami, pri ktorých sa určuje počet predmetov: - usporiadaných aj neusporiadaných, - všetkých aj len s danou vlastnosťou, - ktoré sú neustále k dispozícii, ale aj takých, ktoré sú k dispozícii len určitý čas. Pri menej prehľadných situáciách ukazuje, ako si pri zisťovaní počtu môžeme pomáhať chodením pomedzi predmety, úpravou objektov (zmena polohy, robenie značky, na započítanom objekte) a vytvára príležitosti na ich osvojenie si deťmi. Učiteľka vytvára situácie, kde sa rozdeľuje na 2 alebo 3 časti s rovnakým počtom a nechá deti úlohu riešiť intuitívne (bez počítania). Následne vedie deti ku kontrole, či sú skupiny správne rozdelené. Pri tom sa deti stretávajú aj s možnosťou, že sa skupiny zadaným spôsobom rozdeliť nedajú (riešenie neexistuje). Podobne ukazuje, že striedavým značením po jednom v dvoch skupinách (dávaním do dvojíc) môžeme aj bez určovania ich počtov: - porovnať počty dvoch skupín, - vytvoriť rovnako veľa objektov ako má určená skupina objektov, - rozdeliť (pokiaľ to ide) skupinu obrázkov na dve časti s rovnakým počtom.
	<i>Geometria a meranie</i>	• Poskladá z primeraného množstva útvarov obrázkov podľa predlohy, pokynov a na danú tému. • Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazcov, kreslenie obrysov či identifikáciu cesty v obraze (v bludisku, na jednoduchej mape). • Približne nakreslí kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.	Vedie deti k tvorbe najmä rovinných útvarov. Umožňuje pri tom používať čo najrôznejšie formy (kreslenie, strihanie, lepenie , skladanie, lámanie, modelovanie, ...). Na kreslenie čiar organizuje rôznorodé činnosti a hry, ako napríklad: riešenie bludísk, postupné spájanie obrázkov v určenom poradí nepretínajúcimi sa čiarami, spájanie dvojíc určených (popísaných) dvojíc obrázkov nepretínajúcimi sa čiarami, nájdenie druhého konca čiary. Iniciuje činnosti, pri ktorých sa deti s rovinnými útvarmi stretávajú predovšetkým prostredníctvom telies (napríklad otáčanie stien telesa, obkresľovanie (kreslenie pôdorysu), prestrkávanie telies cez „tesné“ otvory, ...). Vedie deti k tvorbe najmä rovinných útvarov. Umožňuje pri tom používať čo najrôznejšie formy (kreslenie, strihanie, lepenie , skladanie, lámanie, modelovanie, ...).
	<i>Logika</i>	• Roztriedi objekty v skupine na základe určenej vlastnosti (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.). • Vytvorí dvojicu objektov na základe danej logickej súvislosti.	Snaží sa aj pri bežných situáciách a činnostiach nechať deti triediť a vyberať objekty s danou vlastnosťou (rozdeľte autá na nákladné a osobné, jednu skupinu budú tvoriť dievčatá, čo majú na sebe niečo žlté a pod.).

	<i>Práca s informáciami</i>	Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok (podľa možnosti konkrétnej materskej školy), vie kresliť, farebne vyplňať uzavreté plochy, vyberať a umiestňovať obrázky.	Učiteľka využíva digitálne pomôcky pre predškolský vek, ktoré má materská škola k dispozícii na zoznamovanie sa a ovládanie základných činností, ktoré poskytujú špeciálne podrobnejšie ovládanie digitálnych pomôcok a hier, ktoré stimulujú: - pohyb po štvorcovej sieti, - vyfarbovanie čiar a uzavretých plôch, - hľadanie a prenášanie predmetov na určené miesto.
Človek a príroda	<i>Živočíchy</i>	- Identifikuje niektoré životné prejavy živočíchov. - Opíše spôsoby starostlivosti o niektoré živočíchy. - Rozpoznáva mláďatá vybraných živočíšnych druhov a pomenúva ich. - Identifikuje rôznorodosť spôsobu života živočíchov.	Učiteľka vedie deti k pozorovaniu a porovnávaniu rôznych živočíchov podľa vonkajších znakov ich tel, podľa rôznych spôsobov ich pohybu v prostredí, podľa rôzneho spôsobu získavania potravy a k porovnávaniu podmienok, v ktorých rôzne živočíchy žijú. Pri pozorovaní živočíchov sa zameriava na tie, ktoré sa nachádzajú v blízkom okolí (napr. na školskom dvore) alebo na tie, s ktorými majú deti skúsenosti (rôzne druhy hmyzu, živočíchy chované pre úžitok), resp. sú v blízkom okolí pozorovateľné. Učiteľka vedie deti k spoznávaniu spôsobu života vybraných druhov živočíchov (napr. mačka, dáždovka, motýľ).
	<i>Vnímanie prírody</i>	- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia. - Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov. - Vymenuje ročné obdobia.	Učiteľka vytvára situácie, v ktorých majú deti možnosť prezentovať aktuálne predstavy o prírodných javoch, predmetoch a situáciách. Porovnáva detské predstavy a zdôrazňuje rozdiely. Určuje kategórie triedenia rôznych prírodných objektov a zisťuje, do akej miery deti pri triedení premýšľajú. Vytvára situácie, v ktorých je úlohou detí triediť prírodné objekty podľa znaku, ktorý si určia deti a zisťuje, ako exaktne pracujú so zvoleným kritériom. Učiteľka sa rozpráva s deťmi o pozorovateľných zmenách v prírode, ktoré nastávajú v dôsledku zmien ročných období.
	<i>Rastliny</i>	- Uvedie niektoré životné prejavy rastlín. - Opíše podmienky zabezpečujúce klíčenie a rast rastliny.	Venuje sa aktivitám zameraným na skúmanie klíčenia a rastu rastlín ako dvoch špecifických procesov. Vedie deti tak, aby si uvedomili, že klíčenie a rast rastliny sú prejavom jej života. Klíčenie a rast rastlín vysvetľuje na príklade pestovania vybraných poľnohospodárskych plodín; venuje sa objasňovaniu spôsobu rozmnožovania rastlín.
Človek a spoločnosť	<i>Ľudské vlastnosti a emócie</i>	Vyjadruje pocity zo zážitku, vypočutej rozprávky alebo príbehu – pozitívne i negatívne. (Zborník rozprávok aktivita č.3)	Učiteľka umožní, aby deti mohli vyjadrovať svoje pocity spoločensky prijateľným spôsobom – pozitívne i negatívne. Učiteľka takto nabáda dieťa na opisovanie emócií pozitívnych (radosť, veselosť, spokojnosť, hrdosť na úspech, súcit) a negatívnych (smútok, strach, obavy, hnev) na základe: - pozorovania druhých detí či rozprávkových hrdinov z rôznych médií – detská literatúra, film, televízia..., - vlastných aktuálnych zážitkov.

	<i>História okolia</i>	• Uvedie príklad tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok.	Učiteľka rozpráva a vedie riadený rozhovor o minulosti blízkeho okolia aj prostredníctvom zvykov, tradícií a folklóru, ktoré sa viažu na danú lokalitu. Obsah sprístupňuje napríklad prostredníctvom sviatkov, na ktoré sa lokálne zvyky, tradície a folklór viažu.
Človek a svet práce	<i>Remeslá a profesie</i>	• Pozná niektoré tradičné remeslá.	Učiteľka sa venuje diskusi o rôznych tradičných remeslách, pričom sa sústreďuje na aktuálnu skúsenosť detí. Zameriava sa na opis postupu prípravy vybraných produktov tradičných remesiel, napríklad tehliarstvo, hrnčiarstvo, tkáčstvo, prútikárstvo (podľa aktuálnych možností školy). Vybrané jednoduché postupy s deťmi realizuje. Aktivitu realizuje tak, aby sa deti zamýšľali nad spôsobom, ako mohli byť jednotlivé produkty tradičných remesiel vytvorené (napr. kde a ako získať materiál na prípravu prúteného košíka, čím materiál prípadne nahradiť a pod.).
	<i>Užívateľské zručnosti</i>	• Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu. • Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade.	Učiteľka vytvára situácie, v ktorých majú deti možnosť spontánne vyberať náradie na prípravu a/alebo úpravu predmetov, prostredia, materiálov. Počas používania náradia a nástrojov vedie deti k ich efektívnemu a bezpečnému spôsobu používania, precizuje spôsobilosť používať nástroje a náradie správne. Učiteľka sa zameriava na rozvoj jednoduchých užívateľských zručností: hrabanie hrabľami; prenášanie sypkého materiálu lopatou; skrutkovanie; odťahovanie a pritáhovanie matíc kľúčom; strihanie nožnicami; krájanie tupým nožom; otváranie a zatváranie visacieho zámku; viazanie uzla a mašličky; navliekanie ihly a zošívanie tupou ihlou; pranie mydlom; nalievanie tekutín z fľaše a do fľaše (a iné podľa aktuálnych možností školy).
Umenie a kultúra <i>Hudobná výchova</i>	<i>Vokálne činnosti</i>	• Spieva piesne a riekanky	Učiteľka spieva s deťmi ľudové, detské umelé piesne, riekanky, resp. vhodnú súčasnú hudobnú produkciu pre deti v rozsahu d1- h1 až c1- c2. Učiteľka vytvára u detí návyk správneho speváckeho dýchania realizáciou dychových rozcvičiek a hier s dychom. Učiteľka prostredníctvom hlasových rozcvičiek, hier s hlasom a vokálnych dialogických hier rozširuje detský hlasový rozsah, rozvíja základné spevácke schopnosti a zručnosti. Učiteľka vytvára situácie, v ktorých deti imitujú hlasom zvuky okolitého sveta a spievajú osvojené piesne na zvukomalebné alebo neutrálne slabiky
	<i>Inštrumentálne činnosti</i>	• Zvláda jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam a riekankám.	Učiteľka spoločne s deťmi vytvára a realizuje jednoduché sprievody k piesňam a riekankám v podobe ich rytmu, metra, resp. rytmického ostinátu.
	<i>Hudobno-pohybové činnosti</i>	• Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách.	Učiteľka vyberá vhodné hudobno-pohybové hry, v ktorých deti imitujú pohyb, resp. tvoria vlastné pohybové vyjadrenie. Vedie ich k dodržiavaniu pravidiel v hudobno-pohybových hrách.

	<i>Hudobno-dramatické činnosti</i>	• Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.	Učiteľka s deťmi stvárnjuje detské piesne a skladbičky primeranými dramatickými výrazovými prostriedkami. Učiteľka vytvára situácie, v ktorých deti využijú prvky hudobno-dramatickej improvizácie a hudobno-dramatickú interpretáciu (zmenené dramatické podanie). Učiteľka spoločne s deťmi vyberá vhodnú hudbu na vykreslenie prostredia, nálady a postáv v hudobno-dramatických celkoch a hudobných rozprávkach.
Umenie a kultúra <i>Výtvarná výchova</i>	<i>Výtvarné činnosti s tvarom na ploche</i>	• Skladá tvary a skladaním vytvorí novotvar (nové zobrazenie) a pomenuje ho.	Učiteľka podnecuje hravé skladanie nefiguratívnych tvarov do zloženého tvaru, vznik novotvaru (napr. plošných geometrických tvarov z farebného papiera) alebo skladanie kartónových tlačných písmen (do tvarov postavičiek). Nový zložený tvar možno na výkres obkresliť, ofrotážovať, prilepiť a pod., a je možné ho doplniť kresbou alebo maľbou. <i>Pozn. Aktivita môžu nadväzovať na aktivity z matematickej oblasti (rovinné útvary) – deti ale pracujú bez predlohy.</i>
	<i>Výtvarné činnosti s tvarom v priestore</i>	• Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty.	Učiteľka dáva deťom príležitosť na modelovanie jednoduchého figurálneho a geometrického tvaru (mäkká modelovacia hmota).
	<i>Výtvarné činnosti s farbou</i>	• Hravo experimentuje s farbami.	Učiteľka poskytuje možnosť výberu jednoduchej maliarskej techniky, napr. tempera – farby riediteľné vodou (s možnosťou miešania farebnej masy), alebo vodové farby, farebné tuše, pastel, pastelky, fixky (farby s možnosťou výberu pripraveného farebného tónu); vedie s deťmi rozhovor o farbách a pocitoch ktoré vyjadrujú; dôraz na výraz farieb (napr. tmavé, svetlé) a na ich miešanie (v paste alebo prekrývaním). Vedie deti k osvojovaniu návykov držania maliarskeho nástroja a miešania farieb. <i>Pozn.: učiteľka necháva dieťaťu priestor na vlastnú sebarealizáciu, objavovanie, experimentovanie a vyjadrenie fantázie s možnosťou prepojenia na aktivity v inej vzdelávacej oblasti</i>
	<i>Synestézia (medzizmyslové vnímanie)</i>	• Reaguje výtvarnými prostriedkami na zmyslové podnety.	Učiteľka umožňuje deťom aktivity zamerané na snímanie rozmanitých povrchov technikou frotáže (budovanie vzorkovníčka, alebo tvarovej kompozície z frotážovaných povrchov). Vedie deti k pomenovaniu rôznych hmatových pocitov z frotážovaných povrchov (drsňý, hladký, vrúbkovaný, pichľavý, mäkký...). <i>Pozn.: téma môže nadväzovať na vzdelávaciu oblasť Človek a svet práce, podoblast Materiály a ich vlastnosti.</i> Učiteľka podnecuje farebné vyjadrenie výrazných chutí farbami (napr. kyslosť – citrón – žltá ...). Volí aktivity, kde sa deti inšpirujú náladou hudobnej skladby; s dôrazom na vzťah zrakovej a zvukovej skúsenosti (krátka, výrazovo jednoznačná ukážka hudobnej skladby – reakcia ľubovoľnými výtvarnými prostriedkami). <i>Pozn. aktivity môžu nadväzovať na aktivity z hudobnej oblasti.</i>
Zdravie a pohyb	<i>Pohyb a telesná zdatnosť</i>	• Vykona tieto základné polohy a postoje podľa pokynov: stoj, drep, kľak, sed, ľah.	Učiteľka na základe opakovaných pokynov a ukážok podporuje u detí osvojovanie si základných polôh a postojov (stoj čelom vpred, stoj čelom vzad, drep, kľak, sed, ľah vpred, ľah vzad). Vhodné je využívať poradové cvičenia a správnu terminológiu (upažiť, zapažiť, vzpažiť,

		• Ovláda rôzne techniky lezenia, plazenia a preliezania. • Zvládne turistickú prechádzku. • Ovláda skok znožmo a skok cez prekážku. • Rytmicky správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod.	predpažiť, pripažiť, unožiť, zanožiť, prednožiť, prinožiť, pokrčiť, skrčiť a pod.). Učiteľka využíva na zaradenie rôznych techník lezenia, podliezania a preliezania aj náradie a náčinie. Učiteľka motivuje deti počas prechádzky tak, aby deti zvládli súvislú chôdzu primeraného trvania bez únavy alebo vyčerpania. Turistické prechádzky sa spravidla realizujú počas pobytu vonku. Učiteľka zaraďuje cvičenia zamerané na skoky znožmo na mieste, skoky znožmo z miesta do diaľky, skoky zo zvýšenej podložky, skoky na jednej nohe, preskakovanie prekážok. Učiteľka zaraďuje hudobno-pohybové hry na osvojenie rytmizácie štvrtových dôb v 2/4 takte hrou na telo a na vyjadrovanie hudobného rytmu pri chôdzi alebo behu. Na základe ukážky deti imitujú tanečné kroky ako napr. krok poskočný, krok prísuný na hudobný sprievod. Následne je možné zaradiť pohybovú improvizáciu na báze vlastnej tvorivosti na známy alebo neznámy hudobný sprievod.
--	--	--	--

Stratégie, metódy a prostriedky VVČ:

Hry: námetové, didaktické, "Na čitateľov/ky", "Na spisovateľov/ky", "Na zvieratká", "Na Šibačov", "Na záhradníkov", "Na pestovateľov"... **Edukačné aktivity:** "Moja obľúbená rozprávková postava", návšteva knižnice, "Urobím si knihu" návrh a výroba vlastnej knihy, pojmové mapovanie - "Zvieratá a ich mláďatá", "Ako hovoria" rozlišovanie zvierat podľa zvuku, "Semienko" - sadenie, polievanie, pozorovanie, výtvarná a technická činnosť, "Veľká Noc" - čítanie príbehov o ľudových tradíciách, zdobenie veľkonočných vajíčok, prednes riekaniek a básní..., **Pobyt vonku:** vychádzka, PH a HPH na ŠD (Húsky, húsky..., Vlk a kozliatka...), rozhovor, pozorovanie prebúdajúcej sa prírody, loptové hry, detské ľudové hry, recitácia, dramatizácia, vyhľadávanie jarých kvetov..., **Hodnotenie VVČ:** pracovné listy, pozorovanie detí, výsledné produkty detí, tematické rozhovory, hádanky..., **Učebné zdroje:** časopisy, knihy, grafický a technický materiál, obrázky, Kafomet, modelovací materiál, detské edukačné programy, internet...

APRÍL: SPRÁVAJ SA BEZPEČNE A POZNAJ SVOJU VLAST' (obsahový celok)

Tematické celky:

1. *Doprava - cestujeme a objavujeme*
2. *Poznaj pravidlá cestnej premávky/Správaj sa bezpečne na ceste*
3. *Cestujeme po Slovensku*
4. *Naša Zem je guľatá (Čistá voda, čistý vzduch)*

Rozprávka:

POD HRÍBOM ... (vid'. Zborník rozprávok)

Grafomotorické zručnosti:

Osmičky/ slučky: 3-4r. radenie farebných otlačkov z L→P, uchopovanie ceruzky – šikmé, lomené línie, uchopovanie a manipulácia s predmetmi

4-5r. osmičky uvoľnenou rukou v zápästí spolu v koordinácii s prstovým ovládaním grafického materiálu

5-6r. slučky – nácvik ohnutej línie v smere z L→P a naopak „telefónna šnúra“

<i>Vzdelávacia oblasť</i>	<i>Vzdelávacia podoblasť</i>	<i>Výkonový štandard</i>	<i>Obsahový štandard</i>
Jazyk a komunikácia	<i>Poznávanie funkcií písanej reči</i>	Dokáže jednoducho vysvetliť, prečo je písaná reč dôležitá a uvedie jednoduché príklady.	Učiteľka volí na vzdelávacie aktivity texty rozmanitých žánrov, snaží sa o pestrosť ich využívania. Okrem ľudovej a autorskej poézie, rozprávok a príbehov využíva informačné texty (detské encyklopédie) a ďalšie informačné zdroje, vrátane digitálnych technológií. Prostredníctvom rôznorodých žánrov a ich využívania v rámci vzdelávacích aktivít učiteľka demonštruje funkcie písanej reči tak, aby dieťa získalo predstavu o tom, že písaná reč: - umožňuje dorozumievanie (nad rámec hovorenej reči) v čase neprítomnosti adresáta komunikačného zámeru, - je zdrojom poznatkov, informácií a vedomostí, - je zdrojom zážitkov (emócií, prežívania, fantázie) a umožňuje ich vyjadrovať, - má mnohoraké praktické využitie (napr uľahčuje a rozširuje možnosti zapamätania si informácií, umožňuje riadenie vlastnej činnosti aj činnosti druhých, poskytuje informácie o praktických činnostiach).
	<i>Fonologické procesy a fonologické uvedomovanie</i>	Sprevádza spievanie piesne alebo recitáciu krátkeho literárneho útvaru rytmickým sprievodom. (Zborník rozprávok aktivita č.4)	Recitovanie básní a spev piesní učiteľka dopĺňa rytmickým sprievodom (napr. tlieskaním, rytmizáciou na ľahkoovládateľných hudobných nástrojoch).

		Rozčlení zvolené slová na slabiky. (Zborník rozprávok aktivita č.4)	Učiteľka pri rytmizácii riekaniek a piesní zdôrazňuje rytmickú štruktúru slova na úrovni slabiky.
	<i>Artikulácia a výslovnosť</i>	Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny. (Zborník rozprávok aktivita č.3)	Pri hlasnom čítaní deťom učiteľka dbá na zreteľnú artikuláciu. Krátke literárne útvary (básničky, riekanky, vyčítanky) si deti osvojujú spamäti, recitujú ich s dôrazom na správnu výslovnosť. Jazykové hry spestruje učiteľka využívaním špecifických riekaniek so zameraním na precvičovanie problematických spoluhlások (sykaviek, slabikotvorných spoluhlások r, f, l, i, a pod.).
	<i>Porozumenie implicitného významu textu</i>	Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v dramatických a hudobno-pohybových činnostiach. (Zborník rozprávok aktivita č.1)	Deti majú možnosť vyjadriť svoje pocity, zážitky a získané vedomosti rôznym spôsobom (v rámci výtvarných, hudobno-pohybových či dramatických činností).
	<i>Porozumenie explicitného významu textu</i>	- Vlastnými slovami vysvetlí význam slov, ktoré pozná (napr. opisom, použitím synonymických výrazov, aj negatívnym vymedzením, teda použitím antoným a i.). (Zborník rozprávok aktivita č.2) - Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu (napr. udalostí, deja, faktov, informácií a i). (Divadielko v knižnici) - Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu.	Učiteľka venuje patričnú pozornosť vysvetľovaniu a vyvodzovaniu významov odvodených, nových a neznámych slov. V následných rozhovoroch, vzdelávacích aktivitách a komunikačných situáciách ich učiteľka opakovane používa, vytvára príležitosti na ich zmysluplné používanie deťmi. V slovných hrách (hľadanie protikladov, prirovnaní, tvorba zdrobnenín, homonymá, antonymá, synonymá a i.) upevňuje a rozvíja aktívnu slovnú zásobu detí. Počas čítania i po prečítaní textov kladie deťom kontrolné otázky, rekapituluje obsah, udalosti, pri náučných textoch fakty, informácie a nové poznatky (Čo nové sme sa dozvedeli? Podľa čoho vieme, že...?)
	<i>Koncept tlače a znalosť knižných konvencií</i>	- Identifikuje niektoré písmená abecedy. (Zborník rozprávok aktivita č.3) - Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh. (Zborník rozprávok aktivita č.1)	Učiteľka môže písomne označiť hrové kútiky alebo centrá aktivít v triede (knižnica, polička na odkladanie prác detí, ...), na nástenku a informačné plochy v triede umiestňuje krátke oznamy alebo inštrukcie napísané veľkými tlačnými písmenami, pri zadávaní úloh v skupine dáva deťom (5-6 ročným) postup v podobe stručnej osnovy činností (jednoslovné inštrukcie). Tieto informácie dopĺňa piktogramami činností alebo objektov. Deti majú príležitosť nahliadnuť do knihy v priebehu toho, ako ju učiteľka číta. Všímajú si pritom, že ilustrácia a text spolu súvisia. Spolu s učiteľkou o tejto súvislosti diskutujú. Ilustrácie k textu učiteľka používa na predvídanie deja príbehu a na reprodukciu prečítaného príbehu.
	<i>Grafomotorické predpoklady písania</i>	Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov.	Prostredníctvom výtvarných a pracovných aktivít na voľnej ploche si dieťa rozvíja vizuálno-motorickú koordináciu pohybu ruky, zápästia a prstov pri jej cielenom pohybe. Pri využívaní kresliacich potrieb sa dieťa učí regulovať tlak ruky na podložku.

		Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná. (Zborník rozprávok aktivita č.2), (Zborník rozprávok aktivita č.3)	V nadväznosti na to si dieťa osvojuje zvládnutie jednoduchých grafomotorických prvkov vyžadujúcich prácu zápästia (o.i. vertikálne línie, horizontálne línie, krivky, slučky) a dlane a prstov (o.i. horný a dolný oblúk, lomená línia, vlnovka, ležatá osmička).
Matematika a práca s informáciami	<i>Čísla a vzťahy</i>	- Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov podľa zisteného počtu v skupinách (do 10 prvkov v skupine). - Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov bez určovania ich počtu.	Učiteľka oboznamuje deti s tým, ako sa dá postupné zisťovanie jednotlivých počtov využiť pri riešení jednoduchých úloh, kde sa pridáva, odoberá, dáva spolu a rozdeľuje. Učiteľka vytvorí deťom dostatok príležitostí stretávať sa s používaním rôznych symbolov, modelov pri riešení týchto úloh, vedie ich k tomu, aby ich postupne aj samy začali používať pri riešení jednoduchých abstraktnejších úloh (ovečky budú zelené kocky, miesto každého zajaca nakreslíme klietku, v ktorej je, ...). Precvičovacie aktivity na určovanie počtu organizuje aj formou rôznych hier a súťaží v menších skupinkách, napr. pre trojice (jeden v určenej forme vytvára počet, druhý ho určuje a tretí určuje, či to prvý a druhý urobil správne; v činnostiach sa striedajú).
	<i>Geometria a meranie</i>	- Pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...) opíše polohu objektu, umiestni predmet podľa pokynov, dá pokyn na umiestnenie predmetu na určené miesto. - Odhadom aj meraním porovná dva predmety podľa veľkosti určeného rozmeru (dĺžka, výška, šírka, hrúbka). Výsledok porovnania vysloví pomocou stupňovania prídavných mien (dlhší, kratší, širší, nižší, užší...). - Usporiada podľa veľkosti určeného rozmeru 3 až 4 predmety. - Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazcov, kreslenie obrysův či identifikáciu cesty v obrazci (v bludisku, na jednoduchej mape).	Iniciuje činnosti, pri ktorých deti spontánne opisujú polohu objektu, prípadne ho umiestňujú na dané miesto (skrývacky). Umožní deťom, aby merali pomocou neštandardných jednotiek dĺžky (napr. špagátu či prúžku papiera). Vytvára rôzne situácie na porovnávanie predmetov (pri porovnaní viacerých predmetov aj vyberanie naj...) pomocou veľkosti zvoleného rozmeru (dĺžka, výška, šírka, hrúbka...) a to odhadom aj meraním. Pri porovnávaní odhadom robia deti kontrolu odhadu meraním. Učiteľka nechá deti porovnať a usporiadať útvary v ich celkovej veľkosti a jednotlivých rozmeroch. Na kreslenie čiar organizuje rôznorodé činnosti a hry, ako napríklad: riešenie bludísk, postupné spájanie obrázkov v určenom poradí nepretínajúcimi sa čiarami, spájanie dvojíc určených (popísaných) dvojíc obrázkov nepretínajúcimi sa čiarami, nájdenie druhého konca čiary.

		Na základe pokynov daných pomocou symbolov ↓, ←, →, ↑ (alebo pomocou iných dohodnutých symbolov pre pohyb v štvorcovej sieti) sa dokáže pohybovať v štvorcovej sieti.	Zabezpečí, aby deti používali kartičky so symbolmi ↓, ←, →, ↑ (alebo kartičky s inými dohodnutými symbolmi pre pohyb v štvorcovej sieti) a aj pomocou spojených pokynov (napríklad: najprv 3krát ← a potom 2-krát ↑).
	<i>Logika</i>	- Rozhodne o pravdivosti (áno/nie, platí/neplatí) jednoduchých tvrdení. - Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).	Postupne prenáša zodpovednosť za rozhodovanie (je to dobre, má to dobre a pod.), pri vhodných úlohách iniciuje kontrolu nájdených riešení. Snaží sa aj pri bežných situáciách a činnostiach nechať deti triediť a vyberať objekty s danou vlastnosťou (rozdeľte autá na nákladné a osobné, jednu skupinu budú tvoriť dievčatá, čo majú na sebe niečo žlté a pod.). Umožní deťom vytvárať pri stavbách pravidelnosť (napríklad vyplní rám týmito kockami tak, aby sa červená a modrá kocka nestretávali a pod.).
	<i>Práca s informáciami</i>	Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok (podľa možnosti konkrétnej materskej školy), ktorá simuluje pravouhlý pohyb v štvorcovej sieti (po štvorčekoch aj po vrcholoch), vie pomocou tlačidiel prejsť určenú trasu a to aj s prekážkami, pri tom zbiera a ukladá určené predmety, dodržiava správne poradie činností. Naraz dokáže naplánovať až 4 kroky takejto cesty.	Učiteľka využíva digitálne pomôcky pre predškolský vek, ktoré má materská škola k dispozícii na zoznamovanie sa a ovládanie základných činností, ktoré poskytujú špeciálne podrobnejšie ovládanie digitálnych pomôcok a hier, ktoré stimulujú: - pohyb po štvorcovej sieti, - vyfarbovanie čiar a uzavretých plôch, - hľadanie a prenášanie predmetov na určené miesto. Podľa možnosti materskej školy vytvára maximálny priestor na zoznamovanie sa a ovládanie tých digitálnych pomôcok a hier, ktoré umožňujú plánovanie viacerých krokov.
Človek a príroda	<i>Rastliny</i>	Identifikuje rôznorodosť rastlinnej ríše.	Učiteľka vytvára také situácie, v ktorých deti porovnávajú jednotlivé časti rôznych rastlín, napríklad stoniek, listov, kvetov, koreňov, či plodov. Uvažujú spolu nad významom rôznorodosti. Učiteľka sústreďuje pozornosť detí na hľadanie spoločných a rozdielnych znakov rôznych rastlín, používa na to rastliny blízkeho okolia (školský dvor), resp. rastliny, ktoré deti poznajú (s dôrazom na úžitkové, liečivé rastliny).
	<i>Neživá príroda</i>	- Uvedie príklady, kde sa v prírode nachádza voda. - Pozná význam vody pre rastliny, živočíchy a človeka. - Uvedie príklady javov, v ktorých je možné vnímať prítomnosť vzduchu.	Učiteľka zisťuje predstavy detí o prítomnosti vody v prírode, vedie ich k pozorovaniu prítomnosti vody v kvapalnom, pevnom aj plynnom skupenstve (bez zavedenia pojmov). Diskutuje s deťmi o význame vody pre človeka, rastliny a živočíchy, pričom súčasťou diskusie je aj problematika znečistenia vody rôznymi látkami, ktoré je aj nie je možné vo vode vidieť, či inak vnímať (čuchom, hmatom a pod.). Napríklad vedie deti k porovnávaniu vody pochádzajúcej z rôznych zdrojov. Špecifikuje pitnú vodu a objasňuje nebezpečenstvo pitia vody z neznámych zdrojov. Učiteľka s deťmi diskutuje o prejavoch pohybu vzduchu, ktoré poznajú z bežného života (prievan, vietor, pohyb teplého vzduchu

			nad výhrevnými telesami a pod.). Učiteľka vytvára situácie, v ktorých majú deti možnosť vnímať prítomnosť vzduchu rôznymi zmyslami (napr. fúkanie vzduchu do vody slamkou; vytláčanie vzduchu zo špongie pod vodou, nafukovanie balóna a pod.). Diskutuje s deťmi o význame vzduchu pre život človeka, rastlín a živočíchov.
	<i>Živočíchy</i>	• Identifikuje rôznorodosť živočíšnej ríše. • Na základe pozorovania identifikuje rozdiely medzi živočíchmi v spôsobe ich pohybu.	Učiteľka vedie deti k pozorovaniu a porovnávaniu rôznych živočíchov podľa vonkajších znakov ich tiel, podľa rôznych spôsobov ich pohybu v prostredí, podľa rôzneho spôsobu získavania potravy a k porovnávaniu podmienok, v ktorých rôzne živočíchy žijú.
Človek a spoločnosť	<i>Dopravná výchova</i>	• Pozná a dodržiava základné pravidlá správania účastníkov cestnej premávky týkajúce sa chodcov. • Pozná a dodržiava základné pravidlá správania účastníkov cestnej premávky týkajúce sa cyklistov, kolobežkárov, korčuliarov. • Pozná a dodržiava základné pravidlá správania v úlohe cestujúceho v hromadnej doprave a v úlohe spolujazdca. • Pozná rôzne druhy dopravných prostriedkov. • Pozná význam vybraných dopravných značiek.	<i>Dieťa ako chodec.</i> Učiteľka sa s deťmi rozpráva o bezpečnom spôsobe pohybu po chodníku – chodenie vpravo. Vedie deti k tomu, aby boli obozretné nielen na ceste, ale aj v blízkosti cesty. Učiteľka umožní deťom prechádzanie cez vyznačený priechod so svetelným zariadením i bez neho. Učiteľka vedie deti k chápaniu rozdielu medzi chodníkom a cestou, k pozeraniu a počúvaniu diania na ceste. <i>Dieťa ako cyklista.</i> Učiteľka vytvára modelové situácie, v ktorých si deti ako cyklisti, kolobežkári, korčuliari precvičujú najmä vzájomnú ohľaduplnosť pri pohybe po chodníku a po ceste ako aj na mieste vyhradenom pre bicyklovanie. Vedie ich k používaniu reflexných a ochranných prvkov pri týchto športových aktivitách. <i>Dieťa ako cestujúci v hromadnej doprave a ako spolujazdec.</i> Učiteľka sa venuje pravidlám správania sa dieťaťa v hromadnej doprave a bezpečnému správaniu dieťaťa ako spolujazdca, napr. venuje pozornosť aj nutnému používaniu ochranných prvkov v role spolujazdca. Učiteľka sa s deťmi rozpráva o rôznych spôsoboch dopravy, aj podľa miesta ich pohybu, ďalej podľa ich možností na presun na kratšie a dlhšie vzdialenosti. Rozprávajú sa spolu s deťmi aj o spôsobe ich používania. Učiteľka si s deťmi počas vychádzky všima dopravné značky, ktoré súvisia s pohybom v role chodcu, cyklistu, korčuliara či kolobežkára. Pozornosť venuje tomu, aby deti poznali význam daných dopravných značiek a dokázali podľa nich konať.
	<i>Geografia okolia</i>	• Pozná najznámejšie prírodné krásy našej vlasti, napr. Vysoké Tatry alebo Dunaj.	Učiteľka vedie riadený rozhovor na tému prírodné krásy našej vlasti. Rozpráva sa s deťmi o skúsenostiach, ktoré s krajinou majú a o tom, ako človek krajinu mení (napríklad výstavbou miest, priehrad a pod.).
	<i>Národné povedomie</i>	• Rozpozná štátne symboly Slovenskej republiky – zástava, hymna.	Učiteľka vytvára situácie, v ktorých prirodzene predstavuje symboly Slovenskej republiky a podporuje národné povedomie detí tak, aby vnímali slovenskú spolupatričnosť. Využíva rôzne bežne sa vyskytujúce situácie, ako sú napríklad významné medzinárodné súťaže a slovenskú reprezentáciu v nich, národné sviatky či úspechy Slovenska v kultúre, vede a iných oblastiach ľudského pôsobenia (podľa aktuálnych možností).

		Pozná významné dominanty hlavného mesta Bratislavy, napr. Bratislavský hrad, rieku Dunaj.	Opíše aj hlavné mesto Bratislavu a jej dominanty. Učiteľka predstavuje príklad úctivého správania sa k štátnym symbolom.
	<i>Orientácia v okolí</i>	Opisuje známe trasy na základe orientačných bodov.	Učiteľka spolu s deťmi vytvára plán cesty, ktorý spolu zakresľujú. Učiteľka vedie vzdelávanie tak, aby si deti uvedomili význam tvorby plánu cesty.
Človek a svet práce	<i>Materiály a ich vlastnosti</i>	Opisuje predmety a ich rôzne vlastnosti.	Učiteľka zameriava pozornosť detí na skúmanie vlastností rôznych predmetov a následne sa spolu s deťmi pokúšajú triediť ich podľa materiálov, z ktorých sú vyrobené. Skúmajú spolu rôzne druhy materiálov a zamýšľajú sa nad možnosťou ich použitia, pričom sa prednostne sústreďujú na prírodné materiály: kameň, drevo, uhlie, slama, šúpolie, perie, vlna a pod. Pri zvažovaní možnosti ich využitia pri tvorbe špecifických výrobkov spolu zdôvodňujú využitie vymenovaním vlastností, ktorými sa materiál líši od iných materiálov. Neskôr učiteľka vedie deti k podobnému skúmaniu človekom upravených materiálov: papier, plasty, sklo, kovy, textil a pod. Na základe rozpoznávania rôznych materiálov sa učiteľka snaží viesť deti k rozvoju recyklačných spôsobilostí – k triedeniu odpadu
	<i>Užívateľské zručnosti</i>	Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu.	Učiteľka vytvára situácie, v ktorých majú deti možnosť spontánne vyberať náradie na prípravu a/alebo úpravu predmetov, prostredia, materiálov. Počas používania náradia a nástrojov vedie deti k ich efektívnemu a bezpečnému spôsobu používania, precizuje spôsobilosť používať nástroje a náradie správne.
Umenie a kultúra <i>Hudobná výchova</i>	<i>Rytmické činnosti</i>	- Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj v 3/4 takte. - Realizuje rytmický sprievod k riekankám a piesňam.	Učiteľka s deťmi vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj v 3/4 takte. Vyberá a rytmizuje slová, slovné spojenia. Realizuje s deťmi vokálne, inštrumentálne a hudobno-pohybové rytmické dialogické hry v podobe rytmického dialógu a hry na ozvenu či štafetu. Učiteľka spoločne s deťmi vytvára rytmické sprievody k riekankám a piesňam v podobe rytmu, metra či rytmického ostináta, deti vytvárajú rytmickú predohru, medzihru a dohru hrou na tele, alebo využívajú rytmické nástroje Orffovho inštrumentára.
	<i>Vokálne činnosti</i>	Spieva piesne a riekanky.	Učiteľka spieva s deťmi ľudové, detské umelé piesne, riekanky, resp. vhodnú súčasnú hudobnú produkciu pre deti v rozsahu d1- h1 až c1- c2. Učiteľka vytvára u detí návyk správneho spevacieho dýchania realizáciou dychových rozcvičiek a hier s dychom. Učiteľka prostredníctvom hlasových rozcvičiek, hier s hlasom a vokálnych dialogických hier rozširuje detský hlasový rozsah, rozvíja základné spevacké schopnosti a zručnosti. Učiteľka vytvára situácie, v ktorých deti imitujú hlasom zvuky okolitého sveta a spievajú osvojené piesne na zvukomalebné alebo neutrálne slabiky.

	<i>Hudobno-dramatické činnosti</i>	• Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.	Učiteľka s deťmi stvárnjuje detské piesne a skladbičky primeranými dramatickými výrazovými prostriedkami. Učiteľka vytvára situácie, v ktorých deti využijú prvky hudobno-dramatickej improvizácie a hudobno-dramatickú interpretáciu (zmenené dramatické podanie). Učiteľka spoločne s deťmi vyberá vhodnú hudbu na vykreslenie prostredia, nálady a postáv v hudobno-dramatických celkoch a hudobných rozprávkach.
	<i>Percepčné činnosti</i>	• Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky. • Vyjadruje zážitky z počúvanej hudby verbálne, pohybom alebo inými umeleckými výrazovými prostriedkami.	Učiteľka počúva s deťmi detské hudobné skladby a piesne. Učiteľka sama spieva a hrá deťom piesne a inštrumentálne miniatúry. Učiteľka učí deti sluchom rozlišovať zvuky a tóny, zdroj hudobného a nehudobného zvuku. Identifikujú hlas dieťaťa, mužský, ženský, sólo spev, spev skupiny, znenie najznámejších klasických hudobných nástrojov, odkiaľ prichádza zvuk či tón. Učiteľka pri počúvaní hudby spoločne s deťmi identifikuje niektoré vyjadrovacie prostriedky hudby (rytmus, tempo, dynamiku). Spoločne pomenujú kontrasty v hudbe. Učiteľka vytvára situácie pre opätovné počúvanie a spoznávanie už počúvaných hudobných diel. Učiteľka nabáda deti k tomu, aby pocity z počúvanej hudby vyjadrili slovom, stvárnili pohybom či výtvarne.
Umenie a kultúra <i>Výtvarná výchova</i>	<i>Výtvarné činnosti s tvarom na ploche</i>	• Spája časti obrázkov lepením.	Učiteľka umožňuje deťom skladanie častí figuratívnych tvarov, vznik novotvaru (napr. časti obrázkov/fotografií zvierat či postáv vystrihnutých z časopisov, ktoré dieťa spája na ploche výkresu do nových tvarov, možnosť dopĺňať tvary kresbou).
	<i>Výtvarné činnosti s tvarom v priestore</i>	• Skladá, spája priestorovú zostavu z rôznych materiálov a pomenuje ju.	Učiteľka vedie deti, aby objekt alebo architektúru vytvárali z hotových prvkov (škatuľky, geometrické tvary, prírodniny, s využitím kartónu a iných materiálov), materiál spájali lepením, upevňovaním lepiacou páskou, plastelínou...s dôrazom na predstavivosť dieťaťa. Podľa inštrukcií učiteľky dieťa vytvára jednoduché papierové skladačky (napr. loďky, čiapka, lietadlo, nebopeklo ...).
Zdravie a pohyb	<i>Pohyb a telesná zdatnosť</i>	• Zvládne turistickú prechádzku. • Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď. • Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.	Učiteľka motivuje deti počas prechádzky tak, aby deti zvládli súvislý chôdzu primeraného trvania bez únavy alebo vyčerpania. Turistické prechádzky sa spravidla realizujú počas pobytu vonku. Učiteľka využíva pri manipulácii s náčiním rôzne cvičenia ako hádzanie lopty jednoručne a obojručne, hádzanie a chytanie lopty vo dvojiciach, hádzanie lopty na cieľ, psychomotorické cvičenia a hry s využitím netradičného náčinia, ako sú šatky, padáky, balančné plošiny a iné. V pohybových hrách učiteľka vysvetľuje význam pravidiel a dôležitosť ich dodržiavania. Súčasne u detí podporuje súťaženie a myšlienku fair-play.

		Ovláda tieto jednoduché akrobatické zručnosti: stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi.	Pre rozvoj jednoduchých akrobatických zručností je vhodné využívať cvičenia zamerané na rozvoj koordinačných schopností najmä na podporu dynamickej rovnováhy (chôdza a beh po vyvýšenej rovine - lavičke) a statickej rovnováhy (stoj na jednej nohe, váha predklonmo -lastovička). Učiteľka zaraďuje cvičenia pre nácvik a následné zdokonalenie prevalov (kotúl' vpred, kolíska, bočné prevaly). Odporúčajú sa využívať pohybové hry zamerané na zmeny polôh a postojov, rozvíjajúce reakčnú a orientačnú schopnosť. Pre celkový rozvoj koordinácie je vhodné zaraďovať obraty okolo výškovej osi s poskokmi alebo vo výskoku.
--	--	---	---

Stratégie, metódy a prostriedky VVČ:

Hry: námetové, didaktické, "Na šoférovo", "Na cestovateľovo", "Na dopravné prostriedky", "Na policajtov", "Na parkovisko"...

Edukačné aktivity: "Život na planéte Zem", "Náš kraj - Slovensko"- rozhovor, pojmová mapa - "Dopravné prostriedky", skladanie dopravných značiek, dopravné puzzle, tematické rozhovory...

Pobyt vonku: vychádzka - spoznávanie dopravných značiek a dopravných situácií, PH a HPH na ŠD (Na medveďa, Vlk a kozliatka...), rozhovor, jazda na detských dopravných prostriedkoch, projekt "Správaj sa bezpečne"

Hodnotenie VVČ: pracovné listy, pozorovanie detí, výsledné produkty detí, tematické rozhovory, hádanky...

Učebné zdroje: časopisy, knihy, grafický a technický materiál, obrázky, Kafomet, modelovací materiál, detské edukačné programy, internet, farby na telo...

MÁJ: MALÍ OCHRANCOVIA PRÍRODY (obsahový celok)

Tematické celky:

1. *Lúčne kvety, liečivé rastliny a huby*
2. *Úsmev mojej mamy*
3. *Hmyz*
4. *Hráme sa v prírode (Malí bádatelia)*

Rozprávka:

VLK A SEDEM KOZLIATOK... (vid'. Zborník rozprávok)

Grafomotorické zručnosti:

Kombinácie pohybov: 3r. obrázky v piesku (zanechávanie stopy), hra s bodom (otláčanie korku), úchop kresliaceho nástroja (veľký horný oblúk „Dúha“)

4-6r. kombinácie pohybov – hra s líniami, kruhmi a hranatými tvarmi odrážajúca sa v detskej kresbe

<i>Vzdelávacia oblasť</i>	<i>Vzdelávacia podoblasť</i>	<i>Výkonový štandard</i>	<i>Obsahový štandard</i>
Jazyk a komunikácia	<i>Fonologické procesy a fonologické uvedomovanie</i>	- Sprevádza spievanie piesne alebo recitáciu krátkeho literárneho útvaru rytmickým sprievodom. (Zborník rozprávok aktivita č.1) - Rozhodne, či sa dve slová rýmujú. (Zborník rozprávok aktivita č.3) - Rozčlení zvolené slová na slabiky. (Zborník rozprávok aktivita č.3) - Vyčlení začiatočnú hlásku slova. (Zborník rozprávok aktivita č.2)	Recitovanie básní a spev piesní učiteľka doplní rytmickým sprievodom (napr. tleskaním, rytmizáciou na ľahkoovládateľných hudobných nástrojoch). V texte básní, riekani, hádaní a vyčítaní deti vyhľadávajú slová, ktoré sú si zvukovo podobné (rýmujú sa), k zadaným slovám vyberajú ďalšie zvukovo podobné slová z radu slov, ktoré ponúka učiteľka alebo navrhujú vlastné slová. Učiteľka pri rytmizácii riekani a piesní zdôrazňuje rytmickú štruktúru slova na úrovni slabiky. Vyčlenenie začiatočnej hlásky slova učiteľka modeluje predĺžením doby výslovnosti začiatočnej hlásky alebo jej opakovaním vyslovením (v závislosti od charakteristiky hlásky). Dbá na to, aby deti postupne dokázali základné analyticko-syntetické činnosti so slovami vykonávať samostatne, bez podpory učiteľky.
	<i>Koncept tlače a znalosť knižných konvencií</i>	Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh. (Zborník rozprávok aktivita č.4)	Deti majú príležitosť nahliadnuť do knihy v priebehu toho, ako ju učiteľka číta. Všimajú si pritom, že ilustrácia a text spolu súvisia. Spolu s učiteľkou o tejto súvislosti diskutujú. Ilustrácie k textu učiteľka používa na predvídanie deja príbehu a na reprodukciu prečítaného príbehu.

	<i>Znalosť žánrov a jazykových prostriedkov písanej reči</i>	- Vníma a vie primerane vysvetliť rozdiel medzi poéziou (básničkou) a prozaickými žánrami. (Zborník rozprávok aktivita č.3) - Vie primerane vysvetliť rozdiel medzi fikciou a skutočnými príbehmi zo života. (Zborník rozprávok aktivita č.2), (Zborník rozprávok aktivita č.3)	Dôležitou súčasťou čítania deťom je predstavenie žánra. Učiteľka pred čítaním zvolených textov uvedie, o aký žánr ide, používa zodpovedajúce označenie textov, s ktorými pracuje (učíme sa básničku, ideme čítať rozprávku, povesť, bájku, príbeh, pozrieme sa do encyklopédie, vyhľadáme si informáciu na internete). Charakteristiky jednotlivých žánrov sú predmetom rozhovorov pred čítaním, následne po prečítaní sa dopĺňajú o nové skúsenosti a postrehy. Vie primerane vysvetliť rozdiel medzi fikciou a skutočnými príbehmi zo života na zábavu, oddych, poučenie, získavanie informácií)
	<i>Porozumenie implicitného významu textu</i>	- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje vo výtvarných činnostiach. (Zborník rozprávok aktivita č.1) (Divadielko v knižnici) - Uvažuje nad informáciami prezentovanými prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, porovnáva ich s vlastnou skúsenosťou a s tým, čo vie z iných zdrojov. (Zborník rozprávok aktivita č.1)	Porozumenie čítaných textov sa prehľbuje a upevňuje následnými aktivitami a vzdelávacími činnosťami. Zadané úlohy v rámci ostatných vzdelávacích oblastí nadväzujú (v rámci možnosti) na obsah čítaných textov. Deti majú možnosť vyjadriť svoje pocity, zážitky a získané vedomosti rôznym spôsobom (v rámci výtvarných, hudobno-pohybových či dramatických činností). Učiteľka zaraďuje do činností nielen texty publikované v knižnej alebo časopiseckej podobe, ale aj texty a obsahy sprostredkované informačno-komunikačnými technológiami (napr. texty na internete, obsahy, ktoré sú súčasťou televíznych programov, výučbových programov pre digitálne technológie a digitalizovaných hier pre deti a pod.) Okrem otázok na doslovný význam textu vedie deti k: predvídaní obsahu, formulovaniu očakávaní, utváraní predstáv, domýšľaniu obsahu, vyvodzovaniu možných významov (dedukcii), chápaniu súvislostí medzi obsahom textu a reálnym svetom, vlastnými skúsenosťami, rozlišovaniu reálnych a nereálnych, fantastických obsahov, aplikácii – používaniu informácií z textu v reálnej situácii (uviesť príklad zo života, postupovať podľa inštrukcií, návodu a pod.), hodnoteniu – posudzovaniu (napr. správnosti – nesprávosti konania postáv, dobra a zla, čo sa mu páči – nepáči), vysvetľovaniu a zdôvodňovaní svojich odpovedí (Prečo si to myslíš? Ako to myslíš?), kladeniu vlastných otázok. Dôležitou súčasťou pri práci s textami pri spoločnom čítaní sú riadené rozhovory a diskusie (pred, počas, po čítaní). Počas spoločných rozhovorov učiteľka dbá o zapájanie všetkých detí, posmeľuje a poskytuje priestor na vyjadrenie menej aktívnych detí, vyzýva ich, aby sa navzájom počúvali, kládli otázky a odpovedali.
Matematika a práca s informáciami	<i>Čísla a vzťahy</i>	Vymenuje čísla od 1 do 10 tak, ako idú za sebou.	Pomocou jednoduchých básničiek hrovou formou učiteľka upevňuje poznanie číselného radu najprv do päť, neskôr do desať. V prípade zostupného radu využíva rôzne bežné aktivity – „odštartovanie“, odpočítavanie a pod.

	<i>Geometria a meranie</i>	• V usporiadanom rade určí objekt na základe slov prvý, druhý, tretí, štvrtý, posledný, predposledný, pred, za, hneď pred a hneď za. • Opíše polohu predmetov v usporiadanom rade a umiestni v ňom predmet podľa týchto pokynov. • Odmeria vzdialenosť a určený rozmer predmetu (v skutočnosti, aj na obrázku) odhadom a pomocou určenej aj zvolenej neštandardnej jednotky (krok, dlaň, pomocný predmet). Výsledok merania vysloví počtom použitých jednotiek merania (v obore do 10). • Poskladá z primeraného množstva útvarov obrázkov podľa predlohy, pokynov a na danú tému. • V skupine útvarov identifikuje (aj hmatom) kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.	V bežných situáciách zo života (príchod pretekárov do cieľa, čakanie v rade na obed, na lístky) a v rozprávkových situáciách (O rukavičke, O pampúšikovi) učiteľka spolu s deťmi popisuje polohu osôb, postáv ... pomocou daných pojmov. Dramatizáciou vedie deti k orientácii v usporiadanom rade. Umožní deťom, aby merali na základe dĺžky jednotlivých meradiel (napr. špagátu či značením na prúžok papiera). Vytvára rôzne situácie na porovnávanie objektov (pri porovnaní viacerých objektov aj vyberanie naj...) pomocou veľkosti zvoleného rozmeru (dĺžka, výška, šírka, hrúbka...) a to odhadom aj meraním. Pri porovnávaní odhadom robia deti kontrolu odhadu meraním. Učiteľka predstavuje deťom meranie prostredníctvom jednoduchých hier, v ktorých porovnávajú či určujú dĺžku predmetov a porovnávajú či určujú vzdialenosť (napríklad krokmi, dlaňami, pomocnými predmetmi a pod.). Iniciuje opakovanie týchto meraní a diskutuje s deťmi o nepresnosti merania. Vedie deti k tvorbe najmä rovinných útvarov. Umožňuje pri tom používať čo najrôznejšie formy (kreslenie, strihanie, lepenie, skladanie, lámanie, modelovanie). Vedie deti k tomu, aby skúšali popisovať daný geometrický objekt, hľadali spoločné aj odlišné vlastnosti dvoch konkrétnych geometrických objektov, vedeli zdôvodniť, prečo daný objekt nemôže byť určený objekt (a to aj len pomocou hmatu).
	<i>Logika</i>	• Vytvorí (nakreslí) podľa daného vzoru (do 6 objektov) alebo pravidla jednoduchú postupnosť objektov. • Pokračuje vo vytvorenej postupnosti predmetov alebo nakreslenej postupnosti obrázkov. Predmety môžu byť celkom odlišné, alebo sa líšia iba farbou či veľkosťou.	Učiteľka zabezpečí, aby deti absolvovali čo najrôznejšie činnosti a formy dopĺňania pravidielností a určovaní vzorov. Učiteľka zabezpečí, aby deti absolvovali čo najrôznejšie činnosti a formy dopĺňania pravidielností a určovaní vzorov. Organizuje činnosti, kde deti opakujú pravidelne sa meniace zvuky (hovorené, napríklad la, li, li, la, li, li, la, prípadne pravidelné zvuky vytŕukávajú, bubnujú, vydupávajú a pod.). Organizuje hry, kde deti opakujú pravidelne sa meniace jednoduché činnosti (napríklad drep, drep, vzpažiť a pripažiť, napríklad drep, drep, vzpažiť a upažiť ...). Prepája úlohy na pravidelnosť s estetickým vnímaním a bežným životom. Iniciuje hľadanie pravidielností okolo nás. Deti identifikujú vzor, ktorý sa opakuje napríklad na oblečení, v rôznej výzdobe, v prírode. Identifikujú postupnosť (napríklad po lete príde vždy jeseň), v určitej postupnosti vzorov môžu identifikovať dvojicu vzorov, ktoré vždy idú po sebe a pod.

	<i>Práca s informáciami</i>	Ovláda základy práce s digitálnymi technológiami, vie ovládať digitálne hry či používať digitálne animované programy určené pre danú vekovú skupinu a pod.	Učiteľka využíva digitálne pomôcky pre predškolský vek, ktoré má materská škola k dispozícii na zoznamovanie sa a ovládanie základných činností, ktoré poskytujú špeciálne podrobnejšie ovládanie digitálnych pomôcok a hier, ktoré stimulujú: - pohyb po štvorcovej sieti, vyfarbovanie čiar a uzavretých plôch, hľadanie a prenášanie predmetov na určené miesto...
Človek a príroda	<i>Živočíchy</i>	- Rozpoznáva mláďatá vybraných živočíšnych druhov a pomenúva ich. - Opíše spôsoby starostlivosti o niektoré živočíchy.	Učiteľka vedie deti k spoznávaniu spôsobu života vybraných druhov živočíchov (napr. mačka, dáždovka, motýľ). Pri pozorovaní živočíchov sa zameriava na tie, ktoré sa nachádzajú v blízkom okolí (napr. na školskom dvore) alebo na tie, s ktorými majú deti skúsenosti (rôzne druhy hmyzu, živočíchy chované pre úžitok), resp. sú v blízkom okolí pozorovateľné.
	<i>Vnímanie prírody</i>	- Odlíša živé od neživých súčastí prírody. - Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasí.	Špeciálne sa venuje odlišovaniu živej a neživej prírody, diskutuje s deťmi o prejavoch života. Učiteľka diskutuje s deťmi o daždi, vetre a oblačnosti, spolu sa venujú jednoduchému krátkodobému pozorovaniu zmien počasia.
	<i>Neživá príroda</i>	- Pozná význam vody pre rastliny, živočíchy a človeka. - Uvedie príklady javov, v ktorých je možné vnímať prítomnosť vzduchu.	Diskutuje s deťmi o význame vody pre človeka, rastliny a živočíchy, pričom súčasťou diskusie je aj problematika znečistenia vody rôznymi látkami, ktoré je aj nie je možné vo vode vidieť, či inak vnímať (čuchom, hmatom a pod.). Napríklad vedie deti k porovnávaniu vody pochádzajúcej z rôznych zdrojov. Špecifikuje pitnú vodu a objasňuje nebezpečenstvo pitia vody z neznámych zdrojov. Učiteľka s deťmi diskutuje o prejavoch pohybu vzduchu, ktoré poznajú z bežného života (prievan, vietor, pohyb teplého vzduchu nad výhrevnými telesami a pod.). Učiteľka vytvára situácie, v ktorých majú deti možnosť vnímať prítomnosť vzduchu rôznymi zmyslami (napr. fúkanie vzduchu do vody slamkou; vytláčanie vzduchu zo špongie pod vodou, nafukovanie balóna a pod.). Diskutuje s deťmi o význame vzduchu pre život človeka, rastlín a živočíchov.
	<i>Rastliny</i>	- Uvedie niektoré životné prejavy rastlín. - Uvedie potravinový a technický úžitok niektorých úžitkových rastlín a húb. - Opíše podmienky zabezpečujúce klíčenie a rast rastliny. - Rozpozná vybrané poľnohospodárske rastliny.	Venuje sa aktivitám zameraným na skúmanie klíčenia a rastu rastlín ako dvoch špecifických procesov. Vedie deti tak, aby si uvedomili, že klíčenie a rast rastliny sú prejavom jej života. Uvedie potravinový a technický úžitok niektorých úžitkových rastlín a húb. resp. rastliny, ktoré deti poznajú (s dôrazom na úžitkové, liečivé rastliny). Učiteľka dáva dôraz na spoznávanie vybraných liečivých a jedovatých rastlín. Vytvára aktivity, v ktorých deti spoznávajú úžitok z húb (kvasnice, jedlé huby), ale uvedomia si aj ich nebezpečenstvo (plesne, jedovité huby). Venuje sa objasneniu úžitku z pestovania rastlín a upozorňuje na nebezpečenstvo, ktoré predstavujú jedovité rastliny. Klíčenie a rast rastlín vysvetľuje na príklade pestovania vybraných poľnohospodárskych plodín; venuje sa objasňovaniu spôsobu rozmnožovania rastlín.

Človek a spoločnosť	<i>Ludia v blízkom a širšom okolí</i>	Vymenuje členov blízkej rodiny, identifikuje príbuzenské vzťahy v blízkej rodine.	Učiteľka taktne umožní deťom prezentovanie individuálnej skúsenosti o vlastnej rodine, rodinných väzbách (napr. rodičia, súrodenci, starí rodičia, prarodičia) aj na základe využitia fotografií z rodinného prostredia.
Človek a svet práce	<i>Remeslá a profesie</i>	Pozná základnú pracovnú náplň vybraných profesií (napr. lekár, šofér, učiteľ, policajt).	Učiteľka sa venuje diskusii o rôznych súčasných povolaniach. Moderuje diskusiu o aktuálnych predstavách detí o obsahu pracovnej náplne vybraných povolanií, pričom sústreďuje pozornosť detí na ich aktuálne skúsenosti s danými povolaniami. Sústreďuje sa na obsah pracovnej náplne a význam vybraných profesií: lekár, šofér, učiteľ, policajt (a iné podľa aktuálnych možností sprostredkovania obsahu a významu povolania).
	<i>Konštruovanie</i>	Jednoducho opíše postup zhotovenia vybraných výrobkov.	Po dokončení výrobku učiteľka vedie deti k opisu tvorby a účelu vytvoreného výrobku.
	<i>Materiály a ich vlastnosti</i>	Vymenúva rôzne prírodné materiály (napr. kameň, drevo, uhlie, slama, šúpolie, perie, vlna a pod.)	Učiteľka zameriava pozornosť detí na skúmanie vlastností rôznych predmetov a následne sa spolu s deťmi pokúšajú triediť ich podľa materiálov, z ktorých sú vyrobené. Skúmajú spolu rôzne druhy materiálov a zamýšľajú sa nad možnosťou ich použitia, pričom sa prednostne sústreďujú na prírodné materiály: kameň, drevo, uhlie, slama, šúpolie, perie, vlna a pod.
	<i>Technológie výroby</i>	Identifikuje suroviny potrebné na prípravu niektorých vybraných bežne používaných výrobkov.	Učiteľka sprostredkuje deťom vedomosti o výrobe niektorých vybraných výrobkov (napr. výroba múky z obilia a chleba z múky; výroba masla zo smotany; výroba džúsu z ovocia; výroba recyklovaného papiera z novín; príprava čaju zo sušených bylín; sušenie liečivých bylín, húb a ovocia a pod.), pričom realizovateľné postupy s nimi uskutočňuje a o postupoch spolu diskutujú.
Umenie a kultúra <i>Hudobná výchova</i>	<i>Inštrumentálne činnosti</i>	- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby. - Zvláda jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam a riekankám.	Učiteľka využíva základné nástroje Orffovho inštrumentára, deti ich identifikujú vizuálne i sluchom, pomenúvajú, zvládajú techniku hrania na ne. Vytvára situácie, v ktorých deti využívajú Orffove aj samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby. Prostredníctvom nich vyjadrujú aj zvukovú podobu javov a nálad. Učiteľka spoločne s deťmi vytvára a realizuje jednoduché sprievody k piesňam a riekankám v podobe ich rytmu, metra, resp. rytmického ostinátu.
	<i>Vokálne činnosti</i>	Spieva piesne a riekanky.	Učiteľka spieva s deťmi ľudové, detské umelé piesne, riekanky, resp. vhodnú súčasnú hudobnú produkciu pre deti v rozsahu d1 - h1 až c1 - c2. Učiteľka vytvára u detí návyk správneho speváckeho dýchania realizáciou dychových rozcvičiek a hier s dychom. Učiteľka prostredníctvom hlasových rozcvičiek, hier s hlasom a vokálnych dialogických hier rozširuje detský hlasový rozsah, rozvíja základné spevácke schopnosti a zručnosti. Učiteľka vytvára situácie, v ktorých deti imitujú hlasom zvuky okolitého sveta a spievajú osvojené piesne na zvukomalebné alebo neutrálne slabiky.

	<i>Hudobno-dramatické činnosti</i>	• Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.	Učiteľka s deťmi stvárnjuje detské piesne a skladbičky primeranými dramatickými výrazovými prostriedkami. Učiteľka vytvára situácie, v ktorých deti využijú prvky hudobno-dramatickej improvizácie a hudobnodramatickú interpretáciu (zmenené dramatické podanie).
	<i>Hudobno-pohybové činnosti</i>	• Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom. • Využíva tanečné prvky v jednoduchých choreografiách. • Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách.	Učiteľka vedie deti k správne tanečnému držaniu tela, kultivovanému pohybu pri pohybovom vyjadrení obsahu riekaniek, piesní a hudby. Učiteľka imitačne osvojuje s deťmi tanečné prvky: tanečnú chôdzu, tanečný beh, prísunový krok (dopredu, dozadu a do strán), poskočný krok, cval, točenie vo dvojici, točenie na mieste, pohupy v kolenách, úklony pri jednoduchých tanečných choreografiách. Vhodne kombinuje hru na tele (tlieskanie, plieskanie, dupanie) a tanečné prvky. Učiteľka vyberá vhodné hudobno-pohybové hry, v ktorých deti imitujú pohyb, resp. tvoria vlastné pohybové vyjadrenie. Vedie ich k dodržiavaniu pravidiel v hudobno-pohybových hrách.
Umenie a kultúra <i>Výtvarná výchova</i>	<i>Výtvarné činnosti s tvarom na ploche</i>	• Skladá tvary a skladaním vytvorí novotvar (nové zobrazenie) a pomenuje ho.	Učiteľka podnecuje hravé skladanie nefiguratívnych tvarov do zloženého tvaru, vznik novotvaru (napr. plošných geometrických tvarov z farebného papiera) alebo skladanie kartónových tlačných písmen (do tvarov postavičiek). Nový zložený tvar možno na výkres obkresliť, ofrotážovať, prilepiť a pod., a je možné ho doplniť kresbou alebo maľbou. <i>Pozn. Aktivita môžu nadväzovať na aktivity zo vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami (rovinné útvary) – deti ale pracujú bez predlohy.</i>
	<i>Výtvarné činnosti s farbou</i>	• Farbami vyjadruje pocity.	Učiteľka poskytuje možnosť výberu jednoduchej maliarskej techniky, napr. tempera – farby riediteľné vodou (s možnosťou miešania farebnej masy), alebo vodové farby, farebné tuše, pastel, pastelky, fixky (farby s možnosťou výberu pripraveného farebného tónu); vedie s deťmi rozhovor o farbách a pocitoch ktoré vyjadrujú; dôraz na výraz farieb (napr. teplé – studené, tmavé svetlé) a na ich miešanie (v paste alebo prekrývaním).
	<i>Synestézia (medzizmyslové vnímanie)</i>	• Reaguje výtvarnými prostriedkami na zmyslové podnety.	Učiteľka umožňuje deťom aktivity zamerané na snímanie rozmanitých povrchov technikou frotáže (budovanie vzorkovníčka, alebo tvarovej kompozície z frotážovaných povrchov). Vedie deti k pomenovaniu rôznych hmatových pocitov z frotážovaných povrchov (drsny, hladký, vrúbkovaný, pichľavý, mäkký...). <i>Pozn.: téma môže nadväzovať na vzdelávaciu oblasť Človek a svet práce, podoblast Materiály a ich vlastnosti.</i> Učiteľka podnecuje farebné vyjadrenie výrazných chutí farbami (napr. kyslosť – citrón – žltá ...). Volí aktivity, kde sa deti inšpirujú náladou hudobnej skladby; s dôrazom na vzťah zrakovej a zvukovej skúsenosti (krátka, výrazovo jednoznačná ukážka hudobnej skladby – reakcia ľubovoľnými výtvarnými prostriedkami).

Zdravie a pohyb	<i>Pohyb a telesná zdatnosť</i>	• Zvládne turistickú prechádzku. • Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď. • Rytmicky správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod. • Ovláda tieto jednoduché akrobatické zručnosti: stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi.	Učiteľka motivuje deti počas prechádzky tak, aby deti zvládli súvislú chôdzu primeraného trvania bez únavy alebo vyčerpania. Turistické prechádzky sa spravidla realizujú počas pobytu vonku. Učiteľka využíva pri manipulácii s náčiním rôzne cvičenia ako hádzanie lopty jednoručne a obojručne, hádzanie a chytanie lopty vo dvojiciach, hádzanie lopty na cieľ, psychomotorické cvičenia a hry s využitím netradičného náčinia, ako sú šatky, padáky, balančné plošiny a iné. Učiteľka zaraďuje hudobno-pohybové hry na osvojenie rytmizácie štvrtových dŕb v 2/4 takte hrou na telo a na vyjadrovanie hudobného rytmu pri chôdzi alebo behu. Na základe ukážky deti imitujú tanečné kroky ako napr. krok poskočný, krok prísuný na hudobný sprievod. Následne je možné zaradiť pohybovú improvizáciu na báze vlastnej tvorivosti na známy alebo neznámy hudobný sprievod. Pre rozvoj jednoduchých akrobatických zručností je vhodné využívať cvičenia zamerané na rozvoj koordinačných schopností najmä na podporu dynamickej rovnováhy (chôdza a beh po vyvýšenej rovine - lavičke) a statickej rovnováhy (stoj na jednej nohe, váha predklonmo -lastovička). Učiteľka zaraďuje cvičenia pre nácvik a následné zdokonalenie prealov (kotúl' vpred, kolíska, bočné prevaly). Odporúčajú sa využívať pohybové hry zamerané na zmeny polôh a postojov, rozvíjajúce reakčnú a orientačnú schopnosť. Pre celkový rozvoj koordinácie je vhodné zaraďovať obraty okolo výškovej osi s poskokmi alebo vo výskoku.
------------------------	---------------------------------	--	--

Stratégie, metódy a prostriedky VVČ:

Hry: námetové, didaktické, "Na bylinkárky", "Na rodinku", "Staráme sa o bábätko", "Na policajtov", "Na parkovisko"...

Edukačné aktivity: prezeranie encyklopédií, Besiedka ku Dňu matiek, pásmo piesní a básní, kreslenie, maľovanie, experimenty v prírode, realizácia jednoduchých receptov, "Kuriatko a obláčik" - kolobeh vody v prírode...

Pobyt vonku: "Kde sa ukrývajú" - pozorovanie a vyhľadávanie hmyzu v areáli MŠ, bádanie, zbieranie lúčnych kvetov, poznávanie zložiek živej a neživej prírody, exkurzia do potravín...

Hodnotenie VVČ: pracovné listy, pozorovanie detí, výsledné produkty detí, tematické rozhovory, hádanky...

Učebné zdroje: časopisy, knihy, grafický a technický materiál, obrázky, Kafomet, modelovací materiál, detské eduk. programy, internet, farby na telo.

JÚN: TEŠÍME SA NA LETO (obsahový celok)

Tematické celky:

1. *Planéta detí - MDD* (svet hier)
2. *Zdravo žiť, cvičiť a byť fit - Olympiáda*
3. *Kde všade sa vyberieme* (leto volá)
4. *Lúčime sa, škôlka milá*

Rozprávka:

AKO IŠLO VAJCE NA VANDROVKU... (vid'. Zborník rozprávok)

Grafomotorické zručnosti:

Kombinované línie: 3-4r. štetcom - horizontálna línia „zvlnená voda“, hra s bodom, nalepovanie natrhaného papiera, kresba postavy do stredu plochy
4-6r. kombinácie pohybov

<i>Vzdelávacia oblasť</i>	<i>Vzdelávacia podoblasť</i>	<i>Výkonový štandard</i>	<i>Obsahový štandard</i>
Jazyk a komunikácia	<i>Fonologické procesy a fonologické uvedomovanie</i>	• Rozhodne, či sa dve slová rýmujú. (Zborník rozprávok aktivita č.3) • Rozčlení zvolené slová na slabiky. (Zborník rozprávok aktivita č.2) • Sprevádza spievanie piesne alebo recitáciu krátkeho literárneho útvaru rytmickým sprievodom. (Zborník rozprávok aktivita č.2) • Vyčlení začiatočnú hlásku slova. (Zborník rozprávok aktivita č.3)	V texte básní, riekaniak, hádaniek a vyčítaniek deti vyhľadávajú slová, ktoré sú si zvukovo podobné (rýmujú sa), k zadaným slovám vyberajú ďalšie zvukovo podobné slová z radu slov, ktoré ponúka učiteľka alebo navrhujú vlastné slová. Učiteľka pri rytmizácii riekaniak a piesní zdôrazňuje rytmickú štruktúru slova na úrovni slabiky. Recitovanie básní a spev piesní učiteľka dopĺňa rytmickým sprievodom (napr. tieskaním, rytmizáciou na ľahkoovládateľných hudobných nástrojoch). Vyčlenenie začiatočnej hlásky slova učiteľka modeluje predĺžením doby výslovnosti začiatočnej hlásky alebo jej opakovaním vyslovením (v závislosti od charakteristiky hlásky). Dbá na to, aby deti postupne dokázali základné analyticko-syntetické činnosti so slovami vykonávať samostatne, bez podpory učiteľky.
	<i>Artikulácia a výslovnosť</i>	• Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny. (Zborník rozprávok aktivita č.2), (Zborník rozprávok aktivita č.3)	Verbálny prejav učiteľky poskytuje deťom správny rečový vzor. Ten je umocnený častým hlasným čítaním, pri ktorom učiteľka dbá na zreteľnú artikuláciu. Krátke literárne útvary (básničky, riekanky, vyčítanky) si deti osvojujú spamäti, recitujú ich s dôrazom na správnu výslovnosť. Jazykové hry spestruje učiteľka využívaním špecifických

			riekaniek so zameraním na precvičovanie problematických spoluhlások (sykaviek, slabikotvorných spoluhlások r, f, l, ĺ, a pod.).
	<i>Porozumenie explicitného významu textu – slovná zásoba</i>	Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu (napr. udalostí, deja, faktov, informácií a i). (Zborník rozprávok aktivita č.1), (Divadielko v knižnici)	Učiteľka venuje patričnú pozornosť vysvetľovaniu a vyvodzovaniu významov odvodených, nových a neznámych slov. Počas čítania i po prečítaní textov kladie deťom kontrolné otázky, rekapituluje obsah, udalosti, pri náučných textoch fakty, informácie a nové poznatky (Čo nové sme sa dozvedeli? Podľa čoho vieme, že...?)
	<i>Znalosť žánrov a jazykových prostriedkov písanej reči</i>	Vie primerane vysvetliť rozdiel medzi fikciou a skutočnými príbehmi zo života. (Zborník rozprávok aktivita č.1)	Vie primerane vysvetliť rozdiel medzi fikciou a skutočnými príbehmi zo života na zábavu, oddych, ponaučenie, získavanie informácií)
	<i>Poznávanie funkcií písanej reči</i>	Dokáže jednoducho vysvetliť, prečo je písaná reč dôležitá a uvedie jednoduché príklady. (Zborník rozprávok aktivita č.4)	Učiteľka volí na vzdelávacie aktivity texty rozmanitých žánrov, snaží sa o pestrosť ich využívania. Okrem ľudovej a autorskej poézie, rozprávok a príbehov využíva informačné texty (detské encyklopédie) a ďalšie informačné zdroje, vrátane digitálnych technológií. Prostredníctvom rôznorodých žánrov a ich využívania v rámci vzdelávacích aktivít učiteľka demonštruje funkcie písanej reči tak, aby dieťa získalo predstavu o tom, že písaná reč: - umožňuje dorozumievanie (nad rámec hovorenej reči) v čase neprítomnosti adresáta komunikačného zámeru, - je zdrojom poznatkov, informácií a vedomostí, - je zdrojom zážitkov (emócií, prežívania, fantázie) a umožňuje ich vyjadrovať, - má mnohoraké praktické využitie (napr uľahčuje a rozširuje možnosti zapamätania si informácií, umožňuje riadenie vlastnej činnosti aj činnosti druhých, poskytuje informácie o praktických činnostiach).
	<i>Koncept tlače a znalosť knižných konvencií</i>	Identifikuje niektoré písmená abecedy. (Zborník rozprávok aktivita č.1)	Učiteľka môže písomne označiť hrové kútiky alebo centrá aktivít v triede (knižnica, polička na odkladanie prác detí, ...), na nástenku a informačné plochy v triede umiestňuje krátke oznamy alebo inštrukcie napísané veľkými tlačnými písmenami, pri zadávaní úloh v skupine dáva deťom (5-6 ročným) postup v podobe stručnej osnovy činností (jednoslovné inštrukcie). Tieto informácie dopĺňa piktogramami činností alebo objektov.
	<i>Gramatická správnosť a spisovnosť</i>	Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia. (Zborník rozprávok aktivita č.4)	Jazykové prostredie materskej školy poskytuje dieťaťu vzor spisovnej slovenčiny v jej kultivovanej a vysoko rozvinutej podobe. Dieťa má dostatok príležitostí sledovať, že jazyk používaný v knihách a bežná hovorová reč sa môžu líšiť. Prostredníctvom vhodných textov učiteľka demonštruje, že knižná podoba jazyka je vzorom správneho vyjadrovania sa, vedie deti k porovnávaniu a rozlišovaniu nárečových, hovorových, spisovných a nespisovných slov.

	<i>Grafomotorické predpoklady písania</i>	Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná. (Zborník rozprávok aktivita č.1), (Zborník rozprávok aktivita č.4)	Pri využívaní kresliacich potrieb sa dieťa učí regulovať tlak ruky na podložku.
Matematika a práca s informáciami	<i>Čísla a vzťahy</i>	- V obore od 1 do 10 pokračuje od náhodného čísla v numerickej postupnosti po číslo 10. - Pomocou určovania počtu rieši kontextové úlohy s jednou operáciou, kde sa pridáva, odoberá, dáva spolu a rozdeľuje. - Bez zisťovania počtu rozdelí (ak to ide) skupinku obrázkov na 2 skupinky s rovnakým počtom.	Požaduje vymenovanie číselného radu aj od ľubovoľného čísla. Učiteľka oboznamuje deti s tým, ako sa dá postupné zisťovanie jednotlivých počtov využiť pri riešení jednoduchých úloh, kde sa pridáva, odoberá, dáva spolu a rozdeľuje. Zisťovanie počtu umožňuje deťom využívať v rôznorodých prostrediach (tieto prostredia využíva aj na zadávanie úloh, ktoré nemajú riešenie, alebo majú viac riešení), ako napríklad sú: - stolné hry, kde sa činnosť odvíja od hľadania a prikladania dielikov s rovnakým počtom (princíp domina) až po hry, kde sa pohybuje hracia figúrka na základe počtu, - hry so symbolickými peniazmi a tovarom (zisťovanie ceny nákupu, porovnávanie cien nákupov, koľko nám chýba, koľko je navyše), rozmieňanie (aj na predpísaný počet), čo sa dá kúpiť za peniaze (aj pre predpísaný počet kusov tovaru), - prostredia iných vzdelávacích oblastí. Učiteľka vytvára situácie, kde sa rozdeľuje na 2 alebo 3 časti s rovnakým počtom a nechá deti úlohu riešiť intuitívne (bez počítania). Následne vedie deti ku kontrole, či sú skupiny správne rozdelené. Pri tom sa deti stretávajú aj s možnosťou, že sa skupiny daným spôsobom rozdeliť nedajú (riešenie neexistuje). Podobne ukazuje, že striedavým značením po jednom v dvoch skupinách (dávaním do dvojíc) môžeme aj bez určovania ich počtov: - porovnať počty dvoch skupín, - vytvoriť rovnako veľa objektov ako má určená skupina objektov, - rozdeliť (pokiaľ to ide) skupinu obrázkov na dve časti s rovnakým počtom.
	<i>Geometria a meranie</i>	- Postaví stavbu z primeraného množstva (do 10) stavebnicových dielcov podľa predlohy, podľa pokynov, na danú tému. - Pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...) dokreslí obrázok podľa pokynov, dá pokyn na dokreslenie obrázka na určené miesto.	Umožňuje využívať rôzne stavebnice na stavanie a skladanie podľa predlohy, podľa popisu, podľa určených pravidiel, na danú tému. Organizuje aj situácie, kde rozhodujúcim zmyslom je hmat. Iniciuje činnosti, pri ktorých deti spontánne opisujú polohu objektu, prípadne ho umiestňujú na dané miesto (skrývačky).

		• Nakreslí, rozlíši, vymodeluje a pomenuje rovnú a krivú čiaru. • Na základe pokynov daných pomocou symbolov ↓, ←, →, ↑ (alebo pomocou iných dohodnutých symbolov pre pohyb v štvorcovej sieti) sa dokáže pohybovať a plánovať (až do 4 krokov) pohyb v štvorcovej sieti.	Na kreslenie čiar organizuje rôznorodé činnosti a hry, ako napríklad: riešenie bludísk, postupné spájanie obrázkov v určenom poradí nepretínajúcimi sa čiarami, spájanie dvojíc určených (popísaných) dvojíc obrázkov nepretínajúcimi sa čiarami, nájdenie druhého konca čiary. Zabezpečí, aby deti používali kartičky so symbolmi ↓, ←, →, ↑ (alebo kartičky s inými dohodnutými symbolmi pre pohyb v štvorcovej sieti) a aj pomocou spojených pokynov (napríklad: najprv 3krát ← a potom 2-krát ↑).
	<i>Logika</i>	• Objaví a jednoducho opíše pravidlo postupnosti. • Rozhodne o pravdivosti (áno/nie, platí/neplatí) jednoduchých tvrdení. • Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).	Organizuje činnosti, kde deti opakujú pravidelne sa meniace zvuky (hovorené, napríklad la, li, li, la, li, li, la, prípadne pravidelné zvuky vytŕukávajú, bubnujú, vydupávajú a pod.). Prepája úlohy na pravidelnosť s estetickým vnímaním a bežným životom. Iniciuje hľadanie pravidelností okolo nás. Deti identifikujú vzor, ktorý sa opakuje napríklad na oblečení, v rôznej výzdobe, v prírode. Identifikujú postupnosť (napríklad po lete príde vždy jeseň), v určitej postupnosti vzorov môžu identifikovať dvojicu vzorov, ktoré vždy idú po sebe a pod. Umožní deťom vytvárať pri stavbách pravidelnosť (napríklad vyplní rám týmito kockami tak, aby sa červená a modrá kocka nestretávali a pod.). Postupne prenáša zodpovednosť za rozhodovanie (je to dobre, má to dobre a pod.), pri vhodných úlohách iniciuje kontrolu nájdených riešení. Snaží sa aj pri bežných situáciách a činnostiach nechať deti triediť a vyberať objekty s danou vlastnosťou (rozdelíte autá na nákladné a osobné, jednu skupinu budú tvoriť dievčatá, čo majú na sebe niečo žlté a pod.).
	<i>Práca s informáciami</i>	• Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok (podľa možností konkrétnej materskej školy), vie kresliť, farebne vyplňať uzavreté plochy, vyberať a umiestňovať obrázky. • Ovláda základy práce s digitálnymi technológiami, vie ovládať digitálne hry či používať digitálne animované programy určené pre danú vekovú skupinu a pod.	Učiteľka využíva digitálne pomôcky pre predškolský vek, ktoré má materská škola k dispozícii na zoznamovanie sa a ovládanie základných činností, ktoré poskytujú špeciálne podrobnejšie ovládanie digitálnych pomôcok a hier, ktoré stimulujú: - pohyb po štvorcovej sieti, - vyfarbovanie čiar a uzavretých plôch, - hľadanie a prenášanie predmetov na určené miesto.
Človek a príroda	<i>Vnímanie prírody</i>	• Vymenuje ročné obdobia.	Učiteľka sa rozpráva s deťmi o pozorovateľných zmenách v prírode, ktoré nastávajú v dôsledku zmien ročných období.

		• Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.	Učiteľka diskutuje s deťmi o daždi, vetre a oblačnosti, spolu sa venujú jednoduchému krátkodobému pozorovaniu zmien počasia.
	<i>Rastliny</i>	• Rozpozná vybrané poľnohospodárske rastliny.	Učiteľka vedie deti k rozpoznávaniu (podľa reálnej rastliny alebo jej realistického zobrazenia) vybraných poľnohospodárskych rastlín typických pre danú lokalitu.
	<i>Človek</i>	• Opíše ľudské telo v základných anatomických kategóriách. • Opíše základné fyziologické funkcie ľudského tela – dýchanie, trávenie, pohyb, krvný obeh, zmyslové vnímanie.	Učiteľka vytvára situácie, v ktorých učí deti rozpoznávať a pomenovávať základné pozorovateľné anatomické kategórie. Venuje sa objasňovaniu prejavov života človeka (dýchame, prijímame potravu, vylučujeme nepotrebné zvyšky, pohybujeme sa, rastieme a pod.). Diskutuje s deťmi o procesoch, ktoré prebiehajú v ľudskom tele: dýchanie, trávenie, krvný obeh, zmyslové vnímanie. V diskusii sa zameriava na identifikáciu aktuálnych predstáv detí o uvedených procesoch a predstavu rozvíja na základe skúmania vnímateľných prejavov uvedených fyziologických funkcií (napr. skúmajú, ako zistíme, že človek dýcha; pozorujú prejavy trávenia a vylučovania; pozorujú a zisťujú, ako sa prejavuje srdcová činnosť v pokoji a pohybe; skúmajú, ako a čím spoznáваме prostredie a pod.).
	<i>Živočích</i>	• Identifikuje rôznorodosť živočíšnej ríše. • Na základe pozorovania identifikuje rozdiely medzi živočíchmi v spôsobe ich pohybu. • Rozpoznáva mláďatá vybraných živočíšnych druhov a pomenúva ich.	Učiteľka vedie deti k pozorovaniu a porovnávaniu rôznych živočíchov podľa vonkajších znakov ich tiel, podľa rôznych spôsobov ich pohybu v prostredí, podľa rôzneho spôsobu získavania potravy a k porovnávaniu podmienok, v ktorých rôzne živočíchové žijú. Pri pozorovaní živočíchov sa zameriava na tie, ktoré sa nachádzajú v blízkom okolí (napr. na školskom dvore) alebo na tie, s ktorými majú deti skúsenosti (rôzne druhy hmyzu, živočíchové chované pre úžitok), resp. sú v blízkom okolí pozorovateľné.
Človek a spoločnosť	<i>Orientácia v čase</i>	• Plynule rozpráva o svojich záľubách aj povinnostiach. • Orientuje sa na elementárnej úrovni v časových vzťahoch dňa, týždňa, mesiaca a roka.	Učiteľka sa rozpráva s deťmi o čase strávenom doma a čase strávenom v materskej škole. Spolu sa rozprávajú o význame záľub a deti si svoje záľuby vzájomne porovnávajú. Rozprávajú sa o povinnostiach v rámci režimu dňa (napríklad čistiť si zuby, ísť včas spať). Učiteľka sa s deťmi rozpráva o meraní času hodinami a kalendárom. Oboznamuje ich so základnou funkciou hodín a kalendáru (čo merajú, ako sa používajú).
	<i>Geografia okolia</i>	• Pozná najznámejšie prírodné krásy našej vlasti, napr. Vysoké Tatry alebo Dunaj.	Učiteľka vedie riadený rozhovor na tému prírodné krásy našej vlasti. Rozpráva sa s deťmi o skúsenostiach, ktoré s krajinou majú a o tom, ako človek krajinu mení (napríklad výstavbou miest, priehrad a pod.).
	<i>História okolia</i>	• Vymenuje niektoré historicky významné lokálne objekty, napr. hrad, zámok.	Učiteľka vyberie niektoré historicky významné lokálne objekty, napr. blízky hrad, zámok a venuje sa príbehom, ktoré sa k nim viažu. Prostredníctvom historických pamiatok sprostredkováva deťom minulosť lokality a popri poznávaní historickej hodnoty lokality rozvíja ponímanie o čase.

Človek a svet práce	<i>Užívateľské zručnosti</i>	Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.	Učiteľka vedie deti k realizácii činností, pri ktorých dieťa využíva jemnú motoriku, napríklad navliekanie korálok, prevliekanie šnúrok, triedenie drobných predmetov, skladanie papiera a podobne.
	<i>Konštruovanie</i>	- Pracuje podľa jednoduchého kresleného postupu. - Jednoducho opíše postup zhotovenia vybraných výrobkov.	Učiteľka zadáva deťom jednoduché kreslené technologické postupy a pomáha im orientovať sa v nich a postupovať v činnostiach podľa zadanej schémy, náčrtu, predlohy (napríklad sadenie semien, presádzanie kvetov, skladanie papiera, skladanie konkrétnej stavby z kociek alebo inej dostupnej stavebnice a pod.). Učiteľka zadáva deťom jednoduché konštrukčné úlohy, pričom pri ich riešení zapája deti do riešenia jednoduchých technických problémov a to tým, že sa pýta otázky typu „ako?“ (napríklad: Ako postaviť stenu z kociek, aby bola stabilná? Ako vytvoriť loďku, ktorá bude plávať na vode? Ako zložiť papierové lietadlo, aby letelo čo najdlhšie? Ako vytvoriť padák, ktorý spomalí pád predmetu najlepšie? Ako spojiť papiera do „knižky“?). Po dokončení výrobku učiteľka vedie deti k opisu tvorby a účelu vytvoreného výrobku.
Umenie a kultúra <i>Hudobná výchova</i>	<i>Hudobno-pohybové činnosti</i>	- Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom. - Využíva tanečné prvky v jednoduchých choreografiách. - Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách.	Učiteľka vedie deti k správne tanečnému držaniu tela, kultivovanému pohybu pri pohybovom vyjadrení obsahu riekaniek, piesní a hudby. Učiteľka imitačne osvojuje s deťmi tanečné prvky: tanečnú chôdzu, tanečný beh, prísunový krok (dopredu, dozadu a do strán), poskočný krok, cval, točenie vo dvojici, točenie na mieste, pohupy v kolenách, úklony pri jednoduchých tanečných choreografiách. Vhodne kombinuje hru na tele (tlieskanie, plieskanie, dupanie) a tanečné prvky. Učiteľka vyberá vhodné hudobno-pohybové hry, v ktorých deti imitujú pohyb, resp. tvoria vlastné pohybové vyjadrenie. Vedie ich k dodržiavaniu pravidiel v hudobno-pohybových hrách.
	<i>Rytmické činnosti</i>	- Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj v 3/4 takte. - Realizuje rytmičný sprievod k riekankám a piesňam.	Učiteľka s deťmi vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj v 3/4 takte. Vyberá a rytmizuje slová, slovné spojenia. Realizuje s deťmi vokálne, inštrumentálne a hudobnopohybové rytmičné dialogické hry v podobe rytmiického dialógu a hry na ozvenu či štafetu. Učiteľka spoločne s deťmi vytvára rytmičné sprievody k riekankám a piesňam v podobe rytmu, metra či rytmiického ostináta, deti vytvárajú rytmiickú predohru, medzihru a dohru hrou na tele, alebo využívajú rytmiické nástroje Orffovho inštrumentára.
	<i>Vokálne činnosti</i>	Spieva piesne a riekanky.	Učiteľka spieva s deťmi ľudové, detské umelé piesne, riekanky, resp. vhodnú súčasnú hudobnú produkciu pre deti v rozsahu d1- h1 až c1- c2. Učiteľka prostredníctvom hlasových rozcvičiek, hier s hlasom a vokálnych dialogických hier rozširuje detský hlasový rozsah, rozvíja základné spevacké schopnosti a zručnosti. Učiteľka vytvára situácie, v ktorých deti imitujú hlasom zvuky okolitého sveta a spievajú osvojené piesne na zvukomalebné alebo neutrálne slabiky.

	<i>Inštrumentálne činnosti</i>	- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby. - Zvláda jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam a riekankám.	Učiteľka využíva základné nástroje Orffovho inštrumentára, deti ich identifikujú vizuálne i sluchom, pomenúvajú, zvládajú techniku hrania na ne. Vytvára situácie, v ktorých deti využívajú Orffove aj samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby. Prostredníctvom nich vyjadrujú aj zvukovú podobu javov a nálad. Učiteľka spoločne s deťmi vytvára a realizuje jednoduché sprievody k piesňam a riekankám v podobe ich rytmu, metra, resp. rytmického ostináta.
Umenie a kultúra <i>Výtvarná výchova</i>	<i>Výtvarné činnosti s tvarom na ploche</i>	Dotvára tvary kresbou (maľbou) a pomenuje výsledok.	Učiteľka umožňuje deťom skladanie častí figuratívnych tvarov, vznik novotvaru (napr. časti obrázkov/fotografií zvierat, či postáva vystrihnutých z časopisov, ktoré dieťa spája na ploche výkresu do nových tvarov, možnosť dopĺňať tvary kresbou).
	<i>Výtvarné činnosti s farbou</i>	Ovláda niekoľko techník maľovania.	Učiteľka poskytuje možnosť výberu jednoduchšej maliarskej techniky, napr. tempera – farby riediteľné vodou (s možnosťou miešania farebnej masy), alebo vodové farby, farebné tuše, pastel, pastelky, fixky (farby s možnosťou výberu pripraveného farebného tónu); vedie s deťmi rozhovor o farbách a pocitoch ktoré vyjadrujú; dôraz na výraz farieb (napr. teplé – studené, tmavé svetlé) a na ich miešanie (v paste alebo prekryvaním).
	<i>Spontánny výtvarný prejav</i>	- Kreslí postavu. - Výtvarne vyjadruje svoje predstavy o svete.	Učiteľka zameriava aktivity detí na kresbu postavy človeka alebo zvierat, bez nárokov na vystihnúť proporcií, s vystihnutím hlavných znakov (napr. uši, krk, prsty na ruke, chodidlá), s dôrazom na vyjadrenie charakteristických prvkov a spontánny výraz. Učiteľka volí aktivity zamerané na spontánnu maľbu, kresbu, modelovanie alebo priestorové vytváranie – voľba vlastnej témy, techniky; s dôrazom na seba vyjadrenie a uplatnenie svojich citov, vnemov, predstáv a fantázie. Dieťa má k dispozícii širšiu škálu technických prostriedkov, z ktorých si môže vybrať, alebo ich kombinovať.
Zdravie a pohyb	<i>Pohyb a telesná zdatnosť</i>	- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách. - Ovláda správnu techniku chôdze a behu. - Ovláda skok znožmo a skok cez prekážku.	V pohybových hrách učiteľka vysvetľuje význam pravidiel a dôležitosť ich dodržiavania. Súčasne u detí podporuje súťaženie a myšlienku fair-play. Prostredníctvom vhodných telesných cvičení a pohybových hier učiteľka deťom pomáha osvojiť si a zdokonaľiť správnu techniku základných lokomočných pohybov (beh rýchly a pomalý, slalomový beh, beh cez prekážky, beh zo štartu do cieľa). Učiteľka zaraďuje cvičenia zamerané na skoky znožmo na mieste, skoky znožmo z miesta do diaľky, skoky zo zvýšenej podložky, skoky na jednej nohe, preskakovanie prekážok.

		Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď.	Učiteľka využíva pri manipulácii s náčiním rôzne cvičenia ako hádzanie lopty jednoručne a obojručne, hádzanie a chytanie lopty vo dvojiciach, hádzanie lopty na cieľ, psychomotorické cvičenia a hry s využitím netradičného náčinia, ako sú šatky, padáky, balančné plošiny a iné.
--	--	--	---

Stratégie, metódy a prostriedky VVČ:

Hry: námetové, didaktické, "Pozor, lopta letí", "Postieľky pre hračky", "V ZOO", "Na dovolenke", "Na škôlku", "Na olympiáde"...

Edukačné aktivity: výstava hračiek, "Detská olympiáda" - prípravné telovýchovné činnosti, pojmové mapovanie - "Zvieratá", tematický rozhovor - "Prázdniny", orientácia v časových vzťahoch, rozlúčka s predškólakmi...

Pobyt vonku: vychádzka, rozhovor, "Hádaj, na čo myslím", pozorovanie architektúry budov, fotografie mesta, "Detská olympiáda", kreslenie kriedou na asfalt, detská diskotéka na ŠD, MDD, skrývačky, naháňačky...

Hodnotenie VVČ: pracovné listy, pozorovanie detí, výsledné produkty detí, tematické rozhovory, hádanky...

Učebné zdroje: časopisy, knihy, grafický a technický materiál, obrázky, Kafomet, modelovací materiál, detské edukačné programy, internet, farby na telo...